

ప్రతి దిన ము వ్ర క టిం వంబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౬ } చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ ఆగస్టు 29-వ తేది బుధవారము } No. 128
Vol. 16 } శ్రీ విభవనామ సంవత్సర నిజశ్రావణమాస శుద్ధ త్రయోదశి } సంచిక ౧౨౯

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలవేలు
ఘోరగృతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువు పోట్ల
కొలుపును. పార్శ్వపునొప్పుల కారదోలును.
పోట్ల పోగొట్టును. బెంటుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్నివిధములకు
నొప్పులకు సంచవివరించిది.
పంచభావ చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా కి ౧-కి ౧-౦-౦
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండు
అమృతాంజనం డిస్కం
6, 7 తంబు కెట్టిపేటి, మల్ల
తేక
109, ఫ్రేరిరోడ్డు, భోగ

ము ర లీ కృష్ణ.

ద్యాపరంబున శ్రీకృష్ణభగవానుడు మనవ్యూహంబున యవతరించి, తన్ను నేడించు భక్తాగ్రణ్యులను, పూజిం
చు పుణ్యాత్ములను, చూడరించుచు, తన కృపారవంబున తృప్తపరులు గొడుక్కొల్లల నీడేర్చుచుండెడి వాడని
భాగవతాది పురాణముయందు విని యున్నారము ఈ కలియుగమున మన మెల్లదమ్ము నేర్పించి ముక్తిని బొందు
పాదసమగ "శ్రీ మురళీకృష్ణుని" రూపము, చిత్రకళ ప్రదర్శనములయందును, మహారాజాలలనను, జపించాడలనల
నను, ౭౦ గాడపతకలకు, గొప్పలహరులను బొంది శ్రద్ధాభివక్షసిన చిత్రకారులగు, యం. గోపాలరావుగారిచే
చిత్రింపబడి, జర్మనీయం దచ్చొత్తింపబడి విక్రయమునకు సిద్ధముగా యున్నది. (ప్రతి 1-కి రు)

మురళీకృష్ణ (18 రంగులలో) 28×20" 1- 8-0

వీరిచే చిత్రింపబడి
జర్మనీలో అచ్చ
త్తింపబడిన యితర
పటములు
శ్రీమన్నారాయణ (నైజు) 28×20" 2- 0-0
పులూచి అర్జున , 20×14" 0-12-0
రాధా మనోహర , 20× 4" 0-12-0
వలయువారు యీ దిగువ యడ్రస్సునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును
యన్. గోపాలరావు, } కృష్ణవిక్టర్ గార్లు,
ప్రాప్రయిటరు } 5060 జగన్నాథపురం, కాకినాడ

అత్యద్భుతము! ఆశ్చర్యము!! ఆమోఘము!!!

ఇదివర కెన్నడు ఈదిగువ తెలుపబడినట్టి బహుమతి సామానులు మీరు కని, విని యుండరు
లవ్వడే సగముభాగము విక్రయమైనది. ఆలశ్యముచేసిన ఆశాభంగమగును. ప్రస్తుతము కొనలేనివారు
సహితము ఒకదఫా చూచి ఆనందింపుడు. గాన ప్రతియొక్కరు ఒకదఫా మా ప్రదర్శనశాలకు రా
గోరెదము.

బహుమతి నివ్వలేని బంగారు గడియారములు, ఇమిటేషన్ దంతం బ్రష్టు, దువ్వనలు, అద్దములు, కట్టలు, పెండి ఫ్లాట్
ప్రేములు, సవినరకము పెండి టీ, కాఫీ పెట్టు మున్నగు మేలైన వస్తువులు పరసముగా విక్రయించబడుచున్నది.

తండ్రివిలాసము } ఉమ్మి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,
"ఉమ్మిడియార్" } నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు,
తెలిఫోను నెం 2802

ప్రపంచమును భ్రమింపజేసిన యె
వీరి మహా బౌద్ధధర్మములు అనుభవింప
శ్రీస్వామి సీతారాంగారి

మహాత్మ్య మత్యద్భుతము

సర్వసామాన్యము, కలిగినకం
అగ్ని, గంధక (ద్రావకము), కట్టు
పాములు, యినుపముక్కలు భక్తి
కురు అగ్ని జ్వాలలపై రుద్దిన
మహారాజులు, దాకరులు, శ్వాయే వా
ర్లు పరీక్షించి మంచి అనేక యోగ్య
తాపత్రములు దివంగియున్నారని తెలి

బౌద్ధధర్మములు, వరప్రసాదములు ఒకతూరి ఉపయోగించిన
మాపురాతన పీడితవ్యాధి మాయమయిపోవును. లాభము ధన్య
మునకు ఉపయోగించబడును.

1. వజ్రకల్పము రక్తపత్తి, శరణులకీ, మేనా
పుంసత్వము యిచ్చుటయేకాక, ఏనుగపంటిబలమున, ఆశ్వము
పంటి నేగమును, చంద్రునిపంటి కాంతిని కొనుగొను శక్తిర
యందు వ్యాధిరాక కాపాడును 4 డొ॥ బుడ్డి 8-0-0
2. మహా అండతైలం పక్షవాతము, అమవాస
ఉరుధ్వగధివాతము, ధమర్ వాతము, లక్ష్మ్య కీర్ణవాతము, అ
వాతము, యిడ్చులు, పిటికెవ్రాయుధము 50 ఫలకర్మ
గా పుపయోగింపుట అనేకవిండు రోగులకు సుఖాన్ని గా గుం
చెందియున్నార
లోప బౌద్ధం 8-0-0 బడుటపూ తెలం 2 0-0
3. మహాగంధక రసాయనం కుస్తీరోగము, క
మేనా, గ్రంధికంఠము, భగంధరము, తీర్థ ప్రవాహము
పాదలు పిటికె అత్యద్భుత బౌద్ధం బుడ్డి 1-కి 3-0-0
4. జీర్ణకల్పం అశీర్ణము, గుల్మము, కడుగు, ప
ణామహాభేదులు, ఉబ్బనము, వాంతి, యింకా అనేక ఉర
రోగముల అతిశయమయిన బౌద్ధం బుడ్డి 1-కి 1-0-0
5059 స్వామి సీతారాం ఆయుర్వేద డిపో,
2/174 బ్రాజ్ఞ, ముద్ర

చెన్నపురి కార్యరేఖను

అట్టింగు రెవిన్యూ ఆఫీసరు నియోజనము

“ గొప్ప గారడీ ”

చెన్నపురి సాయంత్రము చాల తీవ్రము చర్మ జరిగినది. కార్యరేఖ:— సభలో అత్యధిక సంఖ్యాకులచే పి. శివభూషణ మొదలయ్యారు. తాత్కాలికముగ రెవిన్యూ ఆఫీసరుగ నియమింపబడిరి. వీరికి 17 వోటులు వారి ప్రభుత్వము వలన. ముఖ్యమంత్రి డిప్యూటీ 14 వోటులు వచ్చుటచే మొదటివారే చెన్నపురి న బడిరని ప్రకటించ బడినది. ఇందును ఈ విషయమునే చర్చించుటకుగాను నిన్న సాయంత్రము 5 గం 15 నిల కొకటియు, 6 గంటల కొకటియు మొత్తము రెండుసభలు జరుగనని అధ్యక్షుడు ప్రకటించెను. అందు మొదటిది, అట్టింగు రెవిన్యూ ఆఫీసరు నియోజనమును గురించి కార్యరేఖ సభవారు గావించిన తీర్మానముపై ప్రభుత్వము వారలను, యాత్రపును చర్చించునని అధ్యక్షునిచే సమావేశపరచబడినది. రెండవది, కార్యరేఖ సభవారు తీర్మానమును నిజరీతు గావించిన తీర్మానమును ప్రభుత్వము వారి మోదించుటలో ఆలస్యము జరుగుచున్నది. గనుక, ప్రభుత్వము వారి యాత్రపు ఎప్పుడు తాత్కాలికముగ శివభూషణ మొదలయ్యారుగాని వెంటనే చార్జీపుల్సు కొని పనిచేయాలెనని తీర్మానించుటగాను, 11 మంది సభ్యుల కొకవైపు అధ్యక్షునిచే సమావేశపరచబడినది.

ఎవరిని నియమింపవలెను

మొదటిసభ 5 గం 15 నిల 1వ సమావేశమయ్యెను. అధ్యక్షుని ప్రకటనను, మాటలాడుచు తత్సమావేశమందు శ్రద్ధ గలపరిచయము నివలించిరి. సభవారు ఆగస్టు 1-న తేదీన సమావేశమై, శివభూషణ మొదలయ్యారుగాని తాత్కాలికముగ రెవిన్యూ ఆఫీసరుగ నియమించుటకు తీర్మానించిరి. ప్రభుత్వము వారి మోదించిన నేగాని ఈ తీర్మానము ముందులోనికి వచ్చుటకు పిలువలేదు. కాని సభకు ప్రభావశక్తి క్రమములో చిన్న పాఠశాలలు జరిగినవిని, దానిని సమర్పించి సంపుటకు తామనియోజనము నామోదించుటకు పిలువలేదనియు ప్రభుత్వము వారి శివభూషణ మొదలయ్యారుగాని ఇది, అధ్యక్షుడు యుక్తు, పి. శివభూషణ మొదలయ్యారుగాని “ అట్టింగు రెవిన్యూ ఆఫీసరుగ నియమించుటకు ఎక్రమముగా ఎన్నుకొని బడిరి.” అని ప్రకటించిరి. కాని ఈసభవారి, “ ఎన్నిక ” అను నియమాన్ని కాపాడున గణపించు. నియోజనమును గావించుటకు శివభూషణ మొదలయ్యారు, సక్రమము గు తీర్మానముగాని యొకటి ఉండవలెను. అట్టి తీర్మానము తేనిది ప్రభుత్వము వారి విషయమై చర్చ దీను కొన బాలకు వచ్చురు. కార్యరేఖను సభ వార డినియోజన మొనర్చినపుడు అమోఘార్థమై ప్రభుత్వమువారికి వంపవలెను అని ప్రభుత్వమువారు తమ యాత్రపుతో బడిరి. అందుచే అట్టింగు రెవిన్యూ ఆఫీసరు పదవికి తిరిగి క్రొత్తగా ఎన్నికలు జరుగవలెను.

సామి వెంకటాచలకెట్టిగారు:— అట్టింగు రెవిన్యూ ఆఫీసరు పదవికి, నుంబ నుబ్రూయ్యకెట్టిగారిని నియమించవలసినదని నేను ప్రతిపాదించుచున్నాను.

పలెంగుగారు:— నేనీ ప్రతిపాదనను బలపరుచుచున్నాను.

ఎస్. బి. రంగరామనుజమగారు:— పి. శివభూషణ మొదలయ్యారుగానిని నియమించవలెనని ప్రతిపాదించుచున్నాను.

సభా మునుసామి కెట్టిగారు:— బలపరచిరి.

ఒక శాస్త్రీయ ప్రశ్న

సత్వమూర్తిగారి సమయమున లేచి వైరెండు ప్రతిపాదనలు శాస్త్రీయమైనవేనని ఆశ్చర్యమును నిట్లుబడిరి. ప్రభుత్వమువారి యాత్రపునుగురించి చర్చించుట కీసభ వీలగునని బడియు ప్రకటనలో గలను. అంతయుగాని, రెవిన్యూ ఆఫీసరు పదవికి ఎన్నికలు జరుగనని బలపరచెను. అందుచే సభ్యులకు నుండు బలపరచడా ఇచ్చి క్రొత్తవిషయము నిజట చర్చించుట, ప్రభుత్వమువారి యాత్రపు నామోదించుట, శివభూషణ మొదలయ్యారు మాత్రమే ఇప్పుడు జరుగవలెనుగాని హాకో విషయమును చర్చించవలెను.

అధ్యక్ష:— ప్రభుత్వమువారి యాత్రపుతో రెవిన్యూ ఆఫీసరు నియోజనమునుగురించియే కలదు గనుక వైరెండు ప్రతిపాదనలు శాస్త్రీయమైనవే.

రీడుగారు:— వోటింగునకు వచ్చినయెడల తాను మొదటి ప్రతిపాదనను బలపరచెనని బడిరి. కాని, ఈనియోజనము ఇక ఆరువారములవరకే యుండును. ఈ స్వల్పకాలముకొరకు ఈ ఇద్దరు అధ్యక్షుల అర్హతలగుంచి చర్చించి అనవసర విషయముల రకతొలగింపులు మంచిదిగాదు. కనుక ఈవిషయము నింతటితో వదిలివేసి, ప్రస్తుతము రెవిన్యూ ఆఫీసరు పదవిని చూచుచున్నామని చూచుటకు అట్టింగు రెవిన్యూ ఆఫీసరు పదవికి ఎన్నుకొనబడినట్లు ప్రకటించి సభను ముగించిరి.

యము నింతటితో వదిలివేసి, ప్రస్తుతము రెవిన్యూ ఆఫీసరు పదవిని చూచుచున్నామని చూచుటకు అట్టింగు రెవిన్యూ ఆఫీసరు పదవికి ఎన్నుకొనబడినట్లు ప్రకటించి సభను ముగించిరి.

ఈ విషయమున తెరల చాలు చాలా గారడీ జరుగుచున్నది. ఆ విషయముల నన్నిటి నిజట వెల్లడింప వలెను. ఈ అధ్యక్షుల ప్రభుత్వం ఆయధ్యక్షుల తరపున సమావేశమును గురింపకు వచ్చినవారిలో సభ్యులు వేగలేకున్నారు. అట్టి కావాసింగు చాల ఆసక్తికరము. ఈ విషయము నింతటితో వదిలి వేయవలెనని కోరుచున్నాను.

కోవాసింగు:— సభరణను బలపరచిరి.

ఇ. ఎల్. అయ్యంగారు:— రీడుగారు చెప్పినట్లు గారడీ జరుగుచున్న విషయము నిజమేనని అంగీకరించిరి. కాని శివభూషణ మొదలయ్యారుగాని నిజరీతు కొకమా రెన్యూకొనిరి గనుక, తిరిగి అతనినే ఎన్నుకొనవలసినదనియు, ఇప్పుడాని విడనాడుట మంచిదిగాదనియు నుడిచిరి.

వి. చక్రరమ్యకెట్టిగారు మాటలాడుచు, అధ్యక్షులు కావాసింగు చేయుటలో అనిశితకర మైయు గన్పించినది.

అధ్యక్ష:— ఇదివరకే సామనేషములు జరిగినవి గనుక ఈ సమయమున రీడుగారి ప్రతిపాదన శాస్త్రీయమైనదిగాదు.

సత్వమూర్తిగారు:— ఈ విషయమై చర్చను నిలిపివేయవలసినదనియు ఈలోగా అధ్యక్షుల అర్హతలగుంచి అట్టింగు కమిషనరుగారి అభిప్రాయముల నడుగవలెనని” దనియు ప్రతిపాదించుచు ఇట్లు నడిచిరి. ఉద్వేగములతో ప్రతిదినము స్వంపారించుచు వారిచే పనిచేయించవలసిన వారు కార్యరేఖను కమిషనరు. అందుచే ఇట్టియద్వేగములకు నియోజనము జరుపునపు డాతని అభిప్రాయమును గనుగొనుట వసరము. ప్రస్తుత అధ్యక్షులలో శివభూషణ మొదలయ్యారు గారి కీ యద్వేగముల సగరదనియు కమిషనరు జె. వెంకటారాయణమాయుడు గారు తీవ్రముగా వ్రాసియున్నారు. కమిషనరుగారి సదుద్దేశముల నెవరును ఆశ్చర్యపడలేదు అట్టివారు, మూడు సంవత్సరముల కాలము శివభూషణ మొదలయ్యారుగానిని దాగగ గనిపెట్టి, అంతటి అసర్దుడు, మరియొకరుండవలెను, అతనికొక చాల అవినీతి కార్యములు నడుచుచుండెననియు బలిపెను. కమిషనరు ఇంత తీవ్రముగ ప్రతిఘటించుచున్నపుడు, అతనివాక్యముల నిర్లక్ష్య మొనర్చి, ఈ అధ్యక్షుని నియమించిన యెడల కార్యనిర్వాహకవర్గమున కమిషనరుడెడల గౌరవముగాని, క్రమశిక్షణముగాని యుండబాలదు. అవి సంపూర్ణముగ భంగమగును. శివభూషణ ముగారిని గురించి ఇట్లు నడిచిన కమిషనరు కొక రే గారు రెవిన్యూ ఆఫీసరుగ జిందానా హెబుగా రీతనిగురించి వ్రాయుచు ఇంత అసమర్థుని పనియెడల నిర్లక్ష్యభావంతో అలగునని బదుని తన 20 వత్సరముల ఉద్వేగ కాలములో నెచ్చుట బాడలేదని బలిపెను. కలప మోసపు కేసులో శివభూషణ ముగారుగాడ దోషులేనని ఉపసంఖ్యము వారు నిర్ణయించిరి. అనిర్ణయమును సభవారుగాడ అంగీకరించిరి. అట్టి వానిని ప్రతిఘటికారులు తీవ్రముగ ప్రతిఘటించుచుండ, రెవిన్యూ ఆఫీసరు పదవికి నియమించుట అనివేశము మునియొకటి లేదు. అటులేనీసనో తరువాత పశ్చాత్తాపపడదర

అధ్యక్ష:— సత్వమూర్తిగారి ప్రతిపాదన కిప్పుడు పిలువలేదు.

రీడుగారు:— సభవారు కమిటీగమారి, అధ్యక్షుల యర్హతలగుంచి చర్చించవలెనని ప్రతిపాదించుచున్నాను.

అధ్యక్ష:— ఆ ప్రతిపాదనగాడ ఆశ్చర్యము.

అధ్యక్షుడు పిమ్మట వోటుల దీసికొనగా శివభూషణ మొదలయ్యారుగారికి 17 వోటులు, ముఖ్యమంత్రికెట్టిగారికి 14 వోటులు వచ్చెను. అప్పటికి 6 గం 10 నిలయ్యెను.

జరుగుచున్నది ఏసభ ?

సత్వమూర్తిగారి సమయమున లేచి, 6 గంటలకు మరియొక ప్రత్యేకసభ జరుగనని అధ్యక్షుడు ప్రకటించెననియు, అప్పుడు 6 గంటలు చాలెను గనుక, అప్పుడు జరుగుచున్నది రెండవసభగాని మొదటిసభకాదనియు, మొదటి సభాకార్యక్రమము తాలూకు వ్యవహారముల నపుడు పరిష్కరించుటకు పిలువలేదనియు ఆశ్చర్యపడిరి.

అధ్యక్ష:— ఇంకను 5 గ 15 నిల సమావేశమైన సభయే ఇంకను జరుగుచున్నది. నేనింకను ఆసభను ముగింపలేదు.

అధ్యక్షుడు పిమ్మట శివభూషణ మొదలయ్యారుగారు అట్టింగు రెవిన్యూ ఆఫీసరు పదవికి ఎన్నుకొనబడినట్లు ప్రకటించి సభను ముగించిరి.

రెండవ సభ

పిమ్మట రెండవసభ సమావేశమైనట్లు అధ్యక్షుడు ప్రకటించెను. ప్రభుత్వమువారి యాత్రపు వస్తువరకు - వెంటనే తాత్కాలికముగ రెవిన్యూ ఆఫీసరు పదవిని పుచ్చుకొని మునిగి పలు అప్పు 84 నెక్కునుండి పని చూడవలసినదని శివభూషణ మొదలయ్యారుగారిని నియమించవలెనని వి. చక్రరమ్యకెట్టిగారు ప్రతిపాదించిరి.

వై. ప్రతిపాదన ఆశాస్త్రీయమైనదనియు, ఇప్పుడే యొకరు తాత్కాలిక రెవిన్యూ ఆఫీసరు పనిని చూచుచున్నారనుక కాళీ లేదనియు, కాలియున్నపుడు గావించదగు నియోజనములకే 84 వ నెక్కునుండి రియోజనము నుడిచిరి. కాని అధ్యక్షుడు సద రాజ్మహేష్వర త్రోసివేసిరి.

మరికొందరు సభ్యులు నేర్పేరు ఆశ్చర్యములు చేగా అధ్యక్షుడు వాని నన్నిటిని త్రోసివేసెను.

సామి వెంకటాచలకెట్టిగారు:— 84 నెక్కును 42 క్లాసుల యందు పారించబడిన రీతిని ఇంత. పూర్వమే నియోజనము జరిగెను. అట్టినియోజనము జరిగెనని మారంగిరెంతురా?

అధ్యక్ష:— అవును.

సా. వెం. కెట్టిగారు:— 112 క్లాసులందలి నియోజనము జరిగియున్నయెడల నె 84, 4 వ క్లాసు వర్తింపదు. చెక్కిరై చెట్టిగారి ప్రతిపాదన మక్లాంక్రింప వచ్చునని తీర్మానములో గలదు. కనుక ఇది ఆశాస్త్రీయము.

అధ్యక్ష:— అవును చెక్కిరై చెట్టిగారి ప్రతిపాదన ఆశాస్త్రీయమైనదే.

అధ్యక్షుడు డంటు పభాకార్యక్రమము మరే విషయము లేకపోవుటచే సభను ముగించెను.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(29-8-18)

నీమజపురి దినుసులు

ఇరువది గజముల పీస్ ధరలు
కారికొమ్మలు—22 X 22 మంగిసూదు (బి) 8-12-0
సరాసరికము 7-12-0
కారికొమ్మలు— 22 X 22 “మూటాకైలు” (బి) రు 8-6-0
సరాసరికము (20 X 20) రు 7-6-0
తెలుపుముల్లు—1708 (నెట్) రు 14-11-0 గ్లాస్ గ 9000
రు 12-1-0 1708 రు 11-4-0 ఎల్. ఎల్ 78,
78, రు 8-4-0 68/888 రు 12-12-0;

నూలు

40 నెంబరు పీస్ (5 పా కట్టులు)—టూక్రి రు 6-8-0
చలవ (కొంగ) రు 7-8-0; చలవ (“పెట్టికైలు”) రు 6-11-0.
చలవ (నాగనక్క) 7-0-0 చలవ (గుడ్డి) రు 6-15-0 చలవ (గడ్డెంబా) రు 7-14-0 వస్తువురము (ఎర్ర) రు 7-8;
40 జపాన్ (పదిపానులట్టు) అయిదు నక్షత్రములు
కల్ రిబ్బన్ రు 12-8-0 నెమలి
60 పీస్ (5 పానులట్టులు)—అడకత్తె రు 14-14-0,
రాట్టులు (ఎర్ర) రు 12-0-0; రుద్రారము రు 8-14-0 ఎద్దు
గడియారము రు 8-15-0

ఇత్తిడికెళ్లు—(డిబ్ మేస్) రు 225.
డిబ్ (క్రాసాయర్) రు 228
రాగిరేకు రు 275.

సిమెంట్ పీస్ వెల:—

గిడ్ గ-పీస్ (“వెయ్యి”) రు 11-2,
జర్మన్-నెమలి 10-0 0

చక్కెరములు యొక్క ధర—

జావా “రెడీ” రు 26-14-0 నెట్టుబరు, అక్టోబరు 28-9-0
వేరుసెనగ నూనె

“ఇంగ్లీషు బాదపధరలు—గానుగ రు 115
(విరురుపట్టి) పీటలలో రు 108.

ఆముదము

(జెల్ బెలివరి) రు 102-0-0

పదునుచేసినతోలు రు 1-కి ధరలు

అవుతోలు (7 టు 7½) “అవకంబ్రెస్” రు 1-4 9, 1-6-6
“ (8 టు 8½) ” రు 1-4-8 టు 1-4-8
“ (లేలిక) ” రు 1-7-0 టు 1-7-9
“ (8½ టు 9) బెంబూడు రు 1-4-8 టు 1-4 8
“ (7 టు 7½) ” రు 1-5-0 టు 1-5-6
“ (లేలిక) ” రు 1-7-6 టు 1-8-8
“ (8 టు 8½) బెజవాడు రు 1-4-0 టు 1-4-8
“ (6½ టు 7) ” రు 1-5-5 టు 1-5-9
“ (7 టు 7½) విజయనగరము రు 1-5-6 టు 1-6-0
“ (6½ టు 7½) ” రు 1-6-0 టు 1-6-6
“ (7 టు 7½) శిలాగు రు 1-5-8 రు 1-6-8
గడకోలు రు 0-14 9 టు 0-15-1
గడదూడతోలు రు 1-8 0 టు 1-8-6
అవుమాడతోలు రు 1-15-0 టు 2-1 6

మద్రాసు శాసనసభ

3-9-1928 తేది సోమవారం మధ్యాహ్నం 11 గంటలకు జరుగు సమావేశము యొక్క కార్యక్రమము.

నూతన సభ్యులు

ఈక్రింది నూతనసభ్యులు తమస్థానముల వాక్రమింతురు.
శ్రీయుతులు కె. పి. రామమూసన, ఖా॥ బి॥ పి. ఖతీఫుల్లా సాహెబు బహదూరు, సి. దబ్బు, ఐ. కాటను, సి. వి. ఇ. బి. ఎస్, సి. పి. పొలం, వి. సి. ఎస్., ఎఫ్. బి.వాధెను గార్లు

వైశ్యుల పేర్లజాబితా

అధ్యక్షునిచే శాసనసభ కార్యదర్శిని నలుగురు వైశ్యుల పేర్ల జాబితా అధ్యక్షునిచే సభవారికి ప్రకటించబడును.

గవర్నరుజనరలుచే నామోదించబడిన చట్టములు ఈక్రింది చట్టములు ఆయా తేదీలందు గవర్నరు జనరలు గారిచే నామోదించబడిన అధ్యక్షుడు ప్రకటింతును:—

1 మదరాసు ప్రైవేటు వివాహముల అనుమతి చట్టము (1928 15-3-1928.)

2. జగంపేట పి. డి. యెస్టేట్స్ ఇంపార్టివిట్ యెస్టేట్స్ చట్టము (1928) 22-5-1928.

3 మద్రాసు బాలిబాలికల పవరణచట్టము (1928) 26-5-1928

4 మాపిల్లాలిచ్చుచట్టము (1928) 30-5-1928.

గవర్నరుగారిచే నామోదించబడిన చట్టములు

ఈక్రిందిచట్టములు ఆయా తేదీలందు గవర్నరుగారిచే నామోదించబడిన అధ్యక్షుడు ప్రకటింతును.

1 జగంపేట పి. డి. యెస్టేట్స్ ఇంపార్టివిట్ యెస్టేట్స్ చట్టము (1928) 30-4-1928.

2 మద్రాసు బాల బాలికల పవరణచట్టము (1928) 3-5-1928

3 మాపిల్ల విచ్చుచట్టము (1928) 9-5-1928.

శాసనసభకుచేరిన జాబులు

1. 1928 మార్చిలో అంతమొందిన క్వార్టరులో గావించబడిన రూ 500/ తేక అంతకెక్కువ నెలదీతముగల ఉద్యోగముల జాబితాడును.

2 1928 మార్చి 12 న 15 వ తేదీలందు జరిగిన ప్రాసా కమిటీ (1928-28) యొక్క 16 వ, 17 వ సమావేశముల యొక్క కార్య వివరములు.

కార్యదర్శిచే సభ యెదుటబెట్టబడును.

కార్యదర్శి యీ క్రిందివానిని సభయెదుట బెట్టును.

1. కృష్ణా తూర్పు రైల్వేయొక్క నీటిపారుదలగల ఆయ కట్టులో చేర్చబడ భూములనుగూర్చి జి. ఓ. నెం. 1028, తేది 10-5-1928.

2 భారాకోట యెస్టేటులో అడవులను రిజర్వచేయుట గూర్చి గంపా కలక్టరు రిపోర్టు.

3 కర్నూలు జిల్లాలో కొన్ని చెరువులకు సప్లయ కాలువల మరమ్మత్తుగూర్చి రిపోర్టు.

ప్లాట్యూటర్ కమిషనులో జాయింటు సమావేశము జరుపుటకు కమిటీయెన్నిక

గౌ॥ సర్ శార్మక మాజ్డోరీబ్యాంకుగా రీక్రిడిటిర్యా న ముపహించుతును:—

"6 6-28 తేది 12 నాంబిచేమిడను వైశ్యులకు వంక జడిన జాబునందును, 23-6-28 తేదిన ఇండియా ప్రభుత్వముచే గావించబడిన ప్రకటనయందును, గలవరకు ప్రకారము ప్రాట్యూటర్ కమిషనులో జాయింటు సమావేశము జరుపుటగాను, సింగిలం బ్రాన్సు రెలిజియోను కనకని యెన్నికలు జరుపుటకు 77 వ స్టాండ్లింగ్ ఆర్డరు ప్రకారము అధ్యక్షునిచే గావించబడిన నిబంధనల ననుసరించి యేడుగురు ప్రతినిధులను యీసభవారు యెన్నుకోవలెను"

ఇండియను ఫిషరీసు చట్టము 1897 యొక్క

సవరణచట్టము

దీనిని విచారించుటకు నియమించబడిన సెలెక్షుకమిటీ యొక్క రిపోర్టును గౌ॥ సేతురత్నమయ్యగారు సభయెదుట బెట్టెదరు

సెలెక్షుకమిటీ సమరంబడిన రీతిగా సవరణ చట్టము విచారించబడి కాసింపబడవలెనని గౌ॥ సేతురత్నమయ్యగారు ఉపసాదించెదరు.

30 ఏండ్ల క్రితము

లాలింలీలోహీలు కొనినవారలు, ఇండియన్ మార్కెట్లో ఆవి చాల శ్రేష్టమైన వని చెప్పియున్నారు. ఇప్పుడుకూడ ప్రజల అదే మాదిరి పట్టుచున్నారు. కారణమేమన, మాకునచ్చు వస్తువులను మేమునలే తయారొనర్చుము. నూటికి నూరువంతులు మంచి ఊలుగలిగి, అందముగానుండి, చిరకాలము మన్ననది, చౌక ధరగలదైన లాలింలీ లోహీనికొని తృప్తిపొందుదు. ఇంతకంటే శ్రేష్టమైనది మరెవ్వము కానరాదు.

ధరలు

నెం	3 లోహీలు (తెలుపురంగులు)	పొడుగు X అం	వెడల్పు X అం	ధర రు. అ.
26	"	3-0	1½-0	7-9
" 26	"	2-15	1-6	6-6
" 26	"	2½-0	1¼-0	5-0
" 418	"	2-12	1-5	5-4
" 316	"	2-15	1-6	7-0
" 26	" చెక్కు	2-15	1-6	7-0
" 60	తెలుపు రంగులు.	3-0	1-6	12-8

లాలింలీ వశెన్సి:—

మెసర్స్. కపూర్ చంద్ అండు కో
చిక్ పేట, బెంగళూరు సిటీ

THE CAWNPORE WOLLEN Mills CO.,
(Branch of the British India Corporation Ltd.)
Post Box No. 5, CAWNPORE.

LALIMIL
PURE WOOL

మద్రాసు స్టేటు ఎయిడుటు ఇండస్ట్రీసు

ఆర్టు (1922) యొక్క సవరణచట్టము

గౌ॥ సేతురత్నమయ్యగారిచే ప్రవేశపెట్టబడును.

ఏదరు చట్టము వెంటనే విచారించబడి కాసింపబడవలెనని గౌ॥ సేతురత్నమయ్యగారు ఉపసాదించెదరు.

కోర్టుఫీజు చట్టము (1870) యొక్క సవరణచట్టము గౌ॥ బి॥ బి॥ కృష్ణమాయగారిచే ప్రవేశపెట్టబడును. సవరణ చట్టము వెంటనే విచారించబడవలెనని కృష్ణమాయగారు ఉపసాదించురు.

జి. హరిసర్వోత్తమరావుగారు యీ క్రింది సవరణ ముపహించుతురు:—

2 వ క్లాజుయొక్క 1 వ పరుషలో 4-11 పంక్తులలో "మరుగు చట్టముక్రింద యేవ్యాజ్యములో నయినను" అను పదములకు బదులుగా "స్వాభికాజు కోర్టులచే విచారించబడవలసిన యేవ్యాజ్యములో నయినను కోర్టుయెదుట బెట్టబడిన" అనుపదము లుండవలెను.

సవరణ చట్టము కాసింపబడవలెనని గౌ॥ కృష్ణమాయగారు ఉపసాదించురు.

అన్నామలై విశ్వవిద్యాలయచట్టము గౌ॥ డా॥ పి. కచ్చారాయగారిచే ప్రవేశపెట్టబడును. సవరణ చట్టమును సెలెక్షు కమిటీ విచారణకు బెట్టబడవలెనని గౌ॥ కచ్చారాయగారు ఉపసాదించురు.

మద్రాసు సెలెక్షు కమిటీ తీర్మానము

శ్రీయుత దొర్ల రాజాగారి తీర్మానమును పరిచించుటకు ఆర్. శ్రీనివాస (ఎం. ఎల్. సి.) గారు తీర్మానమును బెట్టుటకు వోటింగు పంపియున్నారు. ఈ సవరణ తీర్మానమును మొదటి తీర్మానముతో సూచించబడిన కమిటీ సభ్యులను కొన్ని మార్పులను సూచించుచున్నది.

The Asiatic Government Security Life Assurance Co. Ltd.,
BANGALORE CITY.
WANTED.

General and District Agents in all important centres of the Madras Presidency, Travancore & Cochin. Liberal contracts covering definite territory with Head Office connection and with power of appointment of Sub-Agents. Request details for our Remunerative proposition.

V. RANGASAMY Esq.,

B.A.B.L., F.C.I.

General Secretary, Bangalore City.
Messrs. P. K. RAU & Sons,
Chief Agents, Madras Presidency
33, Mukernallamuthu St., G. T. Madras.

చివర్ లెట్

ఇండియా అభిప్రాయమే
ప్రపంచమందు ఆమోదింపబడుచున్నది.

ఇండియాయందు స్వల్పభరలో పొందదగిన
కారులలో చివర్ లెట్ ఎక్కువ ప్రశంశాపాత్రను
పొందుచున్నది. ప్రపంచమందు దంతటను యీ
మాదిరినే గౌరవింపబడుచున్నది.

ప్రపంచమందే మూలనైనను, అందము
చక్కదనమే, ముఖ్యముగా గమనించు చోట్లను
లేక గట్టితనము సామర్థ్యత పరికించు చోట్లనుకూడ
చివర్ లెట్ అన్నిటిని సమాధానవరచి నిరంతర నేవ
యొనర్చుచున్నది.

చివర్ లెట్ కారుతో సంతృప్తినిందిన
వారు 157 దేశములలో, 30 లక్షల కుటుంబము
లకు మించియున్నారు. చివర్ లెట్ యొనర్చిన నేవ
కిదియే అమూల్య బహూమానము.

ఇండియాయందును, మిగతా ప్రపంచమందు
దంతటనుకూడ చివర్ లెట్ అందరి ఆదరణకు
లోనగుటకు, దానియొక్క విశేషగుణాతిశయములే
కారణములు చిరకాలము చక్కగా నేవయొనర్చుట,
ప్రవగమనము మొదలైనవి.

for Economical Transportation

Imperson & Co., Ltd.

Madras and Ootacamund.

గృహమునందు అత్యవశ్యకముగా నుండతగినది!

దీనిచే గలుగు గుణము అత్యద్భుతము!!

లోకామయహర కస్తూరి మాత్రలను

తెప్పించి, ఒకదాని వాదిన మీద మిక్కిలి తృప్తిచెందదని మా నిశ్చయభిప్రాయము. ప్రతినడు అడుగక
మాకు వచ్చుచున్న ప్రశంసాపత్రములే ఇందుకు ప్రజల నిదర్శనము. 504, వా 301
ఇది మేలేనకస్తూరి, కుంకుమపువ్వు, అపూర్వమైన పివడలు మొదలగునవి చేర్చి కాస్తూరి మాత్రలను
గు చేయబడినవి. కాంటూలులో గాని, విడిగా గాని ఉపయోగించవచ్చును. కలుపుదులు, దగ్గులు, కిరణము
ఆవర్తము, పేగు, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి పిల్లలు వదిలెను, ప్రక్కల శుద్ధు, అగ్నిహృదయము, మదజడ
ను బలహీనత మొదలగువాటికి వజ్రాయుధమువలె పనిచేయును. స్త్రీలు వసిపిల్లలు మానసికాదు మొదలగువారికి
అమృతసమానము. కాలింతలకు ఒక గొప్ప వర్తకసాదము. 250-300 మాత్రలు గల బుడి 1 కి ధర రూ 0-4-0
పోగు ఖర్చు ఖర్చు 0-4-0 కి. పోగు ఖర్చుతో 6 పహి రూ. 1-3-0, 12 కి రూ. 2-13-0, 25 కి రూ. 3-1-0

భివగరత్న పాశ్యపు వెంకటాచల వండితులు, పొప్పైటరు.
శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు

నైమనుకమిషను నెహరుకమిటీ

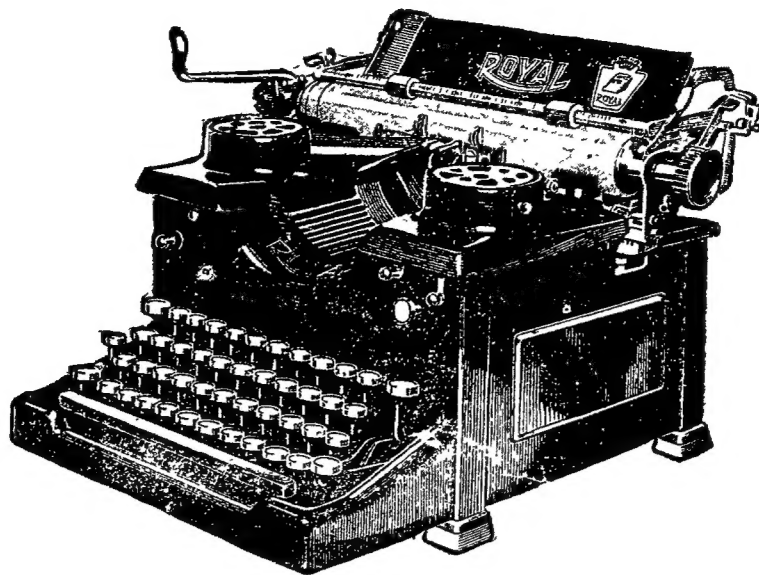
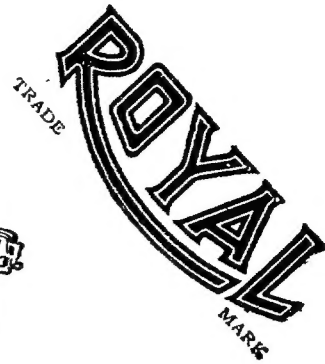
నెహరుకమిటీవారి రిపోర్టుకు, దం కొ రుము ముఖ్య
కారణమున, మరికొందరు హైందవనాయకులును, కొన్ని
అత్యవసరములను లక్ష్యపెట్టినగరములలో చెప్పినప్పటికి, మెజారిటీవారి
చేతి దేవియో కొన్ని కొద్దిపరచుటతో అది ఆమోదింపబడు
ను. ఈరిపోర్టును ఆగ్రేములు నిరాకరించకమానక. సయమును
కమిషనువారు హేళనముతో దీనిని తృప్తికరించి కొన్నిసంస్క
రణలకు శిఫారసుచేయుదురు. వానిని అధిగాగికారముతో పాన్
సెంటు కిన్సెకొని మన రాజ్యాంగవిధానముతో కొద్దిమార్పులు
చేసి, మనవారితోనే రాజ్యపరిపాలనను మనువటివలెనే నడి
పించగలరు. ఇట్లు జనగతుండచేయుటకును, యీ నెహరు
కమిటీ రిపోర్టుకు బలమొసంగుటకును, దాని నమలుతో చెట్టులు
కిక, దీనివనక ఒకకొరడా (Sanction) యొందవలెను
గదా! అది యేదీ!

మందుగా ప్రజలచేత సయముకమిషను బహిష్క
రించబడవలెను. ఇది యిదివరకు జరిగినదా! ఇప్పటికే కొన్ని
రాష్ట్రములలో కాసనపథులు సయముకమిషనుతో తోడ్పడు
టకు కమిటీల నేర్పరచివి. దానిని నిరాకరించిన కాసనపథు
లు చేయవలసిన ప్రతిక్రియ నాలోచించక మానము వహించిరి.
మన చెన్నరాష్ట్రములోకూడ అటులే జరగవచ్చునని మన
పత్రికము రిగారు మొదలగు నాయకులు భయపడుచున్నారు.
ఒకవేళ అట్టి కమిటీ యొక్కడనుకూడ యేర్పడినయెడల దానిని
నిరసించిన కాసనపథులు, తమ పథ్యత్వములకు రాజీనామాల
నిచ్చి, ప్రజల కష్టాలు చేసేదరా! పేరే తిరిగి యెన్నకొనబడిన
యెడల, యీకమిషను ప్రజలచేత నిరాకరింపబడినదని స్పష్ట
ముగను కదా! కమిటీల నేర్పాటుచేయుట కంగీకరించిన ప్రజా
ప్రతినిధులజిల్లాలలో, వారియందు నియోజకగణమునకు నమ్మ
కము పోయినదనియు సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నీయవలసిన
దనియు తీర్మానము చేయించి, వారి నియోజకగణముచే దప్ప
కుచేసిన మహాజనులు, వారికిని కాసనపథవారికిని వంతుటకు ప్ర
యత్నించెదరా! లేక రాబోవు యెన్నికలవరకు వేచియుండె
దరా! ప్రజల ఆసమృద్ధిని జూపుటకు యిదియొక విధానము.
మన స్వరాజ్యనాయకులు, యితర కాసనపథులును యీపును
కట్టాపిరితోనున్న కాంగ్రెసు సంఘములద్వారానైనను, ప్రజ
లకు సమావేశవరచి ప్రతిగ్రామములోను సైహనుకమిషను బహి
ష్కార తీర్మానముచేసి, లక్షలకొలది దప్పకులు పెట్టించి
కాసనపథులకు వంతుదురా! ఇది రెండవవిధానము. ఇట్టి పోరా
త్వదేయిందోళనలను చేయుటకు మన కాసనపథులకును
నాయకులకును ఓపికలేదు, సమర్థులేదు, తీరికలేదు, స్వార్థ
రాహిత్యములేదు. పోనిండు. ప్రాగ్భేదానమును మహాత్ముని
నిర్మాణ కార్యక్రమమందు ముగ్గులగు
దురా! దానియందు పిరికి నమ్మకమేలేదు. దానిని నెహ్రుగను
ఓపికతోను ఆచరణలో పెట్టుటకు పిరికి సామాజిక్ మే దొర
కకు. వైసచెప్పిన రెండుమాడు విధానములలో దేనిని ఆచర
ణలో పెట్టవలెనన్నను తమతమ జిల్లాలలో పలుకుబడి గలిగిన
యీ కాసనపథులు చాలా ద్రవ్యమును ప్రోగుచేసి నెల జీత
ములవీడ అనేకమంది యువకులను విద్యాధికులను నియమించి
ప్రజాసమావేశములను తమ నియోజక గణముల గ్రామములన్ని
టిలో చేయవలసి యుండును. ఈ వనిని మన కాసనపథులలోని
మొబలైలైనను జరిగించిరా! ఇప్పుడు జరిగించెదరా! పలుకు
బడిగల ప్రతివాడుకును యీ పనికి తక్కువగా యితరులను
తెక్క పెట్టుకొమ్మని చెప్పేవాడే. కాసన పథ్యత్వమునకు
మాత్రము అందరిని దేవురించువాడే. మన ప్రజాప్రతినిధులు
పేదకొరకు పెనుగులాడి కాసనపథులలో గ్రుడ్డివ్యవహారమున
జాలకారమైనను ప్రజలకు చేయబలక అప్పుడప్పుడు ఆయా
పట్టణములలో వేదికలపై నెక్కి పెడగొప్పములు కొట్టుచు
తక్కిన కాలములందు తమ సంపాదనకై మిక్కిలి పాటుపడు
చుందురు. ఈ నిర్మాణ కార్యక్రమమును పలుకుబడి లేనివారిని
చిన్నవాళ్లను చేయవలసినదని ప్రజాభిమతముందరు ఇప్పుడై
నను మన ప్రతినిధులు నిజముగా ప్రజాప్రతినిధులమని యని
పించుకొనదలచిన యెడల తక్షణము కాసనపథులలోని తమ పద
వులకు రాజీనామాల నిచ్చి తమతమ జిల్లాలలో వైస సేవచెప్పిన
విధానములలో నొకదానిని త్రికరణ శుద్ధి గ సల్పవలెను.
అట్లు చేయనిచో పేద తమ కష్టకార్యములను జరుగవని
ఒట్టి బూటకపు వాండ్రునియు స్వవంచకులు పరవంచకులనియు
ప్రజలు అనుకొనుటతో తప్పేమియు లేదని పిరందరికి మనవి
చేయుచున్నాను. ఇట్టి ప్రక్రమాందోళనల వైనను చేయబలని
నాయకులను కాసనపథులకు వంతుట మన బుద్ధిహీనతనే బల్ల
దించును. సామ్యయుద్ధము చేయుటకు కాసనపథా ప్రవేశము
అవశ్యమని గాంధీగారితో పోరాడి కాసనపథులలో ప్రవేశించిన
స్వరాజ్యవాదులు తమ వాదనములకు వ్యతిరేకముగ వారి
సంటిపెట్టుకొని యెన్నపుడు మనకు స్వరాజ్య మెట్లు
కలుగును!

వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు.

సులభముగా పనిచేయు టైప్ రైటర్

కంట్రాప్టు పద్ధతి ననుసరించి మద్రాసు గవర్నమెంటు, మైసూరు, తిరువేండ్రము మొదలగు స్థలములందు సరఫరా చేయబడుచున్నది.

కారేజికి రూ 20 యిచ్చిన మీ ఆధీనమగును.

హిందూదేశమునం దంతటను ప్రధాన టైప్ రైటర్ల సంస్థలచే నుపయోగించబడుచున్నది.

ఫూర్తిసైజు టైప్ రైటరు కావలసిన వారికి ఇటీవల రాయల్ పోర్ట్ ల్యాండ్ మెషినులయందు చేయబడిన ఉదారమైన విక్రయమును విస్తరించి స్టాండర్డు రాయల్ ను ప్రతియొక్కరి అందు బాటులోనికి తేబడినది. టైప్ రైటర్ల సంస్థలకు, వర్తకులకు, వక్టీళ్లకు, కాపిస్టులకు మొదలగువారి కిదియొక గొప్పవగముగా నున్నది.

30-9-1928 తేది వరకు మాత్రమే

ఫూల్సుకాప్ సైజు నూతన మోస్తరు రాయల్ టైప్ రైటరు కారేజిలో నెల 1 కి రూ 20 లు వంతున 18 నెలలో రూ 360 లను నికరముగా చెల్లించుపద్ధతిపైన సరఫరా చేయబడును.

రాయల్ కొనినవారలకు ఈ ధరలతోబాటు 14 క్యారెట్ గోల్డ్ పాల్వీతో అమర్చబడిన ఒక మంచి ఫ్రాన్ టెన్ కలము బహుమతిగా నివ్వబడును. మరియు కొన్ని వారములలోనే రూ 200 లను సంపాదించుటకు వివరములు కూడ తెలుపబడును.

ఆలశ్యముచేయక, ఈకూపనునునింపి మాకు తక్షణమే వాసనుచేయుడు.

ఇక్కడ చింపుడు

ఇక్కడ చింపుడు

అడిసన్ అండు కో., లిమిటెడ్, మద్రాసు

30-9-28 తేదికి తరువాత ఈ కూపను చెల్లదు

రాయల్ స్టాండర్డు టైప్ రైటరు విషయమై తెలుపుపూర్తి వివరములను, 30-9-28 తేదిలోగా రూ 200 లను గడించుపద్ధతిని తెలుపు వివరముల పత్రమును దయచేసి పంపగోరెదము.

పేరు _____

విలాసము _____

మీరు ఈ సంగతులన్నియు మీ స్నేహితుల కెవ్వరికైన తెలియజేయవలసిన వారి పేరును, విలాసమును వ్రాసి పంపిన తరువాత, విషయమంతయు మేమే నిర్వహించగల వారము.

వివాహ వయోనిర్ణయము

బాలురకు 18 బాలికలకు 14 యుండవలెను

బొంబాయి ఆంధ్రుల తీర్మానము

బొంబాయి, ఆగస్టు 28:—కళ్యాణండు ఆంధ్రపంథు మువారి యజమాన్యమునజరిగిన బహిరంగపథియందు బాలికలకు 14, బాలురకు 18 ఏండ్లు వివాహార్థము నయస్సుగ నిర్ణయించ వలెననియు, అంతకు తక్కువవయస్సుగల బాల బాలికలకు పునవ్వంధాసము జరుపు పాశాహితులకు తలిదండ్రులకు శిక్షనిధించవలెననియు తీర్మానించబడినది. (ఆ. ప్రె.)

యుద్ధబహిష్కారపు సంద్ధి

భారతదేశము తరపున భారతీయుడు లేకుండుట

లండనులో భారతీయుల నిరసనము

బొంబాయి, ఆగస్టు 28:—నీడు పారిసులో పంత్ కమలనున్న యుద్ధబహిష్కార సంద్ధియందు భారతదేశము తరపున భారతీయుడు పంత్ కమల జేయ బాలకుండుటకు లండనులోని భారతీయులు కడకనుక చెందిరి అని ఇండియను డెయిలీ మెయిన్ లండను విశేషిని వ్రాయుచున్నది. ఇట్టిచారిత్రక ప్రాముఖ్యత గల సమయమున భారతీయుని పంపక భారతీయుల తరపున ఆంగ్లేయునిచే పంత్ కమల చేయించుట ఇండియా ప్రభుత్వమువారి బుద్ధిహీనతను తెలియజేయుచున్నదని విమర్శించిరి.

సింగపూరు నౌకాశయము

సింగపూరు, ఆగస్టు 28:—సింగపూరు నౌకాశయము ఒక్క సింగపూరు రక్షణమునకేగాక పాత్రాజ్య రక్షణమునకు గావలసి యున్నదనియు అందుచే ఇతర దొంగిలాయనలు అధినిశేషములు ఎంత ఇచ్చునో తాముగూడ అంతమొత్తమునే ఇచ్చెదముగాని ఎక్కువ ఇవ్వజాలమని సింగపూరు కాపనసభ్యులు దిలకొనుచున్నారు.

చేపలను పట్టుకొనుటకు వీలగు చేగోళములను (అగ్నిగోళములు) ఒక యువకుడుకన తలిదండ్రులకు పోవుటలో బంపుటచే వాటిని పరిశీలించుచుండ ప్రేలి తలిదండ్రులం నసిపోయిరి. ఇల్లు తగులబడినది.

వృత్తాంతలేఖలు

పెద్దాపురము

28 తేది రాత్రి ముప్పవ సోమరాజు అండు పిర్రాజు భారత బంగారంలో వారి యింటిలో నిద్రపల జరిగిన వివాహం ప్రస్తుతము ఈ రాత్రి పువ్వుల బహురాజుగారిచే వారి కథ చెప్పించి ప్రమాదం ముంచి శ్రీవాసుగారికి రు 25) లు విలువ గల భుజిస్తలను బహుమానముగా నిచ్చిరి తెలియచేయుటకు ఎంతయో సంతోషించుచున్నాము. (పురవాసి)

యలమంచిలి వార్తలు

1. మహారాజశ్రీ తాల్లూరి గోపాలకృష్ణయ్య చాదరి గారు బాల్కనీయేతుల జయమున కభినందించుచు ముప్పదియే వ్యవసాయ సమావేశానికి హాజరయ్యారు.
2. కలకత్తా రాజధానిలో నున్న బెల్లూరి గాటులో కడవుచేత భాగమును భాగ్యలను పిల్లల నమ్ముకొనుచు కొంత విలువైన వస్తువులు గాన వారియొక్క కష్టనివారణము లకు గాను ముప్పది రూపాయలను విరాళము చేసి పంపిసారు.

(ఒక విలేఖరి)

నంద్యాల

(ఒక విలేఖరి)

కలరా

ఆగస్టు 28: కలరాసందర్భమున మూడుబడిన కొద్ది భాగమున 27-8-28 తేదీనకు నూర్గురు ఇంకను తీయ లేదు. గ్రామంలో కలరా పూర్తిగా విడుదలైదు. 10/12 తగు ములు 1/5 ఖర్చు యింటిలో యున్నది.

కోనలకుంట్ల తాలూకాకు చేరిన గోస్పాడు గ్రామం లో కలరా చెలరేగినది. దీని 1 కి 7/8 కేసులు తగులు 5/6 ఖర్చు ప్రవృత్తమును జరిగిపోయింది. ఆ గ్రామంలో నొక రైతుగారి యింట కలరా ప్రవేశించినట్లేదనే కోనలకుంట్ల గ్రామమునకు వెళ్లి దాక్టర్ గారిని పిలిచి పరీక్షించి ముందు లు ఇచ్చింది. 24-8-28 తేది గా. పారిస్వోత్తమరావు గారు కైఫి ను బహుభాగ్యశ్రీ (భిక్షగర్) గా, ఆ గ్రామము నకు వెళ్లి కలరాతగిన ఇంజనీయు మంచి పరీక్షించి ఎల్లర కును బోవడమును గోసంగి రాత్రి 9 గంటలవరకు ఆపుటనే యుండి ఇద్దరి పెద్దమనుష్యులచేతికి కొన్ని బోవడములు ఇచ్చి జడపెట్టిరి. గ్రామముంతయు చాలా చీకట్లో యున్నది.

నూజివీడు

ఈ నెల 23 వ తేదీన జిల్లా విద్యాధికార్లు శ్రీ రాజారంగయ్యపూర్వ బహుమానవారి హస్తాక్షరాలు పాఠశాల ముందు విచ్చేసిరి.

23, 24, 27, వ తేదీలయందు వజ్రసగా శాంధ్రులకు ప్రవృత్తము, దేశీయవ్యాపారము విద్యలు విద్యార్థులచే నతి మనోహరముగా మాపబడెను.

25 వ తేదీ శనివారముందు ఘనము 2-30 గంటలకు ప్రస్తుత విద్యాసంఘ సభ్యులెల్లరును, యువాధ్యాయులెల్లరును కృష్ణాల్లో విద్యాధికారియగు మహారాజశ్రీ చావలి నూర్య ప్రకాశరావు బి. యె. ఎల్. టి. గారియాధిపత్యము క్రింద పరీక్షాక్షేమైరి.

ప్రార్థనాసంతకము "కుంభకర్ణ" విభీషణులలో నుత్తము "లె" రను బర్చనీయంతమును ప్రారంభించి వ్యాసమునకు తాడే పల్లి బాలకృష్ణరావుగారు సహాయముగ కుంభకర్ణడే యుత్త మునని చెప్పి భారతయుద్ధముందు పాల్గొనిన భీష్మ ద్రోణ కర్ణుల రాజభక్తి విశేషించెను. ఖండవోవ వ్యాసమును విభీషణుని పరాధివమువిభీషణుని విష్ణుభక్తిని చెప్పుచు విరమించెను. సంఘసభ్యులెల్లరు వివిధకారణములు నిరూపించుచు కుంభకర్ణడే యుత్తము జరిగిరి. ఉపాధ్యాయులు సుపన్యసించిరి.

పిదప శ్రీ విద్యాధికార్లు తమ మృదుమధుర వాక్య ప్రాశస్త్యములతో విద్యార్థులకు విం గొప్పిరి. తుదకు విద్యాధికార్లు కుంభకర్ణడే యాదరించిరి. వోట్లు కుంభకర్ణుని పక్ష మెక్కువయెను. విద్యాసంఘకార్యదర్శి విద్యార్థుల పక్ష మున పరీ జయప్రదముగ, మనోరంజకముగ, జరిపినందులకు విద్యాధికార్లుకు మనఃపూర్వకమందనశతము లందిచ్చెను.

(ఒక విలేఖరి)

వెద్దాపురం శిల్ప బట్టలు.

మీ సొమ్ముకు తగిన విలువ } చాలకాలము వుండునట్టివి

{ నాణ్యమైనసరకులు. } సరసమైనధరలు.

మైనూరు, పూనా, మద్రాసు, నూరత్, తంజావూరు, కంజీవరం మొదలగు ప్రదేశములలో జరిగిన ప్రదర్శనలము లోను మహారాజులవల్ల నామకలనలను బంగారపతకములను యోగ్యతాపత్రములన్నూ పొంది యున్నాము.

మా యొక్క సరకుల శాస్త్రమునకును తక్కువ ధరలనున్న మేము పొందిన బహుమానపతకములు యోగ్యతాపత్రములే నిదర్శనములు.

మా శిల్పబట్టలు (వతిగ్రామములోను వతిబట్టలపాపులోను దొరుకును. మా పేరుగల ప్రేడునూర్కునుమాది బట్టలు తీసుకొనవలెను.

మావద్దను అన్నిరంగులలోను అన్ని నైజాలులోను శిల్పకండువాయి, దోవకులు, పేటాలు, శారముడి, పాత్తుపంచలు, వర్తింగు, కోటింగు, శిల్పాలన్నూ వేస్తుకొల్పి కోటింగు, కండువాయి, దుప్పట్లున్నూ నెం 100 రు లగాయకు 200 వర్క్ నాలు జరిబట్టలన్నూ దొరుకును. వివరములకు యీ తిగున యడ్రనుకు వ్రాయుడు.

తెలిగ్రాఫిక్ యడ్రను. } వెనల సుబ్బారాయుడు అండు కో, శిల్పం. } శిల్పం అండు కాటన్ క్లాత్సు మేన్యు ఫేక్చరర్సు, పెద్దాపురం, తూర్పుగోదావరిజిల్లా పెద్దాపురం.

NOTICE.

THE RAJAHMUNDY ELECTRIC LICENSE 1928

Short Title:—The Rajahmundry Electric License Amendment 1928

Notice is hereby given, pursuant to Rule 22 of the Indian Electricity Rules, that an application, for the grant of extension of time, for the completion of compulsory work, for one year from 25th August, 1928, mentioned in clause 8 (a) of the license, to 25th August 1929 has been made to the Secretary to the Government of Madras, Public Works Department on 6th August 1928, by the Rajahmundry Electric Supply Corporation Ltd., Rajahmundry.

Every local authority, company or person, desirous of making any representation, with reference to the above mentioned application to the Local Government, may do so by letter addressed to the Secretary to the Government of Madras P. W. D. Madras within three months of (27-8-28) the date of this newspaper containing the first advertisement.

N. SUBBARAU,
Chairman.

కాకినాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

మ్యూసిసిఫల్ ఎన్నికలు

కాకినాడ, ఆగస్టు 28: ఈనెలవరకు కలగు మ్యూసిసిఫలు కాన్సిలు కాన్ఫరెన్సులు ఎన్నికలు పెప్టెంబరు 14వ తేదీని జరుపబడునని యిదివరలో తెలియపరచబడినది. రెండవ వార్డుకు ఎన్నికలుకాడ ఆ తేదీనే జరుపుటకు నిర్ణయించబడినది. రెండవ వార్డుకు తప్ప తక్కిన వార్డులకు నిన్ను నామినేషన్లు చేయబడినవి. ఈనెల 31వ తేదీని సదరు వార్డుకు నామినేషను దరఖాస్తులు తీసికొనబడును. ఈక్రింద తెలుపబడినదిని ఆయా వార్డులకు అర్హులైనవారు నచ్చించి, ఈయెన్నికలందు పూర్వమువలె రాజకీయపక్షము లేర్పవలెను.

1వ వార్డునకు:— (1) పులం చినవెంకట శారాయగారు (ప్రస్తుతము సభ్యుడు). (2) కోటమర్తి చినరఘుపతి రావుగారు. (3) పం గూరి నూర్యప్రకాశరావుగారు. (4) వింజమూరి : శ్రీనివాసరావుగారు.

4వ వార్డునకు:—(1) పాదపల్లి వెంకట్రామయ్యగారు (ప్రస్తుతము కాన్సిలరు) (2) వల్లూరి నూర్యప్రకాశరావుగారు (కాలేజీ టీచరు)

12వ వార్డునకు:— (1) కొయ్య అప్పలస్వామిగారు (ప్రస్తుతపు సభ్యుడు) (2) యడ్ల అయ్యతరామయ్యగారు.

14 వ వార్డునకు:— (1) మండపాక రంగయ్యగారు (ప్రస్తుతము సభ్యుడు). (2) బొగవరపు పత్తేశ్వరాయగారు (ప్రస్తుతము కాన్సిలరు). (3) గుండు శ్రీరాములుగారు.

17 వ వార్డునకు:— (1) బమ్మ నుబ్బారావుగారు (ప్రస్తుత సభ్యుడు). (2) పలివెల నుబ్బారావుగారు. (3) గుంకర నూర్యశారాయగారు. (4) పాంతుల వెంకటస్వామిగారు. (5) గుండు శ్రీరాములుగారు.

28 వ వార్డునకు (1) పులవర్తి భీమలింగ మూర్తిగారు. (ప్రస్తుత సభ్యుడు) (2) సారంగురెడ్డి చితులుగారు.

24 వ వార్డునకు—గుడిమెట్ల రామచంద్ర మూర్తిగారు, పాటిలేరు.

సర్వపక్షస్వరాజ్యప్రకాశిక

దీనినిగరించి మొత్తంమీద అతివాదలయొక్క అభిప్రాయములో ఆనుకూలముగాలేదు. స్వయంశ్రద్ధ యునునకును సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యోద్యమనకును భింగము కలిగించెనని అభిప్రాయము. శ్రీ బులుసు సాంబమూర్తిగారు సర్వపక్ష సభకు వెళ్ళలేదు. సర్వపక్ష సభకు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘపక్షమున ఎన్నుకొన్నట్లు ఆయనకు అధికారిత్వం తెలుపబడలేదు. అట్లు వచ్చియుండినచో ఆయన వెళ్ళకపోవుట కంటిండునప్పుడు ఆయన రాజీనామాయిచ్చి మరియొకరు ఆయన స్థానం నియోజకులగుటకు అవకాశ విచ్చియుండును. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకు దిగిపోవడమియు భారతీయులు తమ మీదనే ఆధారపడలేననియు శ్రీమన్ శ్రీనివాస అయ్యగారు చెప్పిన అభిప్రాయమున కిచ్చుట విశేష ఆమోదము కలదు. శ్రీ బులుసుమూర్తి ప్రకాశంగారు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులైయుండి గత 18 వ తేదీని ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమునందు స్వరాజ్యప్రకాశిక సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము ననుసరించియుండవలెనను తీర్మానమును సమర్థించి దేశమున ఆయభిప్రాయమును వ్యాప్తముచేయుచు దృఢీకరింపకపోవుట అశ్చర్యముగను శోచనీయముగను ఉన్నది.

సీల్ విగ్రహ సత్కారములు

శాగపుర వాస్తవ్యులైన వార్సాల్ సింగుగారును రాజోలు తాలూకా వాస్తవ్యులైన కాశీభట్ల జగన్నాథంగారును సీల్ విగ్రహ సత్కారహామలో జైలునకు వెళ్లి వచ్చిరారు. వాకు ఉభయములు యొక్కడ ఉంటున్నార. ఎన్ వి. సోమయాజులుగారు (సీల్ సత్కారహామ యాతకుడు) లేపటి కిక్కడకు వెళ్తురు. ఒక బహిరంగపథకాడ జరుగును.

ఆస్తి అమ్మకం

మద్రాసు, గోవిందప్పగారిని పిడిలో 89 నెం గల ఆశ్వికాలలో కూడిన పెద్ద యిల్లును, అమ్మబడును.

వివరములకు:—మెసర్స్ గోకల్ చాన్ మగవల్ అండు కో 8 ఏకాంబరీశ్వర అగ్రహారం, పి. టి. మద్రాసు.

నెల్లూరు

(స్వీయవిలేఖరి)

ఆంధ్రప్రకృతి వైద్యసమ్మేళనము

ఈ వైద్యసమ్మేళనమున 19 తేది సాయంకాలము శ్రీ యుతులు కె. యల్. శర్మగారు తుయరోగమును గూర్చి కొంతవిపులముగ నుపన్యసించిరి. ప్రథమమున శర్మగారు తుయ వ్యాధి యొకటియే రోగమనియు, జ్వరము మున్నగునవి రోగములు కావనియు తెలుపుచు, ఈరోగముయొక్క కారణము తెలుగు భాషనచో అదిలేకుండ ప్రయత్నింపవచ్చుననిరి.

కారణములు

ఆంగ్లవైద్యులు, మనమృనియందు తుయక్రిములుచేరి ఈరోగమును కలుగజేయుచున్నవని తెలుపుచున్నారు. అది ఖండ వైట్తనము. ప్రథమమున తుయవ్యాధి జనించు తరుపరి క్రిములు ఉత్పత్తియగుచున్నవి. క్రిములవల్ల రోగము జనించుటలేదు. కొందరు తుయరోగులలో ప్రప్రథమమున తుయములు జనించుటలేదు. కడపటి దశయందు ఈక్రిములు గోచరమగుచున్నవి. కాన వైద్యులు మిగుల జాగ్రత్తతో ఈరోగమును కనుగొనవలయును. ఆంగ్లేజు వైద్యులలో విద్య యొక్కువగు కొందఱు ధర్మసంకటములు అనుమానములు అధికమగుచున్నవి. కాని ప్రస్తుతము వీరి అభిప్రాయములు మారుచున్నవి. క్రిమి సిద్ధాంతము మార్చుచుచున్నది. ఈరోగమును చికిత్సకులు మిగుల అనుభవజ్ఞులు నగు డాక్టరు మత్తుగారును, తమ అభిప్రాయములను మార్చుకొని, తుయరోగమునకు ప్రకృతియే శరణ్యము అని ప్రపంచమునకు చాటుచున్నారు.

ఈరోగము తల్లిగర్భమునందీ జనించుచున్నది. కాని యది అస్పృశ్యమగునన్నది. అన్నిటికిని ముఖ్యకారణము అపరిశుద్ధత యితరపదార్థములు బోనజేరట.

ప్రారంభదశ

ప్రారంభదశయందు ఈరోగము చాల తక్కువగానుండును. జ్వరము, తలనొప్పి, రక్తవిలేచనములు, మున్నగు రూపమున అది బయటపడును. కొద్దిదినములే యందును. అన్యపదార్థములు మన శరీరములో తగ్గక అది రోగముకూడ నశించిపోవును. అది ముఖ్యముగా ఉపవాసముచే లభించును అట్లుగాక, వైద్యునిచే ఔషధము యొసంగినచో, ఈరోగము వైపొంగు తగ్గునేకాని లోన దాగియుండును. మరొక కాలమున వేరురూపమున మరల గోచరమగును. కావున వైద్యులయందు మనకు గల నమ్మకమే ఈరోగమునకు ప్రథమకారణము.

రెండవదశ:—ఇది వ్యాధి దీర్ఘ కాలముగా నుండు సమయము.

మూడవదశ:—ఈసమయమున తుయరోగము ప్రారంభించును. లీవర్ (యక్కుత్), పేగులు, ఊపిరిత్రులు మున్నగునానియందు ప్రారంభించును. అప్పుడును మనకు ఆలోచన వైద్యులయందే నమ్మకము. వారి సలహాచే బ్రహ్మచార్యములు.

రెండవ కారణము:—వైద్యులయొడ మనకుగల నమ్మకము. వారి ఔషధోపయోగము.

మూడవ కారణము:—టీకాలువేయించుకొనట యనునది, ఈతుయరోగమును శరీరములో ప్రవేశ పెట్టుటయే. ఈ విషయమునుగూర్చి ఆంగ్లదేశమునగూడ గొప్ప ఆందోళన జరుపుచున్నారు. 1888 సంవత్సరమున నిర్బంధముగ టీకాలు వేయవలయునను చట్టము ప్రవేశపెట్టబడెను. అంతకు 10 సంవత్సరములకు పూర్వము 68204 మంది తుయరోగముచే మరణించుచుండిరి. కాని టీకాలువేయుట నిర్బంధించినపిమ్మట 12 వత్సరములలో మృత్యు 2,25,000 మంది తుయరోగముచే మరణము జరిగిరి. కాన ఈ నిర్బంధమును ఆపుచేసినచో నూటికి 50 మంది బ్రతుకగును. ఈ నిర్బంధవిధానమునకు మనమెంత కాలము దానులమయ్యెదమో అంతవఱకు మనకు ఆరోగ్యము చక్కదు. దీనిని నిరూపించుటకుగా ప్రాంతీయదేశమున గాప్రసిద్ధులగు యిరువురు వైద్యులు విచారణపలుపుచు, పరిశోధించిరి. టీకాలువేసిన 188 మంది బిడ్డలలో, తుయవ్యాధిచే మృత్యు 80 మంది పైగా చనిపోయిరి. టీకాలు వేయించుకొనని 90 బిడ్డలను చరిత్రచూచిరి. వారిలో 80 మందిపాత్రము ఈ తుయరోగముచే మరణించిరి. దీనివల్ల టీకాలువేయించుకొననివారే ఆరోగ్యవంతులుగా నుండిరియు, టీకాలవల్ల ప్రాణాపాయమే కాని, లాభమేపాటియు గానరాదు. కాబట్టి ప్రజల్లరు ఏకాభిప్రాయులై, టీకాలు వేయించుకొను పద్ధతిని మానివేయవలయును. ప్రపంచమున ఈ అభిప్రాయములను ప్రబోధము సలుపుటకై, ఆంగ్లదేశమున కొన్ని సంఘములును ఏర్పడియున్నవి. మీరును ఏకమగుచో జయము పొందగలరు.

రాజకుమారుల ఆహారము.

నీబిడ్డ రాజకుమారుడే!

నీ నాతడు పెద్దవాడైనతర్వాత, మానవులలో రాజకుమారునివలె నుండుటకు కోరుదువు.

రాజకుమారులు పోషింపబడు 'గ్లాక్సో' తోడనే ఈతమను పోషింపబడిన, చూచుట కందముగను, అపయవములు చక్కనుగ ఉండును.

5 రాజకుమారులవలె నుపయోగింపబడు నాహార మిది ఒక్కటియే.

"గ్లాక్సో"

విటమిన్ పాల ఆహారము.

3

Glaxo

ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగు లెండు కో, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)

రెహలెట్ట నెం, 40 మదరాసు.

3700

చికిత్స

చికిత్స విధానమును కొద్దిగా నూచించుచు నిట్లునుడిచిరి:—ప్రథమమున ఆహారమును చాల కొద్దిగా నేవించవలయును. ఉత్స, చింతపండు, ఉపయోగము తగ్గించవలయును. దీనివలన శరీరములోని శక్తి, తగ్గుతుండును. ప్రాణాయామము అభ్యసించవలయును వారమున కొకతూరియైన Sun-bath 2 ఘంటాను తగ్గుతుండునట్లు చేయవలయును.

స్నానము:—ప్రారంభదశయందు, మనమృనికి తగుబలము కలిగియుండినచో చచ్చిటిస్నానము చేయవచ్చునగాని, కడపటి దశయందు బలము తగ్గినపుడు చచ్చిటి స్నానము చేయరాదు. ఎండలో కొంతకాలము గడుపుట ముఖ్యము.

ఆహారము

ఆహారము కొద్దిగా భుజించవలయును. మజిల్యము నిషేధము. ప్రాణశక్తిని సంగ్రహించునట్లు ముఖ్యముగా భుజించవలయును. ఫలములు, కొబ్బరికాయ నీరు, పొట్లకాయలు, లేత బెండకాయలు మున్నగు కాయగూరలు ఉపయోగించవలయును.

నిద్ర:—బహిరంగ ప్రదేశములో నిద్రించుట అవశ్యకము—అనగా మనశరీరమంతయు బహిరంగముగ నుండుట శావశ్యము. శాశికారంధ్రము మాత్రము, బహిరంగముగ నుండి, పరిశుభ్రమైన వాయువుచే ఉపయోగించుచుండవలయును.

ఇట్లు నియమముల పాటించి ఆచరణయందు వెట్టుచుండినచో ఈ తుయవ్యాధి సంపూర్ణముగ నివారకాగదు—45 దినపనులలో వ్యాధి నశించిపోవును. కావున ఎల్లరును అశ్రద్ధచేయక ఈ ప్రకృతిచికిత్స నాచరించి ఆరోగ్యమును పొందుదురుగాక" అని ప్రార్థించుచున్నాను" అని నుడిచిరి.

శ్రీయత శర్మగారు ఈ గ్రామమున అనేకలకు సలహాల నొసంగుచు యుచున్న యున్నారు. నెల్లూరు ప్రోగ్రెసివ్ యూనియన్ వారి యాజమాన్యమున—ఆహారము, ఆరోగ్యము" అనువిషయముగూర్చి కొన్ని ఉపన్యాసముల నొసంగుచున్నారు.

ప్రకటన

తిరుమలతిరుపతి శ్రీ వెంకటేశ్వరస్వామివారి పేరను ధర్మార్థముగా శ్రీవారికైంకర్యములు జరుగుటకై అనేకజిల్లాలలోని భక్తులు భూములనున్న, రొక్కములనున్న యింతకుముందున్న ఇష్టమును దానముచేసియు చేయుచున్న యున్నారు. వాటివివరములు మాకు తెలియకపోవుటచే అట్టి వరుమానమును తెప్పించి శ్రీవారికి వినియోగపరచుట కసాధ్యముగా నున్నది. అప్పుడప్పుడు కొన్ని కేసులుమాత్రము మాకు తెలియచున్నది. ఇందుచేత మాకు తెలియనివి అనేకము యీలాటికేసులు అన్ని జిల్లాలలోను యున్నవని చెప్పవలసియున్నది. శ్రీవారి భక్తులగువా రెల్లరును యీవిధమైన ధర్మములు వారివారి గ్రామములలో తెలిసిసంతవరకు యుండగల యీనాములు భూములు వగైరా నిజులనుగురించి విచారించి వాటిని రాబట్టుటకు కావలసిన తవనీళ్ళు మాకు తెలియజేయకొరుచున్నాము. ఈఘనకార్యము జేయువారు శ్రీ వెంకటేశ్వరస్వామి వారి నిత్యకైంకర్యపరులనియు వారి కృపాకటాక్షమునకు పాత్రులగుదురని వేరుగా జెప్ప నక్కరలేదని తలంచెదము.

తిరుపతి (Sd.) శ్రీమహాంతు ప్రయాగదాసు జీ, 20-7-28 తిరుమలపరి తిరుపతివైరాజేశ్వరముల విచారణకర్త.

హైదరాబాదు వార్తలు

నల్లగొండ సభలు
(ఒక విలేఖరి)

మునుగు నెలపటి హైదరాబాదు దినములక్రిందనే నల్లగొండలో 27, 28 ఆగస్టు తారీఖులలో రాజ్యాంగోత్సవములను సభలు పర్యవేక్షించునని ప్రతికూలముగా ప్రకటనయగుట ఆశ్చర్యముకల్పించును. ఆయినను ఇన్నిదినములు చూచుచుండి, మూడు దినముల క్రింద నల్లగొండ పోలికలు మొహాతము (నూపరింపెండెంబు) గారు ఆహ్వానపంపు కార్యదర్శికి "ప్రభుత్వమువారి అంగీకార ముపొందనిది సభలు జరుపవల" దని నోటికి కంపిరి. దీని పైన ఆహ్వానపంపు కార్యదర్శిగారు యం. నారాయణరెడ్డి నకిలుగారు హైదరాబాదు వచ్చి పోలీసు వాజుగారు ఆ రాష్ట్రాన్నింగారివద్ద దరఖాస్తుయిచ్చి, యిట్టిసభలకు నెలపు అవ సరములేదని చూపిరి. నాజుముగారు 2, 3 గంటలవరకు ఆలోచనలపల్కి, తుదకు కార్యదర్శిగారికి "హోము సెక్రటరీగారి వద్ద రాజ్యాంగవిషయములను చర్చింపమని నమ్మకము యిచ్చిన పక్షమున సభలు జరుపుకొన నిచ్చె" దని ప్రాతిపదిక కును మీమాయిచ్చిరి. తుదనాడు కార్యదర్శిగారు టాస్కరు వార పోలీసు కాఫీసుంట్రి గారిని, నవాబు జలదర్బారు (పోలీసుకాఫీ కార్యదర్శిగారిని చూచి దరఖాస్తు యిచ్చుకొనిరి. అందుపైన సభలు జరుపుటకు అటంకములేదని అజ్ఞయింపటము ప్రభుత్వ సభవారి అంగీకారము సంపాదించుకొనటకు ప్రభుత్వకార్యదర్శిగారు చర్యజరుపుచున్నట్లును తెలిసినది. విద్యా సాంఘిక పథవిషయమున ఇంత గంభీరము జరుగుట చూడ గా ఈ రాష్ట్రములో జనులకు వాక్స్వారంత్రియను ఎంతకల దో తెలిసికొనవచ్చును! ఇంతటి నాగరికమగుకాలమున పోలీసుకాఫీ యూరపియనుల చేతులలో నున్న కాలమునను ఇట్టి అటంకములు కలుగుచుండుట సిగ్గుచేటుని చెప్పవలసియున్నది.

సభలవివరము

నల్లగొండలో వార్తాసభలు జరుగును :- 1. సానిక గ్రంథాలయవారి కోత్తవము, 2. కృషీనలులసభ, 3. పంపుసంస్కారసభ, 4. వర్తకులసభ- దీనికి క్రమముగా 1. రామచంద్ర నాయకు ఎం.ఎ. బాద్షాహగారు, 2. జిల్లా కలెక్టరుగారు, 3. నురవరము ప్రభావరెడ్డి బి. ఏ. బి ఎల్. గారు, 4. గౌరు శేంకల రామయ్య వర్తకసంఘాధ్యక్షులు (మిర్యాలగూడెము) గారు ఆధ్యక్షులుగా చేర్చబడి యున్నారు. సానిక వ్యాపారాగ్రహము ఖులు సభల జరుగడముగా జేయ యత్నించుచున్నారు. హైదరాబాదునుండి పలువురు విద్యాధికులు సభలకు వెళ్ల నున్నారని తెలియుచున్నది.

గణపత్యుత్సవములు

ఈ రాష్ట్రములో ముఖ్యముగా మాహారాష్ట్ర జిల్లాలందు గణపత్యుత్సవములు చాల వైభవముగా జరుగును. ఇకనోకమాస మునకు ఈ యుత్సవము లారంభమగును. ఒక హైదరాబాదు పరమమండే (50) సార్వజనీన గణేశోత్సవములు జరుగుచుండును. ఈ దినములలో హిందువులందు ఎంతో యుత్సాహము ధర్మాభిమానము వ్యక్తమగుచుండును. ఇట్టి యుత్సాహమును భంగముచేయు చుష్ట్రయత్న మొకటి యారంభమైనది. ప్రభుత్వమంతాఖిలారు గణపత్యుత్సవమును సాగించువారిలో ప్రతి యొకరును 5 మూసూపాయలవరకు ముచ్చిలికాలుప్రాసి యియ్యవలసియుండునని ఆజ్ఞాపించివారట. ఈ కారణమువలన వీరు నాండేడు, పర్యవీక్షకు (12) మహారాష్ట్ర ప్రాంతములవారు హైదరాబాదునకువచ్చి ఆక్ష్మప్రాంగుగారిని టాస్కరుగారిని చూచి ఈ విషయమున వ్యాధియు పొందుటకు యత్నించుచు న్నారు. మహమ్మదీయులు తమ ఉత్సవముల నిరర్థకముగా సాగించుకొనకుండ హిందువుల వ్యాధియును హక్కును దోచుముగ పరిగణించి ముచ్చిలికాలు పుచ్చుకొనట ప్రారంభించి హిందువులందరూ భాదించుచున్నారు. అధికారులు ఏమిచేసెదరో చూడవలసియున్నది!

హైదరాబాదు వార్త.

వ్యాధికాఖియందలి అధికారులు ఉద్యోగములను ఎట్టి యోగ్యులకలవారి కిచ్చునలయునో ఆవిషయమున నియమములు నిర్ణయించబడి ప్రకటించబడినవి. ఇచ్చట నివిజన్మము పొన్నైన వారికి మొదటియవకాశము బారిష్టరులుగా వ్యాధివాదిన్వృత్తి నవలంబించినవారికి రెండవయవకాశము దొరకుననియు, అట్లే తరువాతవారికి 3, 4 అంతరములు చూపబడినవి. ఇది మంచి పంగతియే. దీనిప్రకారము ఆవరణ జరిగినచో చాలాభిముకల వనుట నిర్వివాదాశ్చయము. ముందీపర్యవసానము తేలగలదు.

పాత్రికేక్ష

పాత్రికేక్షరము రుజువైనవారికి మరణదండన విధించు వదలి కొంతకాలమునుండి ఆవరణలో లెక్కయిండును. దీనివలన హంతకులకు ప్రోత్సాహము కలుగుచున్నది. కనుక మహమ్మదీయ వ్యాధివాదిపరియగు ముష్టివిధించినచో ముందు మరణదండనము లియ్యవలసినదే యని మహాఘోషవలసించిన నిజము ప్రభువుగారు కానించిరి.

ఏలూరు అన్న వస్త్ర వైద్యవిద్యాదాన సమాజ మందిరము

దీనికి స్థలము ప్రభుత్వమువారి నొసంగిరి. పేదలకు అనుదినము అన్నదానము, సాలీనా వస్త్రదానము జరుగుచుండును. ఎన్. పి. బి.)

ఏలూరు అన్న వస్త్ర వైద్య విద్యాదాన సమాజ 4 వ వార్షికోత్సవము ఈ మధ్య జరిగెను. సమాజాధ్యక్షు లగు శ్రీమోతేనారాయణరావు జమీందారువారు మధ్యను కద్దగుటోపి ధరించి నిలిచి యున్నారు. (ఎన్. పి. బి.)

ప్రభువుగారి విరళములు

ప్రభువుగారు లండనులోని ఎన్నియో సంఘము ఘన విరాళములను ఇచ్చినారు. లండనులోని మసీదుకు ఆనేకలక్ష లొసగివారు. బ్రిటిషు హిందూదేశములోని ఎన్నియోసంఘముకు ద్రవ్య విచ్చుచున్నారు! దేశమునందలి విద్యాసంస్థలు సహాయముపొంద వర్తమైనవి ఎన్నియో కలవు. ఇవియు సహాయము పొందగలవు. శ్రీవారి దోహద్యము ఘనమైనది.

పాలకోలు మ్యునిసిపలు

హైస్కూలు

(ఒకవిలేఖరి)

పాలకోలు మ్యునిసిపల్ హైస్కూలునందు స్థలము చాలకున్నది. శ్రాత్తగా చేర్చుకొనబడిన డివిజనులకు ఉపాధ్యాయు లింకను నియమింపబడుటలేదు. ఈ కారణమున విద్యార్థులకు చాల ఇబ్బంది కలుగుచున్నది. ఈ విషయమున మ్యునిసిపల్ అధికారులు బెంటనే తగిన చర్యను సహజమునచో పరిస్థితులు వివరించును.

యమ్మిగనూరు (బళ్లారిజిల్లా)

ఈ నెల 25 వ తేదీ శనివారమునాడు మాధ్యమిక పాఠశాలాభివనములో మల్ల రాల్ శ్రీ దిప్తూబ్బి తపశిలుదారు గారైనది. శ్రీనివాస రావుగారి ఆధిపత్యముక్రింద గ్రామములోని మాధ్యమిక పాఠశాలను ఉన్నత పాఠశాలగా చేయింప నుద్దేశించుటకై పాగుల మహాసభ యొకటి జరుపబడినది. జిల్లాయందలి మాధ్యమిక పాఠశాల లన్నిటికంటెను ఎక్కువ అభివృద్ధిలోనుండు యమ్మిగనూరు పాఠశాలలో 1929 జూన్ నెలయందు శాలాభివన ముంచలసినదిగా గోరుచు సర్కారు వారికిని జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారికిని మహాజన్మ పంపవలసి నదిగా తీర్మానించడ మాయెను. ఈయుద్ద్యమమున దగినచర్య పుచ్చుకొనటకై కార్యసాధ్యముగాంచ నధిక ఉత్సాహ యుక్తులగు పెద్దమనుష్యులతో కూడిన హైస్కూలు కమిటీ యొకటి నియమింపబడినది. దానికి మల్ల రాల్ శ్రీ వై. శివారెడ్డిగారు ప్రెసిడెంటుగాను, జనాబ్ ఆఫ్ గవ్ మహమ్మదాల్ సాహేబు, జనాబు మిర్జా ఇబ్రహీమ్ బేగ్ సాహేబు, మల్ల రాల్ శ్రీ వై. గాదిలింగన గౌడ్ గారు, మ. రా. శ్రీ దేశాయిగోవిందరావుగారు వైకు ప్రెసిడెంటులుగాను, మ. రా. శ్రీ. మాచాని సోమప్పగారు, జనాబు మాలాబా కుర్రేసాహేబుగారు బాయింటు శ్రేకటారిలు గాను ఎన్నుకొనబడిరి. (విలేఖరి)

అఖిల వక్షమహాసభ శ్రీ నెహ్రూనివేదికను ప్రశంసించుట

లక్ష్య నిపురము నమహాసభ కూడుట

అధినివేశ రాజ్య ప్రతిపత్తియందును సంయుక్త నియోజకవర్గమునందును ఏకమత్యము కుదురుట

కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడగు డాక్టరు అన్నాగారు నెహ్రూసంఘ నివేదికను, లేఖకులను ప్రశంసించి నివేదికను ప్రవేశపెట్టవలసినదని నెహ్రూపండితుని కోరెను. తదాజ్ఞానుసారము నివేదిక సభలో ప్రవేశ పెట్టబడినది, తరువాత లజపతిరాయగారు, ఇట్టి ఉత్తమ రాజ్యాంగ ప్రణాళికను తయారుచేసిన సంఘ సభ్యులకు సభాపక్షమున వందనము లర్పించు తీర్మానము ప్రవేశపెట్టిరి. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము కావలె ననిన హక్కు మోహనీగారు తప్ప అందరను తీర్మానము సంగీకరించిరి.

ఆమోదింపబడిన తీర్మానములు

(1) భారతదేశమునకు రాజ్యాంగ విధానమును తయారుచేయుటకు అఖిలవక్ష సమావేశము వారు నియమించిన నెహ్రూ ప్రభుత్వము చక్కని ప్రణాళికను తయారుచేసినందులకు ఈ సభవారు ప్రశంసించుచున్నారు.

(2) భారతదేశమున స్థాపింపబడు ప్రభుత్వము బాధ్యతాయుతప్రభుత్వమై యుండవలెను. బాధ్యతాయుత మనగా కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు ప్రజలచే నెన్నుకొనబడిన శాసనసభలకు బాధ్యత లై యుండుట, ఈ ప్రభుత్వము డొమినియన్ ప్రతిపత్తికన్న నెప్పుడును తక్కువగా నుండరాదు.

లక్ష్యనిపురం, ఆగష్టు 28— ఈనాడు మధ్యాహ్నము అక్షునిపురమున “బరదారి భవనము” అగ్రాంత రమ్యమైన సభా కరింపబడి చూచుటకెంతయు ఆనందకరముగా నుండెను. భారతీయుల యొక్కమనకు మూలకమున స్వరాజ్య వత్తాకము తోడ ను, కడలిస్తంభములతోడను తోరణములతోడను సభావేది యలంకరింపబడినది. భవనముపై పెద్ద జాతీయ జండా క్రేలాడ గట్టబడినది. ఈభవనము చుట్టు పూర్వము అయోధ్య నవాబులు స్వాధీనులను ప్రసాదించు చుంసిన దివ్య భవనములకు చక్కగా నలంకరింపబడినది. భారతదేశ భావిరాజ్యాంగసాధనిర్వాహమునకై యుచ్చుట చేయున్న మహానాయకులందరు జాతి మత వైషమ్యములను విడచి వికమత్యమునూపుటక్రేయోహూతుని యొందిరి. తీవ్ర సాంఘిక వాదులను తమయతనము కమలను నిరాలంబు చెడబెట్టి రాజున్న జాతీయోత్సవ పండుగను గంపెదాసతో నుండిరి.

సభకు దయచేసినవారు

సభా భవనమునకు ముందుగా వచ్చినవారు శ్రీ మతి డాక్టరు ఆనీబసంతాదేవి, కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు డాక్టరు యస్. పి. ఆనందసాగర్, మాలానా అబ్దుల్ కలం అజద్, సర్ సి.పి. రామ స్వామి అయ్యంగారు, సి. విజయ రాఘవాచారిగారు, పి. రంగ స్వామి అయ్యంగారు, మహార గంగానంద సింహగారు, జయ రాం దాస్ దొలై రామ్ గారు, సింధు నాయకులు కొందరు. తదుపరి సభకు వచ్చిన సర్దార్ సింగుగారు, నేకు గోవిందరావు పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు, పండిత మదనమోహన మాలవ్యా, సర్ ఆలీ ఇమామ్, మహమ్మదాబాద్ మహారాజా గారు, మాల్వి మహమ్మద్ యూసుఫ్, సర్ తేజబహదూర్ పట్రాగారు, హృదయ శాస్త్రి కంజ్రా, మాలానా షేక్ ఆలీ ఖిలాఫత్ నాయకులు సర్దార్ మంగళసింగుగారు, సిక్కు నాయకులు, జవహర్లాల్ నెహ్రూ, బి. కాన్, సరోజినీదేవి సభికులచే సంతోషపూర్వకముగా శాహ్వానింపబడిరి.

అసీగారిసంతోయము- నెహ్రూగారి ప్రత్యుత్తరము

అసీగారు చెప్పినది వ్యవస్థాపక సమితియొక్క, సింధు రాష్ట్ర విభజనమునుగురించి యిదియే చెప్పినది తమనివేదికలో నిమిదియున్నదేయియు, దానిలో అసీగారి సంతోయమునందు మోతీలాలు అసానీయే పెడ్డ క్రతినిధితో చెప్పెను.

ప్రతినిధుల కాహ్వానము

దేశదేశములకుండి వచ్చిన మహానాయకుల శాహ్వానించుచు కమహ్మదాబాద్ మహారాజులంగారు అన్ని వక్షముల య నమరిని లక్ష్యనిపురమున నింతకుపూర్వము రచియింపబడిన “లక్ష్మీపాత్ము”ను గురించి చెప్పెను. ఆపయమున సభికులమనములందు నెలకొనిన పవిత్రభావములే యీ సమయమునగూడ ప్రవర్తించి కాంతికిని వికమత్యమునకును తోడ్పడుగాకయని య తడుకోరెను. నెహ్రూసంఘనివేదిక సందర్భము ఆమోదింది “భారతీయులకు వికమత్యములేదు, తమశ్రేయకావలెనే కామోయకుగడు” అని మాటిమాటికి చెప్పి అంగ్లేయుల మాటలకు తగినవ, క్షుత్తరము నిచ్చెదరని యతడు కోరెను (సార్వము)

అన్నాగారి యవన్యాసము

భారత రాజ్యాంగవిధానమును తయారుచేయుటయందు దర్శకుడు కార్యమును కేంద్రములతో నెరవేర్చిన నెహ్రూ సంఘము వారి సభిసందించుచు డాక్టరు అన్నాగారి రిట్లసిరి.

స్వాతంత్ర్య సంపాదనమునకై భారతదేశమున ననేక క్రయత్నములు జరిగినవి. కాని యెన్నడును ప్రస్తుతపథసంబి సభ జరిగియుండలేదు. రాజ్యాంగవిధానమును తయారుచేయుటకు యిన్ని పక్షములవారు యిన్ని మతములవారు యెప్పుడును కూడి యుండలేదు. కొన్ని సంవత్సరములనుండియు భారతదేశము సం కుచిత మతవైషమ్యములతోడను, వర్ణభేదములతోడను, వరసర సంఘర్షణలతోడను నిండి తన్నుగానకయున్న దురవస్థలో నిట్టి నివేదిక ప్రచురింపబడుట యెంతయు సంతోషకరము. గాధాంధకార యుగ రుద్ర మైన భారతరాజకీయశాకము నశ్చంద్రము న్సూరితయు విద్యుల్లత లేమియు భేదింపబాలక పోయెను. ఈ విషయముయందు యీ దేశము నందు మాత్రమేగాక భండారతరములనుండియు మనము చేత గాని వారమని పరిశోధించుచేయుచు ఆశీక ప్రాంతము వెలువడ తొచ్చెను. ఇట్టి సమయమున రచియింపబడిన నీ నివేదిక చరిత్రాత్మకముకా కట్లుండును! మనముక స్థిరము రాజ్యవిధాన ము నేర్పరచివాము. మనక్రయత్నముల ఫలితము విరళాలముండునకుల నిస్సంకోయము. మన భవిష్యత్తు మనక్రయత్నముల గాని అనుభవాదు మనటగాని మనమిదనే ఆధారపడియుండును. ఈ మనక్రయత్నములకు మనభావనిధి యుక్తమైన మన నుల నిస్సంకోయము. విదేశీవరిపాలన, మతవైషమ్యమును విభజనలచే పీల్చబడి కల్యాణ వ శక్తి మైన భారత భూమి కి యీ నివేదిక యొక్కటే తారకము. దీనిలో లోకములేమియు లేవనిగావు. అనేకములు ఉండవచ్చును. క్రతినిధులారా! భారతదేశ భావిదేశ మిమిద కాధార పడియున్నది. భారతదేశమును ముఖ్యపదము చేయుదరా? లేక దార్శాన్యసిద్ధికి గొనిపోయెదరా? బాధ్యతాయుతము మిమిదగలదు నుండీ ఈ సభావేదికయందు కూడిన బుద్ధింతులు సరియగు మాత్రము ద్రోక్కెదరని కోరుచున్నాను.

పండిత మోతీలాలు నివేదికను ప్రవేశ పెట్టుట

పండితమోతీల జయధ్వాసములు విక్రేట్ల శ్రీయత పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు నివేదికను సభలో క్రవేశ పెట్టెను.

లజపతిరాయ నివేదికను ప్రశంసించుట

నివేదికను క్రవేశించు తీర్మానము నుపసాదించుచు లాలా లజపతిరాయగారి రిట్లు చెప్పెను.

భారత రాజ్యాంగవిధాన నిర్మాణమునకు మొదట నేనంత ముఖ్యుడనుగా నుండలేదు. దానివలన జాతీయ వైషమ్యములు వృద్ధియగునని నేను తలచియుంటిని. కాని మహా వైకమత్యము లేదనియు, ఒక ప్రణాళిక తయారుచేసి ప్రపంచమునకు ప్రకటించుటకు క్రిసామర్థ్యమును పూజ్యములనియు బర్మన్ చాడక్రమపు భారతజాతినందయు కూలవాడి నవ్వడినుండి యు నొక విధానము తయారుచేసి కాగుండునని శాశ్వ నిర్ణయము. ఇంత పెద్ద దేశమునకు రాజ్యాంగవిధానము తయారుచేయుట ముఖ్యమైన భవిష్యత్తు. దిన్ని చేయుటయందే ఆశీక నిపురులు

కలుగుచుండును. ఇట్టి సీతిలో నెహ్రూప్రభుత్వము : యింపు సీయములకు కష్టపరంపరలను అవలీలగా చాటి ఆదరణీ కమన విధానమునకు గట్టి బునాదులనువేసి మన వందనములకు సాక్షులయితి. భారతదేశముయొక్క గౌరవమును నిలవబెట్టినందుకు నెహ్రూ సంఘమువారి కెంతయు మనకు క్రవేశపనియులు. నివేదికలోని వివరములను గురించి మన మొక్కకొనకపోయిన పోవచ్చును. అన్ని విషయములందు యేకీభావము కుదురుట యెప్పుడును పొసగదు. వివరములకడ కూడియున్న క్రతి సభ్యుడును నెహ్రూసంఘముయొక్క ప్రయత్నమును భగ్గుము చేయు తలంపుతో నేమియు చేయకుండదరని కోరుచున్నాను. నివేదికలోని విషయములను సవరించుటకును తమ సంఘముకు తగిన ప్రాతినిధ్యము సంపాదించుటకును క్రతివారికిని హక్కు గలదు. కాని యీ దేశమున గమనించకపోయినయెడల నివేదిక నొక్కకొనమని యెవ్వరును చెప్పరాదు. క్రతివారి కోర్కెలను సమన్వయము చేయుటకై సంఘసభ్యులు ప్రయత్నించిరి. నవేదికకు మొదగు పెట్టుటకు క్రయత్నింపుడుగాని, దానిని విడ వేయబూనుకొనకుడు భారతదేశ భావికర్తాగము వినియోజకాధారపడియున్నది. ముఖ్యవిషయములయందై సమ విశ్వాస ము కుదిరనయెడల మనము తల లెత్తి విడుగుటకు తగిన లేదా అవమానముచే తల వంచుకొని న మనవి వారము గురుము. ఈ ఉత్కృష్ట ప్రతిపత్తి మాను జారవిడిచితిమా మన క్రయత్నము సంతోషించెదరు. ముఖ్య విషయములయందే మైన భేదములు కలవా? ఏమియు లేదు. భారతదేశము డొమినియన్ స్వరాజ్యమున కర్హము అన్నివక్షములవారును నొక్కకొనచున్నాము. దానిని నెహ్రూసంఘము చెప్పివారు. కాంగ్రెస్ వారి అక్షయ సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముని నిర్వచింపబడినను అందరన్న వత్సకావదిన కనీ యెవ్వము అధినివేశ స్వాతంత్ర్యమే. సంయుక్తనియోజకములను రించియు ఏకాభిప్రాయము కలదు. ఈ రెండు ముఖ్యములను క్రతిపాదించినందులకే యీ నివేదిక క్రవేశపనియన్నది.

మాలానా అబ్దుల్ కలం అజద్

శ్రీమత మాలానా అబ్దుల్ కలం అజద్ గారు తమ తమను జలపరుచుచు వివరములలో కొన్ని భేదములు వచ్చినవచ్చుననియు, ఇంత పెద్ద దేశములో అందరినీ సంతోషములు చాలకష్టమని జూచిరి.

మదనమోహన మాలవ్యాగారు

హిందూస్థాని భాషలో నుపసనించుచు పండిత మదన మోహను డిట్లు చెప్పెను :-

మతవైషమ్యములను, అన్యోన్యస్పర్ధలను క్రవలిన బున దేశములో నీసమయమున నిట్టినివేదికను తయారు చేయగల నెహ్రూ, సప్రూ, సర్ ఆలీ ఇమామ్ గార్లు వంటి మేధాంతులును, సాహసవంతులును నగు క్రయత్నము చేయుచు భారతమాత యెంతయు సంతోషించవలెను. ఉత్తరగతిలోను లచే యీ భావముననుగుచున్న సాగరమున బి : తేజ్ పాల్ లీలగా చాటుట ఆశ్చర్యకరముగదా! వీరి యాశము జలక్రయమై, భారతీయులచే కొనియాడబడినయెప్పుడు. వీరు మరించిన నివేదిక నేపీతులకు సంతోషమును వైఖరుల స్వాధీయక్షేమము గలగ జేసినది స్వాతంత్ర్యమును సాధించుటకు రోదువదకులు గలవు. జగత్తేగీయ మన మగు కివాళి మహా రాజాహస్రాగ్రము నలంకరించువికారకరాళము వాడిమి గోల్పోయిన కలమున క్రయోగించుటకు నితరయోగమైనది. ఇట్టి పరిస్థితులలో భారతీయులందరు నేకగ్రీనముగ తయారుచేసిన నివేదిక లాభకారిగా నుండును. అంగ్లేయులు మనదేశమునకు వచ్చి నవ్వడినుండియు మనలను స్వాతంత్ర్యమునకు తయారు చేయుచున్నామని చెప్పుచున్నాడు గదా. ఇంకెంతకాలము మనము క్రవేషము ననుభవించగలము! ఇంకెన్నాడు మనము అంగ్లేయుల

చేతులతో ఆధునికము గ్రహింపగలము బర్మెన్ పాపప్రభు ప్రయోగము అంశారపూరిత మగు సవాలును యీ వాడు మా మా సరియగు బాబు తయారు చేయ గలిగిరిమిగా మని నా మృత్యువు గూడను దేం దు చున్నది. తల్లి తన బిడ్డ హృదయగర్భ మిరుగు యీ నివేదికను అభిమానదృష్టితో చూడరని కోరుచున్నాను. హిందువులను సిక్కులను లింగువాళ్ళును సూర్యుని తెల్పుచు ముందు కష్టములను కలగజేయ సంధుడుగాకయి కోరుచున్నాను. మహమ్మదీయులు 10 సంవత్సరములకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమును కోసినచో సంఖ్యాపూర్వకముగా నంగీకరింపుడు. ఈ నివేదిక నంగీకరించిన తరువాత 1930 సంవత్సరాంతరము యీ యస్సాతంత్ర్య నిధిని సహించగలమని యుద్ధకంఠమున ప్రపంచమునకు చాటుచున్నాం!

మాలానా షాకతాలీగారు

షాకతాలీగారు ఉర్దూభాషలో తన యంగీకారమును తెలుపుచు బర్మెన్ పాప ప్రభువు యొక్క అంశారకార పూరిత మగు సవాలును చాలియందనందుకు మాత్రము యిందుకు విషాదము చెలిపెను. ఆఖిలతన సమాజమువారికి వికమత్వము నొడగూర్చుటకై భగవంతుడు తమకు క్షేమానుభవములను ప్రసాదించుగాకయని ప్రార్థించెను.

డాక్టర్ వసంతరాదేవి

నివేదికకు తన యంగీకారమును చెబుటకు శ్రీమతి డాక్టర్ వసంతరాదేవి సభాసభకు నెక్కు సమయమున సభికుల ఆశ్చర్యకారకములు మెచ్చుచున్నాను. దేవిగారు ప్రాస్తు చేతములలో విప్లవ చాత్రము కట్టించి, విమమస్థితి యేర్పరచుట ప్రైవేట్ జాతీయ నాయకులు స్వరాజ్యనీధి యగువలె తమ దీక్షను విడుదలచేసికొనిన సిక్కుయమున సభికుల కెరుకపరచెను. భారత జేతము ప్రైవేట్ జాతీయ నాయకులను సమర్థించువలెనని యెరుగను విచ్చినదని యీమె చెప్పెను.

ఈనివేదికకొన్ని తావుల అత్యంతకారాకరణ అవసరమయినప్పుడు ధైర్యమును ప్రదర్శించినది. ఇట్టినివేదికను ఒప్పుకొనక సమయమును జూరదీచినచో ప్రపంచమునకు భారత జేతముయొక్క చేతగానితనమును వ్యక్తపడుటయే ఫలమని యీమె చెప్పెను.

“భారతజేతము ఏకకలకముతో తమ హక్కులను కోరకలను చెబుటయే యుచ్చులచేయున్నది. సైప్రసినివేదిక ప్రకారమున స్వరాజ్యసాధన రహితముచేయనగునను నాయోగము శిష్టుముగా కొనసాగునని నేనునమ్ముచున్నాను. (హర్షము) సాంఘికభేదములను మనశ్చేతులను నవ్యుత్పత్తి నేలకొనునది. మనము వికమత్వమును ప్రదర్శింప గలిగితిమా తలచితిరిగెదము. ప్రస్తుతము ఆచరణీయము కాకపోయినవికమత్వమునకు కారణభూతములగు ప్రధాన మూలముల నంగీకరించినను ప్రస్తుతము చాలును. భారతీయుల ఆదర్శములు దీనివలన నెన్నటికిని భగ్గుము కావు. కమిటీవారు చేయదగిన దంతయు చేసిరి. మనము చేయవలసినది మాత్రమే మిగిలియున్నది. నాయాసలు అదియేసలు కావలెనుగాక

భారతవారి సర్వతోమఖాళివృద్ధి గాంచి సర్వంగ సుందరమైయుండునపుడు ప్రపంచములో నీదేశమును దానితో సరిపాలను. ప్రపంచకాంక్షి భారతదేశముతయు తోడ్పడగలదు. (హర్షము)

శ్రీమతి సరోజినినాయుడు

శ్రీమతిగారు పురుషులతో సమానముగ ఓటింగు అధికార మొసంగినందుకు సైప్రసినివేదిక కృతజ్ఞత చెప్పుచున్నాను హజరు మోహినిగారివలెనే నాకు గూడ ఉన్నత భావాదర్శకులవై అభిమానముగలదు. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమే భారతదేశమునకు లక్ష్యముగ నుండవలెనని నాయభిప్రాయము. ఇంక అన్ని విధముల సంపూర్ణమై భారతచరిత్రయందు మారిన యుగమును సూచించు యీ నివేదికను తయారుజేసిన వారివలె కృతజ్ఞతను చెబుట మన ధర్మమైయున్నది. ధైర్యముతోడను సైప్రసినివేదికను తమ విప్లవకర్మములను నెరవేర్చిన పండిత సైప్రసి ప్రభువులకు భారతీయుల పక్షమున నందనము లభించుచున్నాను. విప్లవసంకారము నులభిమైనది. కాని నిర్భాగ్యకార్యము కష్టతరము. భారతభావి రాజ్యాంగసర్వాంగము యీనివేదిక తుదిమాట కాదు. దురదృష్టవశమున భారతదేశమున సాంఘికమత వైమమ్యములు ప్రబలియున్నవని అంగీకరింపవలెను. భారతీయుల స్వాతంత్ర్యాభిలాష యెంతవరకు సత్యమైనదో నిదర్శింపవలసిన ప్రయత్నము చేయవచ్చును. దేశక్షేమముకొరకు వివిధసంఘములవారు ఎంత తరగ స్వలాభాపేక్షను విడనాడెదో మాడవలసి యున్నది. సీ. విజయరాఘవాచారిగారు తీర్మానమును బలపరచుచు యీనివేదిక నూతన శోధయమును సూచించుచున్నదనిరి.

గయాంపెరు శింగుగారు

శింగు గారు తీర్మానమును బలపరచుచు కృష్ణులు యీ నివేదికను అంగీకరింపవలయుననియు, నేటి దినము మొదలు హిం

దువులు మహమ్మదీయులు స్వసంఘభావమును పాటించక యితర సంఘముల యభివృద్ధికై పాటుబడవలయుననియు లేకున్న చిరకాలము దాస్యమునభవింపక తప్పననియు చెప్పిరి రాజాసర్ రాంపాలశింగుగారు హిందూమహాసభవారి పక్షమున మాట్లాడుచు తీర్మానమును బలపరచిరి. ఈనివేదిక చదువ గనే భారతదేశము స్వరాజ్యము పొందువిషయమున యెవ్వరు అడ్డుపెట్టజాలరని తనకు తోచెననియు బ్రిటిషువారు యీ నివేదికను అంగీకరింపకున్న వారికే నష్టము కలుగుననియు చెప్పిరి. మాలానా అహమ్మదుగారు మహమ్మదీయుల పక్షమున తీర్మానము బలపరచిరి.

చింతామణిగారు

మితవారుల పక్షమున చింతామణిగారు తీర్మానమును బలపరచుచు కమిటీవారి నివేదిక సర్వోత్కృష్టముగ నున్నదనిరి. తప్పలు కనిపెట్టుట నులభమనియు అందలి గుణములను గ్రహించుట యోగ్యమనియు, యీనివేదికమును తాను సంపూర్ణముగ నంగీకరించుచున్నట్లు చెప్పిరి.

చక్రగారు

మొట్టియ సమితిపక్షమున మాట్లాడుచు 12 సంవత్సరములకు పూర్వము హిందూమహమ్మదీయ ఒడంబడిక యీ సగరమునందే అంగీకరింపబడిన విధమున నేడుగూడ హిందువులకు మహమ్మదీయులకు స్థిరముగ మైత్రి సమకూరవలయుననియు, మహమ్మదీయులందరు సైప్రసి నివేదిక నంగీకరించి సాంఘిక వైమమ్యములను విడనాడవలయుననియు, చెప్పిరి. నిమ్మలూరుల పక్షమున మొట్టి వారిలాలుగారు. భిలాపతు సంఘము పక్షమున అహమ్మదుగారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

తీర్మానము అంగీకరించబడుట

సైప్రసి ప్రభువుల సభిసంఘముల బలపరిరాయగారు పాడించిన తీర్మానము ఓటునకు తెల్లబడెను. మాలానానాజరతు మోహినిగారు కష్ట తక్కినవారిందరు తీర్మానమున కనుకూలముగ ఓటుజేసిరి. పండితవరము ధ్యములు సభయందు చేరిరేగెను.

పండిత సైప్రసిగారు

కృతజ్ఞత చెప్పుచు పండిత సైప్రసిగారు యిట్లు చెప్పిరి. — ఈ నివేదికను తయారుజేసిన వారినిభివందించుచు మీరు గావించిన తీర్మానమునకు నేను నా పక్షమునను యితరసభ్యుల పక్షమునను కృతజ్ఞత చెప్పుచున్నాను. ఈ నివేదికయందు లోపములే లేవని నేనంగీకరింపను. కొన్నిదోషములుండెనున్నను, కాని ఆత్రేదవలనగాని, బుద్ధిపూర్వకముగ గాని జరిగి యుండలేదని విన్నవించుచున్నాను. బహుశః యీకమిటీ సభ్యులంత తెలివగలిగినవారుగారు. కమిటీ సభ్యులు జేసిన గొప్పపని యేమియు లేదనియు, ప్రత్యేకాభివందనములు పొంద సాత్తులంగారనియు వాజరతు మోహినిగారు ప్రకటించిన భాషముతో నే నేకీభవించుచున్నాను. ఈ మహాసభయందు మిత్రులను మాత్రము మోహినిగారిని బలపరచుటకు నేనుకష్ట మురవ్వర లేకుండుట నాకెంతయు ఆకాఢంగముగ నున్నది. ఇంతవంధికి ప్రతికూలముగ మన మిరువురమేమి చేయగలమని పండిత సైప్రసిగారు వాజరతో మోహినిగారి నుద్దేశించి నుడివరి.

వాజరతో మోహినిగారు అసమర్థిభావులు

దీని వందనములెందుకు?

ఈ తీర్మానము నెదిర్చినవాడు వాజరతో మోహిని మాత్రమే. అతడు ఉపసన్నింహితకాలము తోడి మహమ్మదీయుల తనీవాక్యములయెడల నసమర్థిభావులు అభ్యంతరములు కలుగించుచుండిరి. నివేదికలో మంచి విషయము లేమియు లేనకు కనకదళదేవి యీ తడు చెప్పెను. కాంగ్రెస్ వారు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యతీర్మానము నామోదించిరి. కానిసభ్యులకును సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకు మధ్య త్రిశంకుస్థములై నీనివేదిక యున్నదని యితడు నుడివెను. పెదవరే పద్ధతియు సంపూర్ణ రక్షిత స్వాతంత్ర్యమును భారతదేశమున కంపరిమైయుండ నీనివేదిక యింతకార్యమును ద్రోక్షుచున్నది. భారత సంగ్రామము లీ పద్ధతి నే పట్టికి నోవచ్చుకొందురని తనకు తోచదు. అతడు చెప్పిన ఆఖిలవిషయము స్వల్ప సంఖ్యాకులకు కిగిన రక్షణలేకున్నదని సంఘమువారి కష్టము అడవిలో గాసిన వెన్నెలవలె వ్యర్థమని యితడు నుడువుచు ఉపన్యాసమును ముగించెను.

నేనే గుప్తాగారి ప్రశంస

తీర్మానమును బలపరచుచు నేనే గుప్తాగారిట్లు చెప్పిరి. — ఈ నివేదిక భారతీయులు తమముల్లు చక్కబెట్టుకొన గల వారే యని ప్రచురించుచున్నది. జాతీయ తన అవసరమైనచో మతభేదములను భారతీయులు పాటించరని కూడ దీనివలన వ్యక్తమైనది. సైప్రసినివేదిక నామోదించినచో బెంగాలులో నూటికి 10 పానముల నాక్రమం

For High Class Diamonds and up to-date Jewellery
GO TO
Bapalal & Co.,
Diamond Merchants,
Gold & Silver Smiths,
216, China Bazaar Road,
Madras.

చుచున్న హిందువులకు చాల సవ్యము గలుగును. వి నను హిందువులను మహమ్మదీయులను స్వసంఘభిమానము విడనాడి జాతీయ దృష్టితో జూచునయమును వచ్చునను ఆశతో సైప్రసినివేదికను ఆమోదించుచున్నాను. బెంగాలు జాతీయత సభిమానించువారు ముఖ్యవివాదము బెంగాలు విషయమే యెరుగన్నది. ఇతరవిషయములు అంతముఖ్యములు కావు. వివరములను విచారించునప్పుడు నివేదికను భగ్గుముచేయు సవరణలెవయి ప్రతిపాదించబడవని నేను కోరుచున్నాను.

ప్రజాయ త్రప్రభుత్వము

పండిత మూలవ్యగారు

పిమ్మట పండిత మూలవ్యగారు రీడింగ్ తీర్మానముపాడించిరి. — “భారతదేశమున” బాధ్యతాయుత్రప్రభుత్వమునగాని కృతీవు ప్రభుత్వము కాసనభక్తు అధీనమైయుండవలెను. ఈ బాధ్యతాయుత్రప్రభుత్వము స్వసరిపాలన మునభవింపు దొమినియ నల ప్రభుత్వవిధానమునలె నుండవలెను.”

తీర్మానము పాడించుచు పండిత మూలవ్యగారిట్లు చెప్పిరి. — భారత భావిరాజ్యాంగ నిర్మాణము పరిధముగ నుండవలయు నను విషయమై దేశమున రెండువిధములను అభిప్రాయములు న్నువి. అన్ని విషయములను పరిశీలించి దొమినియనువాక్కులను కోరటయే ఉచితమని సైప్రసిగారు ముట్టివారు తీర్మానించుటచే ఈతీర్మానము నేను ప్రతిపాదించుచున్నాను. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునే లక్ష్యముగ ప్రతిదేశమువారు యుంచుకొనవలెను. ఇంతకన్న తక్కువస్థితిలో తృప్తిపొందుట జాతిధర్మముకాబలదు. కాని దొమినియను వాక్కులకును సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకు ఎక్కువభేదములేదని చెప్పవచ్చును. తమకీష్టము లేనప్పుడు బ్రిటిషు సాంప్రదాయమునందే విడిపోవుటకు దొమినియను లకు హక్కు న్నున్నది. ఈ హక్కును పార్లమెంటువారుకూడ అంగీకరించి యున్నారు. దొమినియనుకు పరిపాలన విషయములందు పార్లమెంటువారు అసవరమున జోక్యము కలగజేసికొన సాహసించరు. మంగ్రీప్రయవారి సలహా పుచ్చుకొనిన పిమ్మటనే బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునాగు గరర్తురు జెవరలును నియమింపవలెయుండును. మెట్టుమెట్టుగ ప్రజాయత్రప్రభుత్వ మొసగుట యను బ్రిటిషువంశుల బూటకపు ప్రకటనలతో మోసపోవుకాలము అంతమొందినది.

సర్ సి. పి. రామస్వామి ఆయ్యగారు తీర్మానమును బలపరచుచు ఇట్లు చెప్పిరి. — ప్రస్తుతము ప్రభుత్వవిధానము ననుసరించి నిజమున బాధ్యత భారతీయుల కివ్వబడలేదు. అందు వల్లనే గొప్పచిక్క లేర్పడుచున్నది. మద్రాసులో కొన్నిసంవత్సరములనుండి భారతీయులే పోలీసు లా ఆర్డరు డిపార్టుమెంటులను పరిపాలించుచున్నారు. అయినను మద్రాసునందు ఆరాజకీయము వ్యాపించలేదు. భారతీయులకు ఉన్నతోద్యోగము లివ్వబడినను సంపూర్ణాధికారములను వారికి లేవనసూక్రము పరిపాలనవిషయములందు అనుభవముగలవారందరు అంగీకరించెదరు. దొమినియను వాక్కులనుకోరట మిగుల స సమగ నున్నది. ప్రస్తుత ప్రభుత్వవిధానము దేశభివృద్ధికి అలంకరికముగ నున్నదని అనుభవమువల్ల స్పష్టమైనది.

డాక్టరు సప్రూగారు

డాక్టరు సర్ తేజ్ బహదరు సప్రూగారు తీర్మానమును బలపరచుచు ఇట్లు చెప్పిరి. — సంపూర్ణ బాధ్యతాయుత్ర ప్రభుత్వమునకు దొమినియను వాక్కులను ఎక్కువభేదములేదని చెప్పవచ్చును. తర్కవాదమునకై కొన్ని భేదములను చెప్పవచ్చును గాని అవన్నియు అత్యల్పమైనవి. కనదా, ఆస్ట్రేలియా, దక్షిణాఫ్రికాదేశములందు ఎట్టి ప్రభుత్వమున్నదో భారతదేశము నందుకూడ అట్టి ప్రభుత్వము నెలకొల్పబడవలయునని భారతీయులు కోరుచున్నాను. ఏకగ్రీవముగ భారతీయులే కోరికను ప్రకటించుచున్నాను. అయినను నైపునకుమివనువారు దీనిని లక్ష్యము చేయరు. భారతదేశముల నిజమును అభిప్రాయములను తెలిసికొనవలయునను అభిలాష నైపునకుమివనువారికి లేదు.

స్వలాభము నపేక్షించి ప్రత్యేకముగ ఏర్పడిన సంఘములవారి స్పీచులను నైమను కమిషనువారు శ్రద్ధతో పరిశీలించెదరు. ఇట్టి స్వలాభముల కొన్ని స్పీచులను తయారుచేయు పరాధర నైమను కమిషనువారికి కంపుమం దెదరు. భారతదేశమున వాటిని ప్రకటింప వాడ సాహసంపరు. ప్రస్తుతము అమలునందున్న రాజ్యాంగ నిర్మాణమునకు దోహదయను హక్కులకు మరియొక మధ్యమెట్టు లేదని వా అభిప్రాయము. ఈ నిర్మాణమునకు దేశమునకు తేచుముకలిగినదని ఒక్కరైనను నోరెత్తించెప్పజాలరు. కేంద్రప్రభుత్వమువారికి కాపనపథ్యం దెట్టి బలములేదు. ఏదోయొకవిధమున కేంద్రప్రభుత్వమువారు కొందరిని తమవంక త్రొక్కుకొని పరిపాలనము జరపుచున్నారు. కావున ఆ సంస్కరణముల నై న రద్దు చేసి కాపన పథ్యలయందు ప్రజాప్రతినిధుల సంఖ్యను తగ్గించవలెను. తప్పుబాధ్యతాయుక్త ప్రభుత్వమును నెలకొల్పవలెను. నైమనుకమిషనువారికి తోడ్పడ కొన్ని రాష్ట్రీయ కాపనపథ్యం తీర్మానముగావించుటచే భారత కాపన పథ్యవారు ప్రతిఘటన మొనర్చువారనియు, ప్రజాభిప్రాయమును వారు వ్యక్తీకరించుట లేదనియు, రాష్ట్రీయ కాపనపథ్యవారే నిజముగ ప్రజాభిప్రాయమును వెల్లడిచేయుచున్నారనియు కొందరు బ్రిటిషు వాయకులు పలుకుచున్నారు. రాష్ట్రీయ కాపన పథ్యలవలె ప్రభుత్వమువారికి లాంగిక తమ వ్యక్తీకరణమును కాపాడుకొనుచున్న భారత కాపన పథ్యల నీ విధమున తిరస్కరింపకొందరు ఆంగ్లేయులు జడబెడుచున్నారు. దీని ఎవరునిజమగు ప్రజాప్రతినిధులకి దేశీయులకు తెలియును. బాధ్యతలేని ఎక్కిత్యుటివు ప్రభుత్వముతో కూడిన రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యము నిరవయోగమైనది.

ఈ తీర్మానమునకు సవరణలను పంపుటకు అవకాశమివ్వబడలేదని డాక్టరు పట్టాభిశీతరామయ్యగారు నూచించిరి. గా. రాజనవాలు ఆలిగారు ప్రతినిధులకు విందునెవ్వరుటచే పథ్య అపుడలచేయబడెను.

లేపటికనము వధ్యాహ్నము మరల పథ్యమాజేకమును.

నేటిదినము చర్య

లగ్న, ఆగస్టు 29:—నేటిదినము మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు ఆఖిలపక్ష సమాజేశము మరల సమాజేశమయ్యెను. మహమ్మదీయులు తమకు ప్రత్యేకపు హక్కులను కొరచు మహాసభ యందు సవరణల నుపపాదించిన హిందు మహాసభ వారు ప్రతిసవరణల నుపపాదించెదరు. లేకున్న కాంతముగ వ్యవహారములు జరిగిపోవును. సింధు కమిటివారి నిశ్చయముయై ఎవ్వరు లక్ష్యముచేయుటలేదు. సింధురాష్ట్రమునందీ వచ్చిన హిందు మహాసభ సభ్యులమాత్రము సింధురాష్ట్రమును ప్రత్యేకించుటకు ఖండించుచు కరపత్రములను పంచిపెట్టుచున్నారు.

(ప్రత్యేక ఉత్కళరాష్ట్ర) నిర్మాణావళ్యకరము గురించి ఉత్కళ ప్రతినిధులు ఒక తీర్మాన ముపపాదించెదరని తెలియుచున్నది. అ. (పె.)

మద్రాసు దక్షిణ యిండియా వర్తకసంఘము (నాటకకళాశాఖ)

ఒత్తవాడు థియేటరులో

వైటుకొన్నిలు సభ్యులగు డాక్టరు. యు. రామారావుగారి యాజమాన్యమునను, సమక్షమునను, తెలుగుభాషలో

చిత్రనళీయనాటకము:- 31వ ఆగ

స్టు 1928 తేదీ శుక్రవారం సాయంత్రం 6 గంటలకు ప్రదర్శించెదరు.

ముఖ్యపాత్రధారులు:—

- 1 నలుడు & బాహుకుడు:—ఆంధ్రనాటక కళాద్రవిణ శ్రీ చల్లా లక్ష్మీనరసింహారావుగారు.
- 2 సమయంతి:—ఆంధ్రనాటక కళాపూర్ణ శ్రీ ముప్పిడి శర్మగారు (రాజకుంభి)
- 3 సుదేవుడు:—శ్రీ కల్లాది శివరామమూర్తిగారు. యి. యె.

హిందూ దేశమునందును, బర్మాయందును గౌరవమునకు సుప్రసిద్ధ మైనట్టియు, ప్రత్యేక రికిని విక్రయించబడిన వస్తువులకు వూచీ నిచ్చుచు, సంపూర్ణతృప్తిని గలిగించుచున్నట్టియు, కిం సంవత్సరములకు పైగా అవిచ్ఛిన్నగా వ్యాపారముగా సాగించుచున్నట్టి ఈ దిగువ తెలుపబడిన కంపెనీ యందే సీమ కమలములను కొని, కాలమును, శ్రమను పైకమును, కూడుదల చేసుకొనుడు.

సురాజ్ మల్ లల్లుభాయి అందు కో,

స్థాపితము 1898

313 ఎస్టే నేట్, మద్రాసు.

ఆఫీసులు:—బొంబాయి, కలకత్తా, తిరుచినాపల్లి, రంగూన్.

భారతీయుల తత్వశాస్త్రము పాశ్చాత్యుల ప్రకృతిశాస్త్రము

ఉత్కృష్టవిజ్ఞానమునకు సంస్కృత మొక సాధనము

శ్రీయుత ఎస్. వి. రామమూర్తిగారి ఉపన్యాసము

నిన్న సాయంకాలము (28-8-28) మద్రాసు సంస్కృత కళాశాలయొక్క 22-వ వార్షికోత్సవము గా|| వ్యా|| పర|| సి. వి. శుభాకర్షణి కాశ్రీగారి యధ్యక్షతన జరుపబడెను. ఆ సమయమున శ్రీయుత ఎస్. వి. రామమూర్తి వి. సి. ఎస్. గారు హైందవ తత్వశాస్త్ర పాశ్చాత్య ప్రకృతిశాస్త్రముల సంయోగము గూర్చి భావగర్భితమున నొక యువశాస్త్రమును సమగ్రి. ఆ యువశాస్త్రము వివృట సంగ్రహించబడినది.

రాజధానిలో ముఖ్యము లగు సంస్కృతకళాశాలలలో నొకటియగు నీ కళాశాల మైలాపూరులో నొక మూలను దాగి యుండుట, యీ దేశములో సంస్కృతవిద్య కొనగబడిన స్థానమునకు నిదర్శనముగానున్నది. ప్రెసిడెన్సీకాలేజీచే నాక్రమింపబడియున్న విశాఖసమద్రతీరముగాని క్రిస్టియనకాలేజీచే నాక్రమింపబడియున్న విశాలసమద్రతీరముగాని, క్రిస్టియనకాలేజీచే నాక్రమింపబడియున్న జనబాహుళ్యముగ వార్జిటవు ను గాని యీ సంస్కృత కళాశాలకు తగిన స్థలములు గావు. ప్రజా సామాన్యముయొక్క దృష్టియంతయు యూరోపు విద్యతో గూడిన కాలేజీలవంకే మరలుచున్నది. భౌతికశక్తి నొనగగలుగునట్టి విద్యను, ప్రపంచజ్ఞానమును, పాండగోరువారును, నవనాగరికతపై మోహము గలవారను, యీ కాలేజీల వంకే చూచుచుండును. సంస్కృతము, యీ సంస్కృత కళాశాలవలెనే యొక మూలకు ద్రోసివేయబడియున్నది. సంస్కృతవిద్యావంకీగల యొకరిద్దరి దయమీదనే యిది యాధారపడియున్నది. అయినను సింహాసనమునందీ తొలగించబడిన రాణివలె సంస్కృతము గొప్పజినముల ననుభవింపియుండెను. చెందువలెయొద్దవరకును భారతదేశము ఆర్యనాగరికతా సింహాసనము నశిష్టించియుండిన కాలములో, ఉన్నతవిజ్ఞానమునకు సంస్కృతము సాధనముగా నుండెను. సాఖ్యముననట్టియు, సాందర్యముననట్టియు జీవితమార్గమును సంస్కృతముచూపియుండెను ఇట్టిసంస్కృత విక్రమ మైలాపూరునందును, కల్లడకురిది యందును, తిరువాడియందును, ఆధునిక భారత నాగరికతకు దూరముగానున్న యితర స్థలములయందును దాగియున్నది.

లోప మెచ్చట నున్నది?

మన జీవితమునకు లేజ్యక్తిని కొంతవరకయినను సంస్కృతవిద్య యొనగజాలకుండుటకు కారణమిది! అట్టి క్తి యొక్కము భారతదేశములో నిలుకడయియున్నదిగాదా? భారత దేశమున ఒక్క కళాబ్రహ్మతోనే గొప్పగొప్ప మార్పులు సంభవించినవి. మనతాతల నెరిగియున్న వారమందరము వాకి జీవితమునకును మన జీవితమునకును నెంత భేదమున్నదో చూడగలము. మనయొక్క ఆచారము గృహములం వస్త్రములు ప్రయాణమార్గములు సాఖ్యానుభవములు ఆలోచనలు ఆదర్శములు అన్నియుగూడ నతి తగముగా మార్పుజెందినవి. కాని యీ మార్పులన్నిటికిని మరల నీర్వుచున్న క్తి మన స్వంత క్తిగాదు. ఇది యూరోపియను ఆలోచన నుండియు జీవితమునుండియు వచ్చుచున్నది. ఈ మార్పులు కొంతవరకు మన పాతకాలముల నుండియు కళాశాలలనుండియు కొంతవరకు మన రాజకీయ సంస్థలనుండియువచ్చినవివిధంగాండుతనయొక్క స్వంతవిద్య, శాస్త్రము, శాస్త్రము, ప్రజాస్వామ్యములను మాత్రమే మన కొనగగలిగినది. భావోపగిన మేలునంటిను మనము మన స్వంత రక్తముతోగలంపుకొనక మన పితృలొర మత్రమే మోయుచున్నాము. మన కొనగబడిన మేలును మనము గ్రహింపకపోవుటవలన, మనకక్తి వృద్ధి గాకపోవుటయేగాక, మనకు భారమే వృద్ధియగుచున్నది. యూరోపియను జ్ఞానానుభవములు భారతీయులకిది,

విజ్ఞానమునకు, నృద్ధిగావించకుండుటకు కారణమే మనగా, వానికి జనిన స్వంతజీవితములో గజపుకొనబాలక పోలివి. దీని ఫలితముగా, మన దేశము అనేక కళాబ్రహ్మములవరకు ఉత్కృష్ట విజ్ఞానమునకును, నాయకత్వమునకును, నిర్మాణకత్తికిని, క్తికిని విహించియుండినను, ఇప్పుడు తక్కిన జాతులన్నిటికంటెను హీనమగు స్థానము నాక్రమించియున్నది.

నూతనదృష్టికి మూలాధారము

కాని, ఆర్యర్య మేమనగా, యీ భారతదేశము యంతటి దీనిదేశయందున్నను, ప్రపంచ కల్యాణమునకు వారిజాపు నూతనదృష్టికి యీ భారతదేశమే మూలాధారమగునని దూరదృష్టిగల మహాపురుషులు దలంచుచున్నారు. యూరోపులో వారును కళాబ్రహ్మనుండియు ప్రకృతిశాస్త్రము వచ్చి కెక్కియున్నను అచ్చట జీవింపనది గన్నట్లుటలేదు. కాబట్టియే యూరోపుఖండ విద్యకు ఫలవంతముగ జీవితముకొరకు ఆసియా ఖండము వంకకు జూచుచున్నది.

ప్రాచ్యపాశ్చాత్య ఖండముల సంయోగము చాలకాలము నుండి తలంపబడుచునేయున్నది. యూరోపునందీ రాగలవంతయు ప్రకృతి శాస్త్రము మొక్కటియే. ఆ సి యానుండి వచ్చునదే కి? గొప్ప మతము లన్నియును ఆసియాఖండ మందే బుట్టినవి. కాని మతము యొక్క దృష్టియంతయు దేవుని వంకే మరలియుండును. ప్రకృతి శాస్త్రము దేవుని పొడిపెదరు.

సంయోగము నమకూడు పెట్టు?

ప్రకృతిశాస్త్రమునకును మనమునకును సంయోగము గలగుస్థాన మెచ్చట నున్నది. ఇది తత్వశాస్త్రమునందేయున్నది. ఆసియాఖండమందలి దేశములలో కెల్ల భారతదేశమే ఉత్కృష్టముగ తత్వశాస్త్రమునకు నిలయుము యున్నది! పాశ్చాత్య ప్రకృతిశాస్త్రము విక్రమచ్ఛదకకు వచ్చియున్నదిగావున దీనికిని హైందవ తత్వశాస్త్రమునకును సంయోగము గుదుర్చుట కవకాశము గలదు. హైందవ తత్వశాస్త్రము ఆర్యదర్శనములతో గూడియున్నది. పాశ్చాత్యప్రకృతిశాస్త్రమునకును హైందవతత్వశాస్త్రమునకు సంయోగము గుదురవలెననిన మరియొక నూతనదర్శనము నిర్మించబడవలసియున్నది. ఇందుకు హైందవ తత్వశాస్త్రజ్ఞానము మరల శబ్దవృద్ధి జేందవలెను.

ఇచ్చటనే సంస్కృతముయొక్క పహాయము అనవరమగుచున్నది. ఈపహాయమును కొంతవరకయినను యీసంస్కృత కళాశాల యొనగుగాక.

(అ. పె.)

బందరు

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయకార్యస్థానము - బహిరంగసభ

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ కార్యస్థాన విశ్వవిద్యసంబంధముల యీనెల 80 తేదీ గురువారం సాయంకాలము 6 గంటలకు బందరు పురభివనమున బందరు పురపాలకసర్పాధ్యక్షుల లగు శ్రీ యుత శీలం జగన్నాధరావుగారును గాని యాజమాన్యమున మహాజనసభ జరుపబడును.

ము|| రా|| శ్రీ రావుబాపిరాజు సెడించి హనుమంతి రావు పంతులుగారు.

- రెవరెండు ఎ. వి. బాప్ట్ గారు.
- ము|| రా|| శ్రీ చిట్టా నువ్వర రామయ్యగారు.
- ము|| రా|| శ్రీ ఉదయగిరి గోపాలకృష్ణంగారు
- ము|| రా|| శ్రీ వి. కె. కుబ్జాస్వామిగారు.
- ము|| రా|| శ్రీ కేయారి రాంతారావుగారు.
- ము|| రా|| శ్రీ కరణాని శ్రీనివాసరావుగారు.
- ము|| రా|| శ్రీ క. చింతలరావుగారు.
- షేక్ దావూద్ గారు యిం. ఎ. [అప్రెంటిస్]
- ఉపన్యసింతుడు గావున నెల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

ప్రకటన.

దీనిటి దినము శ్రావణపూర్ణిమ యగుటచే, ఆంధ్రప్రదేశ్ వెలువడదు.

సంపాదకుడు.

సు దినము

శ్రీరామకృష్ణ

పైఠాడప రాజకీయ చరిత్రయందు, నిన్నటి దినము సుదినము. భద్రాద్రిప్రాయము లనే కము విదినరకు వెలువడనను, లక్ష్మీలో గూడిన సర్వజ్ఞమహావేళనువారు నెహ్రూ కమిటీ రిపోర్టు నందలి ప్రధానసూత్రములను ఆమోదించి, హిందూదేశపు కనీసపురావాలను ప్రపంచమునకు వెల్లడించినందులకు, సంతసింపనిభారతీయు లెవరును. సుప్రార్థనాస్వాతంత్ర్యాదర్శము నిమిత్తము హజూర్ మోహంగారుతప్ప, తదితరసభ్యులెల్లరును నెహ్రూ కమిటీని ఏకగ్రీవముగ నభినందించి కృతార్థులము. నఖ్యావశ్యకతను వివిధపక్షములవారును వివిధ సంఘములవారును గుర్తించి, గాంధీమహాత్ముని కోరినటుల దేశక్షేమమునే ప్రధానముగ నెంచు తనతమ ప్రత్యేకపు హక్కులను దీనికి లోబరచుట. బర్మాపాండ్లు ప్రభువుగారి పందెములను, సైమన్ గారి ఆర్థాటములకును వీరు తగిన య్యుతర మొసగిరి. హిందూదేశమునకు వలయు స్వరాజ్యవిధానమును తయారుజేయగల వారు భారతీయులలో లేరని ఎంచి, శుద్ధశ్వేతసంఘమును పంపినవారి యభిప్రాయము దుర్భిప్రాయమని తెలియజేసిరి. ఇకమీద స్వరాజ్యప్రధానము నేరారణమున నిరాకరించినను, హిందూదేశము తనమనోవాంఛను తాను గుర్తెరుగదను సాకును ఇంగ్లండు చెప్పి పిలువేడు. వేరొకసాకును వెదకవలయును. కాని, ఇకమీద ఇంగ్లండు చెప్పి సాకులను హిందూదేశముగాని, తదితరదేశములు గాని, నమ్మి బోవనుట తథ్యము.

ఇండియాను స్వలాభము నిమిత్తము తన వశమున దుంచుకొందుననియు, దానిని విడిచిపెట్టుటకు పిలువేడనియు, ఇంగ్లండు చెప్పిన చెప్పగాక. ఈ సంగతిని గ్రహించుట సులభము. అంతియగాని, ప్రత్యేకసభ్యునియు, జనసామాన్యజేమమనియు, మున్నగు యుక్తులను చెప్పిన ప్రయోజనముండదు. హిందూవులును, మహమ్మదీయులును, సిక్కులును, మిశ్రజాతులును, కాంగ్రెసుపక్షమువారును నెహ్రూ కమిటీ రిపోర్టును పూర్వించుచు మాటాడియుండుట జూడ, దేశచరిత్రయందు నూతనయుగ మారంభమయినదని తలంపవలసివచ్చును. 1920 సంవత్సరమున ప్రబలిత సఖ్యభావము తిరిగి లక్ష్మీలో వెల్లడియయ్యెను. రాజకీయచరిత్రయందు లక్ష్మణ

పురము అతివిత్రత గాంచినది. లక్ష్మణపురమున జరిగిన కాంగ్రెసుసభయందు, హిందువుల మహమ్మదీయుల మధ్య ఒడంబడిక గుడిరెను. లోకమాన్య తిలకుమున్నగు నాయకశ్రేష్టులు, దేశసాభాగ్యము కొరకై మహమ్మదీయు లడిగిన వరముల నంగీకరింపుడని, హిందువులను ఎచ్చరించిరి. లక్ష్మీ ఒడంబడిక, తూచాదప్పకుండ మాంటుఫర్డు సంస్కరణములలో హిందువులను పాటుపరుపడెను. హిందూదేశమునకు ఉభయసంఘములవారును రెండు నేత్రములవంటి వారు. ఉభయములను ఏక మగుచో, వారికోర్కెల నెవరును విఫలపరుపజాల రని, పూర్వపు లక్ష్మీ ఒడంబడిక తేటపరచెను. మరల లక్ష్మణపురము నందే, సర్వపక్షముల మధ్య స్వరాజ్యవిధానము గూర్చి ఏకీభావము గుదురుచున్నది.

ఇకముందు హిందువులును మహమ్మదీయులును తమ ప్రాతతగవులను మరచి పాటుబడుచో, ఇంగ్లండు లక్ష్మీ స్వరాజ్యవిధానమును ప్రసాదించి తీరవలయును. ఇకమీద సైమన్ కమిషన్ ఏమి జేయునని, భారతీయులు ఆలోచింప బోయి. కమిషన్లును, కమిటీలును వచ్చును, బోవును. ఇవి నిర్వహించెడి ఘనకార్య ముండబోదు. ఇప్పటికయినను సైమన్ గారు వివేకవంతులయినయెడ, తమసభ్యత్వమును మానుకొని, రెండు తేటలు సమావేశమునందు భారతీయప్రముఖులతో సంప్రదింప వలయునని, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారికి నచ్చజెప్పవచ్చును. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారును పరిస్థితులను గుర్తించి శ్వేతసంఘమును విరమించి, సర్వపక్ష సమావేశపు కోర్కెలను నఫలపరచుట మేలుగ నుండును. అట్టితర, అనవసర శ్రమకును వ్యయమునకును చోటు లేకుండును. కాని పయ్యెనీరు పత్రిక చెలిపినటుల, సైమన్ గారు రాజనీతిచతురులు గాని, దూరదృష్టి గలవారుగాని కారు. వీరు తమవిడ్మోలుపు సందేశమునందు, నెహ్రూ కమిటీ రిపోర్టు గూర్చి సూచనయైనను గావించలేదు. దీనిని తృణీకరించుటకు వీరు నంకల్పించినటుల దోచును. ఇటుల గావించుటలో సైమన్ గారు తమను తామే తృణీకరించుకొనుచున్నారు. నెహ్రూకమిటీ రిపోర్టు నంగీకరించి 1930 సంవత్సరమునకు చిమ్మట అధికారవర్గ పరిపాలనముతో హిందూదేశమునకు బనిలేదని, భారతీయులు ఎలుగెత్తి ఐకకంఠ్యముగ చాటువలయునని, పండిత మదనమోహన మాళవ్యాగారు సర్వపక్ష సమావేశమునందు బలికియుండిరి.

హిందూదేశమునందే సంఘముగాని, ఏపక్షముగాని, ఇకముందు అధినివేళ రాజ్యస్వాతంత్ర్యమునకు కొరవడు సంస్కరణములను స్వీకరింపదని, సర్వపక్ష సమావేశ తీర్మానము చాటుచున్నది. ముప్పదిమూడు కోట్ల భారతీయులు ఒక్కపెట్టున స్వరాజ్యమును నిర్భయముగ చాటుచో, దీనిని నిరోధించుట కేరికి సాధ్యపడును? ఇట్టిదృష్టితో జూచిన, నిన్నటిదినము నిజముగ సుదినమే. సనాతనధర్మ పరాయణుడును హిందూసభకు ప్రాణాధారుడునగు పండిత మదనమోహన మాళవ్యాగారు గావించిన ప్రసంగము జూచిన, దేశభక్తి అన్ని సంఘముల నాయకుల నేటుల ప్రేరేపించుచున్నదో వెల్లడియయినది. ఎంతకాలమింకను బ్రిటీషువారు తమకు ఉగ్గగరిటలతో పాలుబోయవలయునని, మాళవ్యాగారుడిగిరి. హిందూ, సిక్కు, మైనారిటీ లను బీజము

లను నాటవలదని, మాళవ్యాగారు గోరిరి. మహమ్మదీయులు స్థానములను కొన్నింటిని పది సంవత్సరములవరకు ప్రత్యేకింపవలయు ననుచో, అటులనే గానిండని, మాళవ్యాగారు చెప్పిన వాక్యములు, జాతీయ భావతీత్యమును వెల్లిబుచ్చుచున్నవి. నెహ్రూ కమిటీ యొక్క ముఖ్యంశములు రెండు. ఒకటి తక్షణ అధినివేళ స్వాతంత్ర్య సిద్ధి. రెండవది, జాయింట్ నియోజకవర్గములు. ప్రత్యేక నియోజకవర్గములు పూర్తిగ దీసివేయబడినవి. పదినంవత్సరములవరకు మహమ్మదీయులు స్వల్పసంఖ్యలతో నున్న రాష్ట్రములలో జనసంఖ్య ననుసరించి స్థానములు ప్రత్యేకింపబడినవి.

ఇది మహమ్మదీయులను సంతృప్తిపరచుటకు జేర్పబడినను, సంయుక్త నియోజక గణములను వివిధసంఘములవారును ఆమోదించుట, దేశమునకు మిగుల లాభకర మనుటకు నందియములేదు. సింహళమునకు ప్రత్యేక నియోజకవర్గములు పనికిరావని, షాన్ మూరు కమిటీ రిపోర్టు ప్రతిపాదించెను. హిందూదేశమునకును, అవి పనికిరావని, నెహ్రూ కమిటీ రిపోర్టు ప్రతిపాదించెను. ప్రత్యేక నియోజకవర్గములే, దేశభక్తిని మంటగలిపి, పరస్పర వైషమ్యములను బెంచుటకు కారణము లయ్యెను. ఇవి తొలగుచో, దేశము సత్వరాభివృద్ధి గాంచుట నిశ్చయము. రాజకీయపక్షము లేర్పడుట కిందువలన మార్గ మేర్పడును. స్వరాజ్యమునకు సంయుక్త నియోజకవర్గములు మూలాధారములనుటకు నందియములేదు. ఎట్టి స్వరాజ్యవిధానమును తయారు జేసినను, లోపము లుండక మానవు. కాని జాతీయ దృక్పథము వ్యాపించి, వివిధసంఘముల లక్ష్యమును ఒక్క దిక్కుకు ప్రసరించునపుడు, లోపములను శవరించుట సులభ సాధ్యమగును. సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ ఇమాంగారు చెప్పినటుల, నెహ్రూ కమిటీసభ్యుల హృదయములలో ప్రజ్వలించిన జాతీయభావమే, ఇట్టి విశాలమగు నివేదికను బయల్పరుప గలిగెను.

నేడు జరుగు సమావేశములో రిపోర్టునందలి వివరములపట్లగల భేదములు సామ్యముగ పరిష్కరింపబడునని నమ్మవచ్చును. పంజాబు హిందూప్రముఖులను ఏకముఖమునకు దెచ్చుటలో లజపతిరాయి గారు నలిపిన కృషి మిక్కిలి ప్రశంసార్హము. లజపతిరాయిగారే, నెహ్రూకమిటీసభ్యుల నభినందించుచు, తీర్మానమును ప్రతిపాదించుటయు, మాలానా కలం అజద్ గారు దీని నామోదించుటయు, మిక్కిలి ప్రోత్సాహకరము. షాకతాల్, షర్ సింగు, బి సెంటు, తాజారాంపాలసింగు, చింతామణి, ఛాగ్లా మున్నగు భారతీయ ప్రముఖులందరును రిపోర్టునందలి ప్రధాన సూత్రములను ఆమోదించిరి. నెహ్రూ కమిటీని సర్వపక్షసమావేశముతోబాటు దేశ మంతయు నేకగ్రీవముగ నభినందింపక మానదు. అందు ముఖ్యముగ పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారికృషి మిక్కిలి శ్లాఘనీయమని చెప్పవచ్చును. అన్ని పక్షములవారును గలసి స్వరాజ్యవిధానమును ఆమోదించుటతో వారికృషి పూర్తిగాను. స్వరాజ్యము సిద్ధించువరకు నిరంతర కృషి నలుపుట యవసరము. సర్వపక్ష సమావేశము ముగిసినపిమ్మటనుండియు, ఇది గావించిన తీర్మానములు నఫలమగునటుల జూచుట, నాయ

కుల పరమధర్మము. ప్రపంచశాంతికి సంబంధించిన ఒడంబడికపై ప్యారిసు నగరమునందు, వివిధజాతుల జారును మొన్నటి సోమవారమునాడు సంతకము బెట్టియుండిరి. కాని, యిది సఫలము గాంచవలయు ననిన, ప్రపంచమునందన్ని జాతులమధ్యను గల అసూయలను తొలగింపవలయును. చిన్న పెద్ద యను భేదములేక, అన్ని జాతులకును స్వయంనిర్ణయ స్వాతంత్ర్యమును చేకూర్చుట యవసరము. మంగళ వారమునాడు లక్నోలో ప్రారంభమయిన, సర్వ షత్రునమావేశము హిందూదేశమునకు స్వయంనిర్ణయ స్వాతంత్ర్యమును నమకూర్చుటకు సంకల్పించినది. ఇయ్యది సఫలమగుచో, మిగిలిన దేశములన్నిటికిని స్వయంనిర్ణయస్వాతంత్ర్యము వెంటనే సిద్ధింపక మానదు. సర్వషత్రునమావేశము షత్రుత్వముగ ప్రపంచశాంతికి తోడ్పడుచున్నది. శాంతికి మూలాధారములను సూచించుచున్నది. సర్వషత్రునమావేశమునకు జయము గలుగుగాక!

ఇండియా : కెల్లాగు ఒడంబడిక

ఇండియా తరపున కెల్లాగు ఒడంబడికపై సంతకముజేయుటకు, కుమెండను ప్రభువుగారు తప్ప మరెవ్వరూ లభింపకుండుట కడువిచిత్రము. వీరే ఇంగ్లండుతరపున నొకపర్యాయమును, ఇండియా తరపున మరెవ్వరూ పర్యాయమును సంతకముజేయవలసినదెన్న. లండను నందలి భారతీయు లీవిషయమున అనమ్మతి జూపుచున్నారు. లండనులోని ఇండియను హైకోమిషనరుగారు భారతీయులు. వీరిని హిందూదేశముషత్రుత్వమున సంతకముజేయుడని కోరి యుండవలసినది. బ్రిటీషువారు దప్ప మరెవ్వరూ సంతకముజేయ వీలులేదని, ఎందరి గాబోలు. హిందూదేశము గతనంగ్రామమున తన తనయులను కోల్పోయె ననియు, యుద్ధబహిష్కారమువలన అందరికన్నను భారతీయుల కెక్కుడు లాభము గలుగుననియు, కుమెండను ప్రభువుగారు పత్రికాప్రతినిధు లొకరితో బలికిరి. యుద్ధము లంతరించుచో, ఇండియాలో మిలిటరీ ఖర్చు చాలవరకు తొలగగలదు. యుద్ధనయమును, ఇండియా దేశపు మిలిటరీఖర్చు విశేషముగ బెరిగెను. యుద్ధము ముగిసిన పిమ్మట గూడ, ఇయ్యది తగ్గదయ్యెను. దీనిని తగ్గించుటకు వీలుగలదని ఇంచీకేపు ప్రభువుగారు చెప్పినను, వారి నలహాల నింతవరకములులో బెట్టరయిరి. మీదను మిక్కిలి మిలిటరీఖర్చు ఇకమీద బెరుగును గాని, తగ్గదని, మిలిటరీఅధికారులు స్పష్టపరచుచున్నారు. హిందూదేశమునకు చుట్టుపట్లనుండి ఎట్టి యుద్ధవము గలుగజోదు. జపాను ఇంగ్లండులు సఖ్యముగ నున్నవి. ఇంగ్లండు ఆఫ్ఘనిస్తానములు సఖ్యముగ నున్నవి. ఇంగ్లండుబలము నెదుర్పగలదేశ మేదియు గనుపించదు. యుద్ధబహిష్కారత్యాగ మిప్పుడు అమోదింప బడినది. ఇట్టి సీతిలో ఇండియా మిలిటరీ ఖర్చు తగ్గింపబడునా? తగ్గింపబడనియెడల, కుమెండను ప్రభువుగారినుడువులు నిరుపయోగము లగును. శాంతిని ప్రకటించిన మాత్రమున చాలదని యు, దానిని కాపాడుటకు ప్రయత్నింపవలయుననియు ప్రభోచి మంత్రియగు బ్రయండుగారు తెలిపియుండిరి. ఇండియాదేశమునందు, మిలిటరీ ఖర్చును తొలగించుట, ఇందుల కొకమార్గమునుటకు సందియము లేదు. ఇది జరుగునా?

బార్డోలీ ప్రశ్న : బ్రిటీషు పత్రికలు
బార్డోలీ ప్రశ్న జయప్రదముగ పరిష్కారమయినందులకు, బ్రిటీషుపత్రికలు కొన్ని కడుపుమంటను పట్టజాలకున్నవి. పదునాల్గురోజులగడువు ముగియునని భయపడి, గాంధీమహాత్ముడును పటేలుగారును రాజీచేసికొని రని, డెయిలీ మేయిలు పత్రికకు బాంబాయి విలేఖరుడు వ్రాయుచున్నాడు. డెయిలీ హెరాల్డుపత్రికలో బాంబాయి ప్రభుత్వమువారు రయితుల నెదుర్కొనుటకు నైవ్యములను సూరశులో దెచ్చివేర్చిరి, ప్రచురింపబడెను. నక్ బార్డి మాక్ నునుగారు బార్డోలీ ఆందోళనపరులును బాల్సువిష్టులును అణచివేయబడుదు రని సంతసించుచు వ్రాసిరి. ప్రజాపరిపాలనము వచ్చుచో, హిందూదేశమునందెట్టిదురవస్థ వాటిల్లునో సూచించుటకు వీరు బార్డోలీని నిదర్శనముగ జూపిరి. బార్డోలీ పరిష్కారము, కొండను త్రవ్వి ఎలుకను బట్టినదందాన పరిణామించెననియు, కాంగ్రెసు నాయకులు లొంగిపోయిరినియు, వీరు ప్రభుత్వప్రతిష్ఠను కొంచెము తగ్గించి, రయితుల ఆత్మవిశ్వాసమును కొలదిగ బెంచిరిగాని, అంతకన్న నెక్కుడు లాభము గలిగింపజాలకజోయి రని, మాండ్లెస్టరు గార్డియను పత్రిక తృణీకరించుచున్నది. బ్రిటీషుపత్రిక లీతిరున వ్రాసి సంతృప్తి జెందిన జెందవచ్చును. కాని, బార్డోలీ విజయప్రాముఖ్యమును భారత దేశమంతయు గుర్తించెనుటకు సందియము లేదు.

సింగపురము : నైవ్యవ్యయము

సింగపుర నౌకాశ్రయము నేర్పరచుటలో, తూర్పు ప్రపంచమున తమ స్థానమును రక్షించుకొను నుద్దేశ్యము ఇంగ్లండుకు గలదు. అట్టితర, దీనికగు ఖర్చును ఇంగ్లండ్లో భరించుట న్యాయము. సింగపురపు కాలనీవారిపై చాల భాగము ఖర్చును మోపనెంచగ, వారందుకంగీకరింపక సామ్రాజ్యమున కంతకును గావలసిన ఖర్చును తా మొక్కరిమే భరింపజాలమని, కాలనీవారు దెలియజేసిరి. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు వీరి వాదము సంగీకరింపరయిరి. వీరుపుర మధ్యబయలుదేరిన తగాదా, ఎటుల యంత మొందునో చూడవలయును.

టిల్దెనుగారు: పెన్నిసు ప్రపంచము

పెన్నిసు ప్రపంచము నుండి, టిల్దెను గారిని అమెరికా పెన్నిసుసంఘమువారు బహిష్కరించిరి. వీరు పత్రికలకు వ్యాసముల వ్రాసి రను నెవమున నిలుల జేయుట, పెన్నిసు ఆటకు గొప్ప దురదృష్టమని చెప్పవచ్చును. ఇంతకు పూర్వము సూజానీ అను సుప్రసిద్ధ నిపుణురాలు బహిష్కృతురాలగుటచే, పెన్నిసు పోటీలవిలువ తగ్గిపోయెను. టిల్దెను గారు గూడ ఇట్టి పోటీలలో పాల్గొన వీలులేని యెడల, మరింత దుర్దశ ఏర్పడును. ఈ విషయమై పెన్నిసు సంఘములన్నియు కలసి విశాలనియమముల నేర్పరచుట యావశ్యకము.

ఆల్ఫ్రేనియామార్పు

ఆల్ఫ్రేనియా యంతకుపూర్వము, రిపబ్లికుగ నుండెను. దీని యధ్యక్షులగు అహమ్మద్ బోగు గారిపుడు, ఆల్ఫ్రేనియా రాజగ ప్రకటించబడిరి. వీరు మొదట ఇటలీవారితో ఘోరాదిరి. పిమ్మట కద

భ్రష్టులయిరి. కాని తరువాత, వీరు బలనమేతులై తిరిగివచ్చి అధ్యక్షవదవిని బడసిరి. ఇప్పుడు వీరికి ఇటలీయే మద్దత్తుజేసినది. వీరిపుడు రాజగుటనలన, ఇటలీకి వీరు అండగ నుండవచ్చును. యూరపురాజ్యములందు చిత్రవిచిత్రముగు మార్పులు జరుగుచున్నవి. ఎప్పటి కేమి జరుగునో చెప్ప వీలులేకున్నది

బట్లరు కమిటీ : సంస్థానములు

బట్లరు కమిటీవారి విచారణతో, సంస్థానప్రజలే గాక, సంస్థానాధీశులుగూడ అసంతృప్తి జూపుచున్నారు. బట్లరు కమిటీవారు సంస్థానప్రజల మొరలను విని నిరాకరించిరి. పాటియాలా మహారాజుగారి ప్రధానమంత్రియగు ప్రొఫెసరు రమ్బ్రూకు విలియముగారు, బట్లరు కమిటీవారు విశాలదృష్టి జూపక సంకుచితదృక్పథముతో మెలగుచున్నారని చెప్పిరట. ప్రాయశః స్కాటుగారి తార్కిక శక్తి యంతయు నిరుపయోగ మగునెమో తెలియదు.

కలకత్తా కార్పరేషను : హార్టాగు సంఘము

సైమనుకమిషను తోకయగు హార్టాగు సంఘమునకు జవాబీయ నిరాకరింప నిశ్చయించి, కలకత్తా కార్పరేషనువారు బహిష్కార ధర్మమును కాపాడి నందుల కెంతయు సంతసమగుచున్నది. వీరివలెనే, ఇతర స్థానిక స్వపరిపాలనసంఘములును, సైమను కమిషను శాఖోపశాఖల నన్నిటిని పూర్తిగ బహిష్కరించి ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొను నని నమ్మెదము.

సర్టిఫికేట్లు

సర్టిఫికేట్లు అధికారము స్వేచ్ఛగ నుపయోగింపబడుచున్నది. బెంగాలు శాసనసభవారు నిరాకరించిన పోలీసు గ్రాంటును, బెంగాలు గవర్నరుగారు సర్టిఫైజేసిరి. శాసనసభలు నిరుపయోగము లని, వీరు మరెవ్వరూ జ్ఞాపకము జేయచున్నారు.

భారత స్వదేశీబజారు

పూనాలో పారిశ్రామికప్రదర్శనము
పూనా, ఆగస్టు 28:—అఖిలభారత స్వదేశీ బజారు, పారిశ్రామికప్రదర్శనము గాక బి. వి. ప్రధాన మంత్రిగారి అధ్యక్షతన ఆగస్టు 28 న లేదిన తెలుపబడెను. అనేకమంది తెదలు ఉద్యోగులు విచ్చేసిరి. పూనా మునిసిపాలిటీ ప్రధానోద్యోగి ఎస్. ఎం. భాగవతుగారు స్వాగతోత్సాహమునంగిరి. అధ్యక్షుడు భారత పరిశ్రమలయభివృద్ధి యావశ్యకముల గూర్చి ముచ్చటించిరి. కార్యదర్శి ప్రదర్శింపబడిన వస్తువుల గూర్చి చెప్పెను. బజారు ఒక నెలవరకు తెరచియుంచబడెను. (ఆ. తె)

మూడు ఆత్మహత్యలు

ఒక్క-క్షణములో

కాకి, ఆగస్టు 27:—బట్లరు క్రూరుడై ప్రవర్తించుట వల్ల పిల్ల కాపురముచేసే నొల్లనని స్పష్టముగా చెప్పెను. తన తుట్టింటికి వచ్చెను. కల్లియూ తండ్రియై అమెను కాపాడుచుండిరి. అమెకు 9 నెలల కుమారుడొకడు కలదు. వీరందఱును మూడంతకుల మేడపై కాపురమండిరి. పిల్లను తిరిగి వట్టుకొని తీసికొని వెళ్లుటకై అల్లుడు ఇంటిలో పోరబడెను. వచ్చినసంగతి తెలిసి తన చంటిదిడ్డతో సహా ఆపిల్ల మూడంతకులపై నుండి క్రిందికి దుమికెను. ఆమె కంటనే అమె తండ్రియై, తల్లియూకూడ దుమికి క్రిందబడిరి. చంటిదిడ్డ నెంతే మరణించెను. మిగిలిన వారు ఆస్పత్రిలో నున్నారు. అల్లుడు ఎక్కడను పారిపోయెనో తెలియదు లేదు.

విదేశవార్తలు

ప్రపంచమునందు స్త్రీ లందఱకును సమానసత్వముల బడంబడిక

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్రీ)

లండన్, ఆగస్టు 29:—ప్రార్థన వార్తలు ఇట్లు దెలుపుచున్నవి: స్త్రీసత్వముల సమతుల్యతను కోరికగా ప్రకటించుచున్న కన్యల యజమాన్యమున ప్రపంచమునందు స్త్రీలకు పురుషులతో సమానసత్వముల నీయవలెననియు అట్టి బడంబడికను చేయవలెననియు ఆంగ్లేషమున నలలుచున్నాడు. ప్రస్తుతము ప్యారిసులోయున్న ఆంతర్జాతీయ ప్రతినిధు లీ బడంబడికను పురుషులకు చేయవలె ననుచున్నాడు. ఈవిషయమే ఈసంఘము వారిని ప్యారిసులో కెల్లాగుగారు కలిసికొనెదమని వాగ్దత్తమునర్పించెను.

నూతన చీనా జపాను వర్తకపు టొడంబడిక ప్రయత్నములు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్రీ)

లండన్, ఆగస్టు 29:—క్రొత్తగా వర్తకపు టొడంబడికను జేసికొనుటకు జపాను రాయబారములను పల్క నిచ్చుగించి నందులకు చీనా సంతోషించుచున్నది. ప్రాత బడంబడికను సాగించవలెను మరలను మాత్రము చీనా జాతీయప్రభుత్వము వారు అంగీకరించరు. జూలై 7 తేదీ ప్రకటనలో జపానువల్ల మాత్రము ప్రత్యేక పదుపాతములను జాపునట్టి నూతనము లేవనియు అట్టి దంకమాత్రము జరుగదనిరి. గాన తక్షణము క్రొత్త బడంబడికను పరస్పరముగ జేసికొనుటకు రాయబారులను జపానువారు బంపెదరని ఆశించుచున్నార మనిరి.

శ్రీనివాసయ్యంగారి యువన్యాసము

బ్రిటిషు పత్రికల పొంగు

(బీము సర్వీసు)

లండన్, ఆగస్టు 28:—శ్రీనివాసయ్యంగారి ప్రతివత్తిని సిఫార్సు జేసినందులకు సహాయునికొకను ఆక్షేపించుచు శ్రీనివాసయ్యంగారు జేసిన యువన్యాసమును బ్రిటిషుపత్రికావిలేఖరి ఇండియానుండి కొండెరిగ జేసి బ్రిటిషుపత్రికలకు వ్రాయుచున్నాడు. ఒక హిందు ముసల్మాను నిక్రత గాక భారత జాతీయవాదులందఱు సహాయసంఘ రాజ్యాంగవిధానమును అక్షేపించుచున్నారని వ్రాయుచున్నాడు. ఇది బ్రిటిషుపత్రిక 24 నమ్రుచున్నది. విలస, దేశీయమహాసభాధ్యక్షులును, డిప్టీ ప్రొచ్యూటర్ వరలో డిప్యూటీ జాయ్ంట్ సర్జినివాసయ్యంగారి ఆక్షేపించుచు నీటి కారణము. భారతదేశీయమున పరలో శ్రీనివాసయ్యంగారి యువన్యాసముచే చీనిక ఏర్పడిన దని రాజీయన్యాయులలో అనుకూలమున్నారని డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రికకు బొంబయి విలేఖరి వ్రాయుచున్నాడు.

రషియా ప్రకటనము

మస్కో, ఆగస్టు 28:—ఆయుధముల తయారుచేయుటలో పరిశీలించు విషయమును గూర్చి జరుగజున్న ప్రత్యేక సభలో పాల్గొనబలమనియు అస్త్ర సన్యాసము విషయమై తాము చేరిన పూనులను ఆయుధ విస్తరణ విచారా సంఘము వారు ఆలోచించక పోవుటయే తాము పాల్గొన బలమనుటకు భారతమునందు బ్రిటిషువారు జాతిసమితికి దెలుపుచు నిజమని బిల్లును విషయమై జాతిసమితి ఏమియు సాధించక పోయినదియు తెలియజేసిరి.

వార్డోలీ విషయము

మిత ప్రకటనలు

లండన్, ఆగస్టు 28:—(మొయిల) మూడు తేదీని డెయిలీ మొయిల పత్రికావిలేఖరి ఇండియానుండి ఇట్లు ప్రకటించెను. వార్డోలీ భూమిపన్ను విషయమై భిన్నాభిప్రాయము గల సభచే మారత్ కలక్టరు హార్టువారను గారిస్థానే గ్యారెటు గారిని నియమించిరి.

రైలుజేమను దగ్గర గ్యారెటుగారిని గౌరవించి ఆహ్వానించుటకు అధికారులు గూడిరి. రైలు నుండి మొదట తినివచ్చి గౌరవించుటకు సిద్ధముగ నుండిరి. తరువాత నున్నది ఆంగ్లేషకుదని పేరుగాంచిన గాంధీగారు గిరిరి. పూర్తిగ ఖిన్నున వస్త్రధారయైయుండెను. తలవనితలంపుగ ఆరిని రాకన జూచి అందరను కలవరబడిరి. ఆంగ్లేషయును ధరించిన గాంధీగారిని జూచి అందరను చిద్రవపందలెరి. ప్రభుత్వమువారి అంత్యసందేశము పరిష్కార మగువరకు వార్డోలీ త్యాగహమును నడిపించుటకు గాంధీగారు వచ్చిరి. కలలైయి పట్టెగారిని అరెస్టుజేసిరి ఆతడు నాయకత్వమును వహించ సిద్ధముగ నున్నాడు. ఆవిలేఖరియే మరల మరునా డిట్లు తంత్రీ సంతక: పట్టెగారును, గాంధీగారున తీవ్రముగ ఖండనములను గావించి ధైర్యముగ ప్రకటనములను గావించినను ప్రభుత్వమువారి అంత్యసందేశపు గడుపు పోమవారముతో ఆఖరము పోవుచున్నదని భయపడుచున్నాడు. ఎక్కడవచ్చుల నీగడుపులో ఇన్వరేని నిర్బంధముగ వసూలుజేసెదమని ప్రభుత్వమువారు తెలిపిరి.

నేడు గవర్నరును గలిసికొనుటకు పట్టెగారు పూనా కేగిరి. కొందరు నాయకులు అవివేకముగ ప్రవర్తించుటచే రేపు పరిష్కారము ఆగిపోవునని నమ్ముచున్నాడు.

కాని డెయిలీ హెరాల్డుపత్రిక ఇట్లు దెలుపుచున్నది: రేపు పోమవారముతో ప్రభుత్వమువారి అంత్యసందేశము ఆఖరము. బొంబయి ప్రభుత్వమువారు నిండు సైనికబలముతో వార్డోలీ త్యాగహము నెదుర్కొనెదను.

రెండు బ్రిటిషుపత్రికలు, రెండు ఆఫ్రికన్లములు, మరఫరిగిఖాళి, 12 సాయుధకలములు, నైమనికదళములన్నియు సూరకులో ఒకచోట జేరినవి.

శ్రీనివాసయ్యంగారి జనరలు పర్ వార్డి మ్యూకకాగారిట్లు దెలుపుచున్నాడు:—కుదకా అసంగతముగ వార్డోలీ తగవును ప్రతిపాత మొనర్చు సమయము వచ్చినది. ప్రభుత్వము వారు సామదానములు నిష్ప్రయోజనములగుటచే కఠినకాపనములను ప్రయోగించ నున్నాడు. ఆంగ్లేషకులు, బోలీషికులు, బొంబయి ప్రభుత్వమువారును, ఇండియా ప్రభుత్వమువారును పరిపాలించ యుజ్యేయున్నచో ఆంధరించెదరు. బ్రిటిషువారికి భారతీయుల బిక్టర్యమే మౌధ్యముమైన సంగతి. భారతీయులకును బ్రిటిషువారికిని ఈవార్తా ధయంకరముగనున్నది. ఇండియా అంతటను ఇట్టివార్డోలీ నాటకము జేయరెట్లు ప్రదర్శించబడుననియు రక్తపాత మేర్పడుననియు నైన్యములను వినియోగించవలసి. పదుననియు భయపడుచున్నాడు. అధికారబలము దీనించుచున్నదట కిదే జావాద్విషయము ఇండియాలో ప్రజాప్రాతినిధ్య ప్రభుత్వమును పరిక్షించుచుండ ఇట్టి అధికారమును ముడిపెట్టుట అనివేకము.

బాల్వినుగారికి కెల్లాగుగారి లేఖ

అమెరికాకు తిరిగి పోవువారును లండను రావలెనని బంపిన ఆహ్వానలేఖకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకును, తమకును ఎంతయు వందనము లర్పించుచున్నాడను. త్వరలోనే లండనుకు వచ్చుటకు ప్రయత్నించెదననియు కాని ప్రస్తుతము రాజాలవనియు కెల్లాగుగారు బాల్వినుగారికి తెలిపిరి.

తర్కిస్తాన్లో భూములు లేని రైతులకు భూములను గలగజేయుటకు సోదాయులు ప్రభుత్వమువారు మసిదులకీర్తిన భూములను స్వాధీనము జేసికొనుచున్నారనియు దానివలన దీని నావుటకు ఆంగ్లేషులు ఆక్షేపణ బలులదేరెననియు కష్టమేర్పడుననియు బీముసర్వీసు వార్తలు దెలుపుచున్నవి. ముసల్మానులలో అలజడి గల్గెనట.

భారతదేశ వర్తక తగవుల చట్టమును డిల్లీ సామ్రాజ్య కాపనసభవారు నిరాకరించుచో రాజ ప్రతినిధి సర్వధయ జేయునని డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రికకు సిన్హ విలేఖరి వ్రాసిన బీము సర్వీసువార్తలు దెలుపుచున్నవి.

గ్రీకులలో క్రీస్తుజ్వరము వ్యాపించుటచే జాతిసమితి ఆగోగ్యై ద్యసంఘమునం దున్న మేకంటిగారిని ఏభయ్యకు ఖండిరి.

అంతర్జాతీయ పార్లమెంటు

మహాసభ

ఈజిప్టు ప్రతినిధుల ఆందోళనము

(బీము సర్వీసు)

జెర్లిక్, ఆగస్టు 28:—జెర్లిక్లోగూడిన అంతర్జాతీయ పార్లమెంటుసభలో ఈజిప్టు ప్రతినిధులు నిరంకుశముగ ఈజిప్టు పార్లమెంటు నెత్తిజేసిన విషయమునుగూర్చి ఆసభకు వచ్చి ప్రతినిధు లందరనును తెలియజేసి వారి సానుభూతిని బడయటకు ప్రయత్నించుచున్నాడు. అన్ని పార్లమెంటుప్రతినిధుల వచ్చిరిగాని ఇండియా పార్లమెంటుప్రతినిధి రాలేదు. ఇప్పటి కయిన ఈసభకు తమ ప్రతినిధి బంపుటకు డిల్లీ సామ్రాజ్యకాపనసభవారు ఆలోచించుట మంచిదని ఫ్రీ ప్రెస్ విలేఖరి దెలుపుచున్నాడు. భారత ప్రతినిధులు ఈ కాంగ్రెసు కేగినచో సంతృప్తి పార్లమెంటు ప్రతినిధి గడించుటకు వీలగును. భారతదేశమునుగూర్చి ప్రపంచ మంతకును దెలుపుటకు వీలగునట. ఈజిప్టు పార్లమెంటును అక్రమముగ నెత్తిజేయుటను ఈజిప్టు ప్రతినిధి మక్రంపాటు ఎవీదు గారు ఖండించిరి. పార్లమెంటు నెత్తిజేసినదాని ఇంత నిరంకుశముగ పాలన మెన్నడును లేదనిరి. 200 వార్తాపత్రికలు ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక వర్తమనకు ప్రతికూలముగ వ్రాసెనని అూనితెలుపజేసెను. పత్రికాకాపనము తీవ్రముగ ఆములు జరుగుచున్నది. కాస్త్రసమ్యక్త మగు ప్రభుత్వవిధానము అంతరించి నిరంకుశముగ సాగుచున్న ఈజిప్టుపాలనావిధానమును తొలగింపవలెనని ఆచట పథకవచ్చిన ప్రతినిధులను గోరిరి. మక్రం పాటుగాని తీర్మానమును ప్రతినిధులు పెక్కుమంది తక్షణము ఆమోదించిరి.

డినలరా గారితో వచ్చిన లిటిలు అనుప్రతినిధి తీర్మానమును బలపరచెను.

ఈ తీర్మానము ఈ సభలో అసందర్భము జేరూడదని బ్రిటిషు ప్రతినిధి ఆక్షేపించెను. పార్లమెంటు పరిశాలనా విధానాభివృద్ధిని గూర్చియే మాట్లాడవలెనుగాని స్వతంత్ర దేశములలో నున్న రాజకీయము వారిపార్లమెంటులకు గల సంబంధములను చర్చించ రాదనిరి. దీనివలన అనర్థకములు గల్గుననిరి. కుదకు బ్రిటిషు ప్రతినిధి ఆక్షేపణను ఆపించరాదనిరి. ఈ తీర్మానమును పరిశీలించి చర్చించుటకు అధికార మున్నదనిరి. ఈజిప్టు అధికారులకు సంబంధించినంతవరకే చర్చించవలెనుగాని బ్రిటిషు ఈజిప్టు ప్రభుత్వములపై ఆరోపణలను గాని ఆక్షేపణలనుగాని జేయరాదని బ్రిటిషుప్రతినిధి తెలిపెను.

జముషుతురము ఉక్కు ఇనుము కంపెనీ సమ్మె చాలకాలము జరుగుటచే బ్రిటిషు పరుకులు ఎక్కువగా ఇండియాకు తిగుమతి యగుటకు కారణమాయెను.

లండనులో స్వల్ప సంఖ్యాకల సత్వములను గాపాడు సంఘమువారు సమాజేశమై తాము పెట్టుబడిదారులు భారతీయులను దాస్యమునందుంచుటకు తోడ్పడువారము గామనియు ఇండియాలో ప్రేక్షి యూనియను యుద్ధ్యము చక్కగ ఏర్పడుటకు బ్రిటిషు పనివాండ్ర సంఘములన్నియు తోడ్పడవలెననియు తీర్మానించెదరని బీముసర్వీసు వార్తలు దెలుపుచున్నవి.

1927 లో జనములు చాల తక్కువ. జేయింటికి 15.6 జనముగలదు. మరణములు 12.8 లు. 1922 కంటె చావులు ఎక్కువ.

జెరూసలములో ప్రతినిధులు పనిచేయు గంటలను తగ్గించుటకు రొట్టి పనివాండ్రు సమ్మెగట్టిరి.

1914 ఐరోపాయుద్ధములో అమిస్సుగావిన పాయిలీ నేనాని పనిపోయెను.

లండను రీజెంటుపార్కులో సయ్యుడు ఆలీ అనుమానటి వానిని జంపెనను అనుమానముతో బర్మా మావటివానిని అరస్తు జేసిరి.

డెల్లినులో సమాజేశమైన పత్రికా సంఘాధ్యక్షులుగ మార్చింగ పోస్తుపత్రికా సంపాదకుడు గివ్వు గా రధ్యక్షులుగ ఎమ్మకొనబడిరి.

రాయ్ము తర్వాత ఆరోపణ ప్రయత్నములు పూర్తి అయినవి.

బాపట్ల నబు కోర్టులో

O. S. 98/1927. E. P. 1928

వాది:—పుమ్మ జి. జి. వెకచందు Firm గుంటూరు.

ఎడవి

ప్రతివాదులు:—మోటూరు పీఠయ్య వగైరాలు.

1-10-1928 తేదిన ప్రతివాదుల తాలూకా కేసుకాడలో

పు సీరాస్తీ.

మొదట

గుంటూరు డి. డి. ట్రస్టీ పోలు పలు డి. డి. ట్రస్టీ వేరిన వెక పులివెందుల వైట్ల వాడుకలలో పున్నటువంటిని ప్రతివాదులకు సంపూర్ణమైన హక్కు భుక్తములు కలిగి నటువంటిని ఆస్తి వివరం.

మోటూరు గ్రామం తాలూకా ప్రతివాదులపేర పట్టా లిగినటువంటిని 485 రు కేరిపట్టాగల రివిజన్ సర్వే. నెంబర్ 188 రు రె 2 రు 10-1-6 లు శిస్తుగల య 1-92 తెల్ల మింజామలె పుత్తరపుదరి ప్రతివాదులసం

య 0, 96 ట్లు. కే.మాగాని భూమి.

డిబ్బో పట్టాగల రివిజన్ సర్వే నె 182 రు రు 2-14-0 శిస్తుగల య 4.74 ట్లు మంజూరై పుత్తరపుదరి ప్రతివాదులసం నె 147 రు పట్టాగల రి. స. డి నె 89 రు రి 18-4-0 శిస్తుగల

మొత్తం 4, 99

వెకపులివెందుల గ్రామం తాలూకా నె 777 రు కేరిపట్టాగల రి. స. నె 10 రు రు 17-8-0 శిస్తుగల య 2, 1 ట్లు కేరిమాగాని భూమి కేసు నాయవా 1-10-1928.

జి. వి. శ్రీనివాసరావు
జి. కిర్రవలెన వక్తలు

కుంభకోణం శ్రీకన్యకాపర మేళ్వరి

దేవస్థానజీర్ణోద్ధారణ లాటరీ

ఒక్కొక్క టిక్కెటువెల ఒకరూపాయ మాత్రమే లాటరీ తారీఖు 1928 సెప్టెంబరు 20 తేది. ఒకలక్ష యాభై వేల ఒక్కొక్క రూపాయ టిక్కెట్లకు రు 33,000 లు

3886 బహుమతులుగా ఇవ్వబడును

బహుమతుల వివరము

ప్రథమబహుమతి రు 5,000 ఇవ్వబడును

వైశ్యకులములోని ప్రతివాదకు, వృద్ధులు యువకులు, ధనికులు బీదలు, స్త్రీలు పురుషులు, కుంభకోణములో జీర్ణించి యున్న శ్రీకన్యకాపరమేళ్వరి దేవస్థానమున పునరుద్ధారణ చేయుటకు సహాయము చేయుట తమకు విధాయకమని తలచి, తమకే కలిగిన విధమున సహాయపడి, అమ్మవారి కరుణకు పాత్రులగుదురని మేము మరిమరి విన్నవించుచున్నాము.

తమకు యుక్తమని తోచినన్ని కేక్కికలిగిన టిక్కెట్లు శాస్త్రు యాభివృద్ధులమున కొనసాగించెదరని సర్వలను కోరకొనినాము.

సమృద్ధమైన ఏకెంట్లు కావలెను. మాలో మువ్వరవలన సిఫార్సు చేయబడినవారు ఏకెంట్లుగ నియమింపబడుదురు. అట్టి ఏకెంట్లకు నూటికి 8 వంతున అనగా ఒక్కొక్క టిక్కెట్ల పుస్తకమునకు రు 200 చొప్పున కమిషను ఇవ్వబడును.

ఇంకా విశేషములు తెలియగోరువారు కుంభకోణం, కెడ్రాఫి రంగవిలాసములోనుండు కార్యదర్శి రాజశ్రీ వి. వి. వెంకటేశం చెట్టిగారికి రిస్లేకార్డులో వ్రాయవచ్చును.

లిగలు అడ్వైజరు-రాజశ్రీ టి. ఆదినారాయ సెటిల్ గారు

ఎం. ఎల్. సి. బారిష్టరు నేలము.

సీసా 1-కి, కుసుమ 3.సి. చార్జి రు 2-0-0

ఈమందు గనేరీయా అను సెకరంగమును 24 గంటలలో నివారించి మూత్రద్వారము నుండి వెలువడు ప్రావమును మూత్రము విడుచునప్పుడు గలుగు చురుకు, పోటు, మొదలగు బాధలను వెంటనే నిలిపివేయును. స్త్రీలకు గలుగు ఏవిధమయిన కుసుమవ్యాధులయినను ఆశ్చర్యముగా కురుచున్నది. 1172-1766

ఆనందకుటీరము, 3, బైరాగిమఠం వీధి, మదరాసు

తిరిగి తురుష్క ప్రభుత్వము

వచ్చును!

శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ

భాయివరమానందుగారి భీతి

లక్ష్మీ, ఆగస్టు 27:—హిందూ మహాసభ కార్యసంఘ సభకు వచ్చిన భాయి వరమానందుగారు ఈక్రింది ప్రకటనమును పత్రికలకు పంపియున్నారు.

సామూహికమిటి నివేదికను సంపూర్ణముగ నిరాకరించుట ఉచితమని నా అభిప్రాయము. సామూహికమిటివారు మహమ్మదీయులకు లొంగిపోయిరి మహమ్మదీయుల కోరికల నెంత మాత్రము అంగీకరింపకూడదని నా అభిప్రాయము. ఏలయిన: మహమ్మదీయులకు నిజముగ ప్రజామిత్ర ప్రభుత్వ సిద్ధాంతము లపై పాశ్చాత్యులలేదు. వారికి సంఘమునకు ఆధిక్యత ఏర్పడదు. తానుటయే వారి పరమావిధి. వారి దృష్టి యెల్లప్పుడు విశేష మహమ్మదీయ రాజ్యములపై పారుచుండును. సరిహద్దు రాష్ట్రమును, బెలూచిస్తానము, సింధు వంజాబు రాష్ట్రములను మహమ్మదీయ రాష్ట్రములుగ నేర్పరుచుకొని తద్వారా భారతదేశమునందంతయు మహమ్మదీయరాజ్యము నేర్పరుపవలయునని వారు కోరుచున్నారు. కావున నేడు హిందువుల మహమ్మదీయుల కోరికలను అంగీకరించిన తురుష్కరాజ్య స్థాపనముకు తోడ్పడిన వారయ్యెదరు. బ్రిటిషురాజ్యమునకు బగులు మహమ్మదీయ రాజ్యము కావలెనని నే నెన్నటికిని కోరను. బ్రిటిషురాజ్యమునకు మహమ్మదీయరాజ్యము హిందువులకు అసర్వక్రదమైనదని నా అభిప్రాయము. తురుష్కలే ఆధికారమునకు వచ్చిన అన్ని రాష్ట్రములందును వారికి బల మేర్పడును. మొగలురాజ్యమునకున్న భావి తురుష్కప్రభుత్వము బలవత్తరమయింపగలదు. అప్పుడు ప్రజామిత్ర ప్రభుత్వస్థాపనము కలలోనివార్త యగును. బ్రిటిషువారి రాజ్యము మహమ్మదీయ రాజ్యములై భారతదేశమున కాశ్వేతముగ యుండవలయు. బ్రిటిషువారు రాజ్యము చేయుచున్నంతకాలము హిందూమహమ్మదీయ సంఘములవారు బానిసలుగ నుండెదరు. రెండు సంఘములవారు ఒకటే దురవస్థ అనుభవించుచుండుటచే రెండు సంఘములకలసి స్వాతంత్ర్య సంపాదనన పొలుపడుటకు అవకాశమున్నది. కాని తురుష్కరాజ్య మేర్పడిన దానిని తొలగించుట అసాధ్యమగును. కావున మహమ్మదీయుల ఆధిక్యత నుస్థాపించి మొగలుకు హిందువులు తోడ్పడకూడదు. హిందువుల బాతీయాభివృద్ధిచే దృష్టిచేసి దుండుకొనవలెను.

రాష్ట్ర పునర్విభజనము విషయమై నాకు ఎట్టి ఆశ్చర్యములేదు. కాని ప్రజలకు ఆధికార మేర్పడినప్పుడు ఈ విషయమై ఆలోచింపవలయునని నా అభిప్రాయము. నూతన రాష్ట్రములను నిర్మించుటవల్ల ఆధికముగ ఏర్పడు ఇబ్బందులకు గురై రుగ్మతలను. కేవలము సాంఘిక లాభముకొరకు సింధురాష్ట్రమును ప్రత్యేకింపవలయునని మహమ్మదీయులు కోరుచున్నారు. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రవిభజన సిద్ధాంతము నేను ఆమోదించుచున్నాను. కాని సింధువిషయమున ఈసిద్ధాంతము అనువర్తింపజేయుట మనము మన పిరికితనమును వెల్లుబుచ్చుకొనుట యగుచున్నది. బొంబాయి రాష్ట్రమున నాలుగువయిపుల నాలుగుభాషలు మాట్లాడువారున్నారు. బొంబాయిని నాలుగు రాష్ట్రములుగ విభజింపవలయునని కోరిక కేవలము ప్రత్యేక సింధురాష్ట్రమునే కోరుట ఎట్టి న్యాయమో తెలియవచ్చును.

ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము బాతీయ సిద్ధాంతములకు ప్రత్యేకవిధమైనది. సంజాయిసందు హిందువులు అల్ల సంఖ్యాకులుగ నున్నారు. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యవిధానము లేకున్న దేశమునకు మేము కలుగునను ఆశతో పంజాబు హిందువులు అందులకు అంగీకరించెదరు. కాని పంజాబు రాష్ట్రమున మహమ్మదీయులకు ఎక్కువ స్థానములను ప్రత్యేకించుటను హిందువు లెంతమాత్రము అంగీకరింపజాలరు. పంజాబు హిందువుల అభిప్రాయములను తెలిసికొనినప్పుడునే అఖిలపక్ష సమావేశమువారు ఈసమస్యపై తీర్మానము గావించుట ఉచితమని నా అభిప్రాయము. అఖిలపక్ష సమావేశమున హిందువులకు న్యాయము కలుగునని నాకు నమ్మకములేదు. కావుననే ఈసభకు పోవుటలేదు. (ఫ్రీ ప్రెస్)

విదేశములందు బైబిలును పఠకులు విస్తారము విక్రయ మగుటకు 170000000 పానులవరకు పరపతిమీద ఎలమిటి శేయ వచ్చునని బైబిలును ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయింపనున్నారు.

సీమ కమలము:కు

(బ్లూజాగరు రకము)

బోగితాల్ మంగల్జి

కంవెని,

89, సాలవీది, మదరాసు.

బెంగుళూరు అల్లరులు

విచారణసంఘ మేర్పడెను

మొసూరు ప్రభుత్వ ప్రకటనము

బెంగుళూరు అల్లరుల విషయమున నిధిగువసభ్యులు గల యొకవిచారణసంఘ మేర్పరచబడినది.

అధ్యక్షులు సర్ ఎం. విశ్వేశ్వరయ్య కె. సి. ఐ. ఇ. గారు.

సభ్యులు

జస్టిసు డి. కె. రామారావు, హె. జి. బసవప్ప ఎం. ఎల్. సి. గులామ్ అహమ్మద్ కలామి, వి. మాణిక్యశేఖర మొదలియారు, బి. నాగప్ప, రాల్ఫ్ నై గార్లు

విచారించబడు విషయములు

1 అల్లరులకు 70 మాత్రం కారణములు. 2 ప్రత్యేక కారణములు. 3 అల్లరులనణచుటకు ఆధికారము గావించిన చట్టములు. 4 భేదాభిప్రాయములను తొలగించి వివిధసంఘముల మధ్య పరస్పర స్నేహభావమును కలుగజేయుటకు నూతనలు. 5 మేజిస్ట్రేటుగారివలన విచారణజరపబడినపుడు వెల్లడినవివరములు యీసంఘమువారికి కేక్కివచ్చున లేకుండ ప్రభుత్వమువారు ప్రజలును గూడ తోడ్పడవలెను.

బట్టలఫ్యాక్టరీ కూలీల దొమ్మి

అహమ్మదాబాదు, ఆగస్టు 27:—పిర్ ఖాగమువద్ద చాం ద్రోజేబిల్లు కూలీలు 800 మంది గత 2 వ తేదీన సమ్మెచేసిరి. అహమ్మదాబాదు ఫ్యాక్టరీలోని పనివాండ్ల కిచ్చెడి జీతములనే యివ్వవలయునని ఓ. కోరిరి. 6 తేదీన వీరు తిరిగి పనిలోచెరిరి.

పనిలోచేరిన సమ్మెదారులలో నొకడు తన పై అధికారియగు జమాదారు తమ్ము హింసించుచున్నాడని విన్నవించుకొనెను. మరునాడు సమ్మెదారులలో 100 మంది జమాదారును వెంట తగిలిరి. అతని వెంటనున్న హెడ్ కన్స్టేబిలును ప్రక్కకుత్రోసివేసిరి. జమాదారునకు తీవ్రమైన దెబ్బలు కలిగెను. ఆస్పత్రిలోనున్నాడు. ఈదొమ్మి అల్లరికి కారకులైన 80 మంది అరెస్టుచేయబడిరి.

కాని వీరు తిరిగి బావినువీధి విడుదలచేయబడిరి.

(అ. ప్రెస్)

గ్రామోద్యోగస్థుల స్పెషల్ టెక్స్టు

ఈక్రింది పుస్తకములు కావలసినవారలు ఆర్డరు పంపి వి. పి. పార్సీజిల్ ద్వారా తెప్పించుకొనవచ్చును.

- (1) గ్రామకరణముల పరిశోధనార్థి మొదటి భాగము (9 డబ్బు కూర్పు) రు 0 12 0
- (2) డిబ్బో రెండవ భాగము (9 డబ్బు కూర్పు) 0 12 0
- (3) గామలెక్కల నమూనాలు (1928 ప్రెంట్) 0 10 0
- (4) గ్రామకరణముల సర్వేపరిశోధన ద్వితీయ భాగము (9 డబ్బు కూర్పు) 0 10 0
- (5) గ్రామమునపలుల పరిశోధన ప్రదర్శిని మొదటి భాగము (12 డబ్బు కూర్పు) 1 0 0
- (6) డిబ్బో రెండవ భాగము (10 డబ్బు కూర్పు) 0 6 0
- (7) గ్రామమునపలుల లెక్కల నమూనాలు 0 6 0
- (8) గ్రామకోర్టుల అర్హత 0 8 0
- (9) వర్ణములపుణ్యాలి 0 4 0
- (10) ఋణమర్మపదీపిక 0 4 0
- (11) లీజుపతీ గణితసారము 0 6 0

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము:—

విలాసము:—

బాలేమర్రి-లక్ష్మీనరసింహ్వం
బాలేమర్రి, గుంటూరు జిల్లా.

నేడు విచారణ | పారంభమగుట

వ. వ. నారాయణ అయ్యరు,
ఇతర వాతావరణాప్రభావము.

నర్వ పక్ష సమావేశమునందు పాల్గొనుచున్న కొందరు నాయకులు

డా॥ అన్నామలైగారు. పర్యవేక్షకులు అధ్యక్షులు.

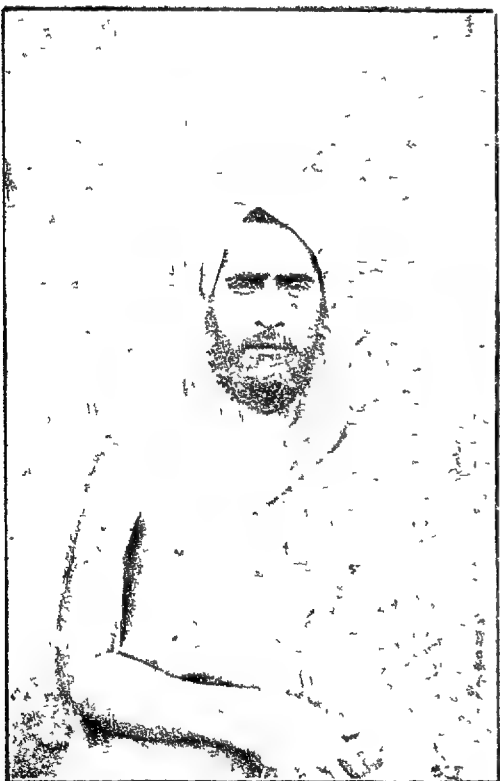
డా॥ హేమ కర్వరేమిగారు. నైహుకమిటీ సభ్యులు.

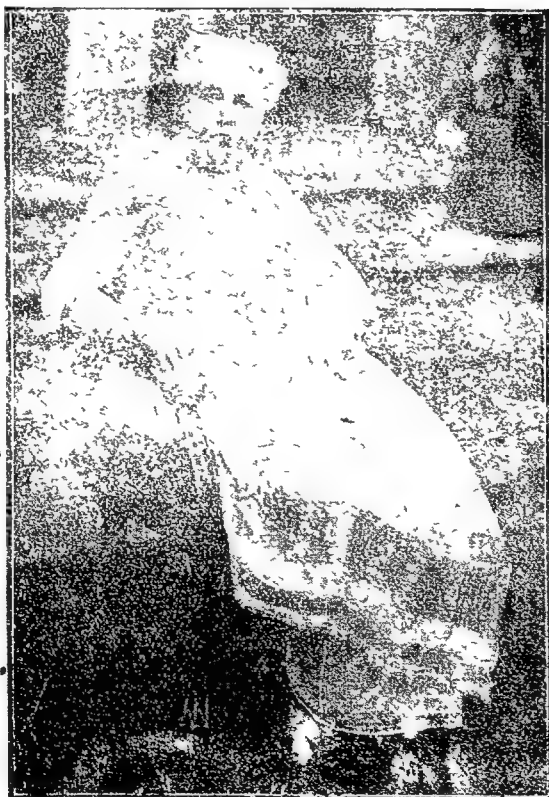
సు బాసు చంద్రబోసుగారు
నైహుకమిటీ సభ్యులు

పండిత మోతీలాలు నైహుగారు,
నైహుకమిటీ అధ్యక్షులు

సర్వారు వంగల్ సింగుగారు,
నైహుకమిటీ సభ్యులు.

డా॥ ఆవిలి సెంటుగారు,
హోమరులు సంఘ ప్రతినిధిగ, చర్చయందు
పాల్గొనుచున్నారు.

డా॥ ఎం. ఎస్. ఆవిగారు,
నైహుకమిటీ సభ్యులు.

కండిత మదరమోహన మాలవ్యగారు,
నైహుకమిటీ సభ్యులు.

లొలా లిజపతిరాయుగారు,
సహాయసంఘమును అధినందించు తిక్కా,
ముచు ప్రతిపాదించిరి.

మదరాసువార్తలు

కార్పొరేషను కౌన్సిలునభి:—ఈ బోధు సెప్టెంబరు 4 తేదీని సాయంత్రము 5-15 గంటలకు రివ్యూభవనమున జరుగును.

ఆఫీసునిస్థానమునకు ప్యాసుపార్టులు:—ఇచ్చుటకు భారతదేశమునందు గల ఆఫీసును ప్రతినిధులకు అధికారముగలదని ప్రభుత్వమువారి ప్రకటనము వెలుపుచున్నది.

రివైజ్డ్ తపాలా నోటీసు:—ఈ నెల 30 తేదీనాడు ప్రామాణిక పార్టులు యగుటచే ఆశాదు నెలపు నినము. అది వారమునాడు ఎట్టిపని జరుగజో ఆశాదును తపాలా ఆఫీసులకు ఎట్టిపనియే జరుపబడును.

తపాలా నోటీసు:—పోస్టు స్టేషన్లకు బోధు రిజిస్టరు కాబడనటువంటి యా తరములు ఈ నెల 31-వ తేదీ ఉదయము 8 గంటలకును రిజిస్టర్డ్ ఆర్టిక్లియ నెల 30-వ సాయంత్రము 4-30 గంటలకును జనరలు పోస్టాఫీసునందు కట్టివేయబడును.

మదరాసునందు మరణసంఖ్య:—ఈ నెల 25-వ తేదీలో అంతమున వారమున మద్రాసునందు 50 మంది కలరా నెలన 1 రు మృత్యుచివలన 4 గురు చిన్న మృత్యువారివలన 1 రు కాలా లవాడవలన 1 రు ఎంటరికు జ్వరమువలన 48 మరణియవలన 28 గురు తదితర జ్వరములవలన మరణించిరి.

స్వామిబిలి ఐంజనీరింగు శాఖ:—స్వామిబిలి ఐంజనీరింగు, డిప్లొమాట్ ఐంజనీరింగు జీతము లావగబడని విద్యార్థులను స్వామిబిలి ఐంజనీరింగు శాఖలో తరిమితుకొరకు చేర్చుకొనటం కనుమతి నీయవలెనని సిఫారసుచేయుచు చీఫ్ ఐంజనీరింగు గారు వ్రాసిరిని ఒక ప్రభుత్వ ప్రకటనము వెలుపుచున్నది.

బహిరంగసభ:—ఈ నెల 30-వ తేదీ సాయంత్రము 6 గంటలకు లిలకు ఘట్టమునందు నొక బహిరంగసభ జరుపబడును. శ్రీమంత్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారు యారపు విషయమున తమ యభిప్రాయములను గురించి యవస్థాపించెదరు. గౌ. బాలి యు. రామరావుగారు అధ్యక్షత వహించెదరు.

మద్రాసు కార్పొరేషను ఎన్నికలు:—ఈ సంవత్సరము ఎన్నికలు జరుపబడు 10 దివిజనులలోను 6 దివిజనులలో ఎన్నికలు జరిగెను. మిగిలియున్న 4 దివిజనుల గురించి శాసనసభలను జరుపు తేదీ రాబోవు సెప్టెంబరు 8 తేదీకి మార్చబడెను. సెప్టెంబరు 29 తేదీని ఆయాదివిజనులందు ఎన్నికలు జరుపబడును.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ కార్యస్థానము
ఈ విషయములగుర్చి విమర్శించుటకుగాను యీనెల 30-వ తేదీ సాయంత్రము మదిలిపట్టణమునకు పురమండలమున పురపాలకసంఘాధ్యక్షు లగు శ్రీయుత శిలం జగన్నాథరావు బాబెల్లగారి అధిపత్యమున మహాసభ జరుగును. నోబిల్ కళాకాలాధ్యక్షులగు రెవరెండు ఎ. బి. బాక్స్టాగారును తేదీని హనుమంతరావు సంతులుగారును తదితర ప్రముఖులును ఉపన్యసించురు.

చిత్రనళియ నాటకము:—దక్షిణభారతి వర్తక సంఘ నాటకశాఖవారు ఎల్లండి (81-8-28) శుక్రవారమునాడు సాయంత్రము 6 గంటలకు వత్తవాడ (నాటకాభివృద్ధియేట) నాటకశాలలో చిత్రనళియ నాటకమును ప్రదర్శించెదరు. ఆంధ్రనాటక కళాపూర్వ శ్రీయుత ముప్పిడి జగ్గరాజు(కాకినాడ) గారు దమయంతి పాత్రను, ఆంధ్రనాటక కళాప్రవీణ శ్రీయుత చల్లా లక్ష్మీనరసింహారావు (చీకాం, ఎఫ్. బి. ఏ. సి) గారు (చెన్నపురి) సంభాషక పాత్రను, శ్రీయుత కొల్లూరి శివరామమూర్తి (బి.ఏ.) గారు (లాకా లేజ్ విద్యార్థి) మరేవ పాత్రను ధరించెదరు.

లెజిస్లేటివు కౌన్సిలు కార్యదర్శులు:—గ. వి. సి హెచ్. బాక్ ఎం. ఎల్. సి. సయ్యద్ తాజుద్దీన్ సాహెబ్ బహదూర్ ఎం. ఎల్. సి. ఎం. ఎ. మాణిక్యశేఖర నాయకర్ ఎం. ఎల్. సి. గార్లు నియమింపబడిరి. (గజెటు)

మద్రాసు చాంబర్ ఆఫ్ కామెర్స్:—ప్రతినిధిగ్రాహకము బంటువాడకొగారు మద్రాసు కాపనసభకు ఎన్నికొనబడిరి. (గజెటు)

రాకపోకలు:—సర్ అలెగ్జాండర్ మాన్ గలుగారు దాక్టరు ఉబయ్యగారును నేటి ఉదయమునకు మద్రాసు వచ్చిరి.

కూమనదిలోపడి 12 ఏండ్ల బాలుడు మరణించుట:—మొన్న సాయంత్రము చింతాడిపేటలో చదువుకొనుచున్న 12 ఏండ్ల బాలుడు జగన్నాథకృష్ణాద్ అనువాడు కూమనదిలోపడి మరణించెను. ఇన్స్పెక్టరు వెన్సువుడే గారు పంచాయితీజరిపి ప్రభుదనవశమున నడిలోపడి బాలుడు మరణించెనని తీర్పుచెప్పిరి.

గవర్నరుగారి రాకపోకలు:—రాబోవు సెప్టెంబరు మాసమున మద్రాసు గవర్నరుగారు 2-వ తేదీ ఉదయము ఉదకమండలమున బయలుదేరి 3 వ తేదీ ఉదయము 8-10 గంటలకు మద్రాసు నెంట్రిటలవైపు చేరుదురు. మద్రాసునుండి తిరిగి సెప్టెంబరు 7-వ తేదీ ఉదయము 6-50 గంటలకు బయలుదేరి 8-వ తేదీ యుదయము నుమారు 11 గంటలకు ఉదకమండలము చేరెదరు. (గజెటు)

నీలుసత్యాగ్రహ నాయకుని విడుదల

జెయిలు అధికారుల నన పనిలేదనుట
బరంపురం, ఆగస్టు 28:—ఎస్. సోమయాజులు గారు నీలుసత్యాగ్రహ నాయకుడు గత 15 నెలల నుండి జెయిలునందు శిక్షననుభవించుచు నేడు ఉదయము 9 గంటలకు విడుదలయ్యెను. ప్రతికాత్రనిధి వారిని సందర్శింపగా యిచ్చట జెయిలుఅధికారులగుర్చి ఏమియు అనవలసిన పనిలేదనిరి.

25 వ తేదీన విడుదలైన శర్మక సత్యాగ్రహి రామకృష్ణచెట్టిగారు నేడు పూరియంత్రాహండి తిరిగివచ్చిరి. వీరిరువురు కాకినాడ, నీకానగరం, రాజమండ్రి, బెజవాడ పురములు జూచు కొని సెప్టెంబరు 2 వ తేదీనకి మదరాసు చేరుదురు.

రెడ్డిజనసంఘు లగ్ననిధి
గోదావరి మండలమునది రామవరము నివాసులను “రెడ్డిరాణి” పత్రికాధిపతులను, రెడ్డిజనసంఘ కార్యనిర్వాహకసభాసభ్యులు నగు శ్రీయుతులు మల్లిడి సర్ది రెడ్డిగారు మాట్లాడుచున్నార.

నెల్లూరు, ఆగస్టు 27:—చిత్రూరు జిల్లా నగరసమీపమున గల దామరపాళము వాస్తవ్యులగు మహారాజశ్రీ గుండా రెడ్డి రంగయ్యరెడ్డిగారి అవస్థనమును పురస్కరించుకొని వీరి జనకసోదరులగు ఆగస్టురెడ్డి వెంకటస్వామి రెడ్డిగారిపుత్రిక శివరత్నమ్మగారి వివాహమున కిచ్చటకు వచ్చిరి. ఈమెను నెల్లూరు వాస్తవ్యులగు రావుసాహెబు అన్నచేతుల గోవిందురెడ్డిగారిపుత్రులగు రామరెడ్డిగారికిచ్చి గతినమున నేత్రోత్సవముగ వివాహము గావించబడినది. వివాహసమయమున శాశ్వతమైన సభువు పక్షమున రంగయ్యరెడ్డిగారు ఇరువది రూపాయలును, వరు: పక్షమున గోవిందురెడ్డిగారు ఇరువదిరూపాయలును, రెడ్డిజనసంఘ లగ్ననిధి: చదివించి ఆసొమ్ము నావరమున నిచ్చియున్నార. వీరిలకు సంఘముతరపున వందనము లర్పించుచు విభూషణ లాచంద్రారావు సకలశ్రేయములతో దులదాగవలయునని యాశీర్వదించుచున్నాడను. రెడ్డికులబా లెల్లరును యధా కర్తవ్య లగ్ననిధికి తోడ్పడి రెడ్డి బీదవిద్యార్థుల విద్యాభివృద్ధికితోడ్పడగలందులకు ప్రార్థించు చున్నాడను.

మద్రాసు సర్జనుజనరలు
మద్రాసులోని హామిస్సుగారు (సర్జనుజనరలు) బిలి చేయబడుటల కర్మలు తే. డబ్ల్యు. డి. మిగాగారు శ్రాత్ర సర్జను జనరలుగా నియమింపబడినట్లు తెలియుచున్నది. వీరికి వరకు పంజాబులో సివిలజిస్టులకు ఇనస్పెక్టరుగా ఉండెడి వారు. (అ. (నె.))

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1928 సం॥ ఆగస్టు 29-వ తేది బుధవారము

1. ధాన్యములు

రియ్యముబస్తాలు		
కునుమ లెనాలి	క 42 కంబి ద	12 12 0 18 0 0
నెల్లూరి	,, డిల్	,, 18 8 0 14 0 0
శిల్లి	,, డిల్	,, 15 8 0 17 8 0
రాగులు	క. 164 బస్తా 1-1	,, 11 0 0 12 0 0
శువు	,,	,, 18 0 0 22 0 0

2. ధాన్యముపప్పులు

కంబులు బస్తా 1-1 క 205	,,	15 0 0 16 0 0
నెలగలు	,, డిల్	,, 13 14 0 18 8 0
నెల	,, డిల్	,, 14 0 0 16 8 0
మినుములు	,, డిల్	,, 14 0 0 17 0 0
ఉవలు	,, ర 195	,, 11 0 0 11 8 0

3. నూనెపప్పులు

శువులుబస్తా కా 1-1	,,	145 0 0 150 0 0
నెయ్య మ 1-1	,,	14 0 0 21 0 0
విషకా నెలనెలగకచ్చ కా 1-1	,,	55 0 0 56 0 0
చీరతోకాట్టిన	,,	45 0 0 50 0 0
నెలనెలగనూనెగానగ కా 1-1 ద 110-0 విషకా నూనె 105		
అముదము కా 1-1		102 0 0 104 0 0

4. దిల్లరపప్పులు

చాంతకుపు కా 1-1		102 0 0 104 0 0
కురకకుపు	,,	70 0 0 80 0 0
విరకకాయలు(గుంటూరు) కా 1-1		70 0 0 77 0 0
దనియాలు	,, కా 1-1	84 0 0 88 0 0
గుంటూరుపాతకట్టు వీలియెడ ముసుగు 1-1 ద 40,45		
కాళవా పిపాయకట్టు	,,	50,55
బెల్లము కా 1-1	ద	28 0 0 49 0 0
అస్కాచక్కర బస్తా 1-1	,,	25 12 0 27 0 9
చింతకండు కా 1-1	,,	28 0 0 30 0 0

5. ఇనుము

కట్టారకం కా 1-1	,,	81 0 0 88 0 0
చడర	,,	29 0 0 31 0 0
రత్తం	,,	25 0 0 31 0 0

6. నూలు

నెం 20 దెన్ని సెయిం యాటి	ద	8 2 0
నెం 6 ,, కట్టారి	,,	5 8 0
నెం 24 ,, లాకి	,,	6 0 0
నెం 20 1/2 రెట్టెట్టెలు	,,	7 8 0
నెం 40 బామ్మర 10 పా	,,	11 12 0
నెం 44 సాందో	,,	5 15,0
నెం 40 రాకి	,,	10 9 0
నెం 4 దెన్నిమసీడు	,,	4 12 0

7. దూది

కోదానెట్టు కాకన 1-1	ద	852 0 0
---------------------	---	---------

8. లోహములు

నెండి 100 కులం 1-1	ద	62 8 0 68 0 0
అంగార కులము 1-1	,,	21 0 0 21 2 0
సవరన 1-1		13 8 8
ఇర్రడి కా 1-1	,,	225 0 0 230 0 0
కాగి కా 1-1	,,	275 0 0 279 0 0

తంగులు

అరిశెం నెట్టరులందు అరిజర మెం 1-1		
పిపా 1-1గ్రీలు 200 క	ద	58 0 0
,, నీలిరన 1 కలి		1 10 6
,, 14 కలులు		1 10 0
,, 28 కలులు		1 9 0
,, 56 కలులు		1 8 6
,, 1 అంచర		1 8 0
కీర్మలు పాన్తుపూర్లో బెడ అనగా (బర్మిరెడ్డు)		2 4 0
కాగి కి వి		1 0 0
కక 1 క		1 2 0

బాలర ఋజుమార్గము

శ్రీ డాక్టరు కట్టమంచి కృష్ణారెడ్డిగారియువన్యాసము

ప్రాసనరు పి. సుబ్రహ్మణ్యంగారు అధ్యక్షత వహించుట

ముత్యాలపేట హైస్కూలు ఆంధ్ర సారస్వత సంఘము

చెన్నపురి ముత్యాలపేట హైస్కూలు విద్యార్థుల ఆంధ్ర సారస్వత సంఘమువారి యజమాన్యహన డాక్టరు కట్టమంచి కృష్ణారెడ్డిగారు విన్నవీ సాయంకాలము బాలర ఋజుమార్గమునుగూర్చి విద్యార్థుల కాంక్షలులోనుపన్వసించిరి. పచ్చయప్ప కళాశాలయందు ప్రాసనరులైన పి. సుబ్రహ్మణ్యంగారు సభ కధ్యక్షత వహించిరి. అధ్యక్షులు ఉపన్యాసకలను సభ్యుల కెరిగించినవిదప శ్రీ కృష్ణారెడ్డిగారిట్లు ఉపన్యాసించిరి.

ఉపన్యాసము

“వర్తమానకాలముందు ప్రభుత్వదరణను బడయుచున్న పాఠశాలలలో గరవలను విద్యావిధాన మెంతయలోప భూయిష్టమైనది. బాలయొక్క అదర్శమును, విద్యావిధానముయొక్క అదర్శమును భిన్నములై యున్నది. బాలరు ప్రతి తరగతియందును తమకు విధింపబడిన పాఠ్యపుస్తకములను పఠించి పరీక్షలందు ఏ విధముననైనను కృతార్థులగుటయు, ఉపాధ్యాయు లాపుస్తకములందలి విషయములనే చిలకపలుకులవలె బోధించుటయు ప్రస్తుతిము జరుగుచున్నది. ప్రాథమికోన్నతి పాఠశాలలందు మాత్రమేగాక కళాశాలలయందును విద్యా విధానము బాలర సైతికారికవిజ్ఞానాభివృద్ధుల కేమాత్రమును తోడ్పడకున్నది.” సాధారణముగ పాఠశాలలందుగాని కళాశాలలందుగాని ఏ విద్యార్థి తన పాఠములను చక్కగా నదివి పరీక్షలందు ప్రభువుగ ను తీర్చుచున్నాడో అట్టివాడే ఉత్తముడుగను, పదుర్దుగు నెన్నుబడుచున్నాడుగాని అట్టివాడు ప్రపంచాను భవము, లోకజ్ఞానమును కలిగియుండుటలేదు. బాలర తలిదండ్రులు బహుభంగుల పలయిదుముల గుడిచి తమ తనయులకు విద్యగలవనను ఆంగ్ల విద్యాభ్యాసముపాత్సముకాబోలు తనయులు తలిదండ్రుల కుపయోగపడుటలేదు. అ నీ కు లు ఉన్నతవిద్యలందెల్ల నాటిలేరి గొప్పపట్టుములవలసియు ఉద్యోగములు లభించుచే జీవనోపాధి లేక అల్లాడుచున్నారు.

సద్గుణావలంబనము

విద్యయే మనుజునకు సర్వమునుగాదు. విద్యనుమించి బాలరు సద్గుణముల నలవరచుకొన వెలియున్నది. నుగుణపుంజములతో జేరిన నీ సువర్ణమునకు తావి యల్పిన్నట్లు విద్య రాజిండునుగాని కుమార్తనర్తను డైవో విద్యాధికుడైనను అట్టివాని విద్య దుర్వినియోగమౌను. దుష్టచార్మముల వినియోగింపబడు విద్యసంఘమునకంతయు చేటానగూర్చును. బాల్యమునండియు చుర్యాధుల సాహచర్యమును విపజ్ఞించి, దర్జుణములను వీడు నభ్యాస మలవరచుకొనవలెను.

గాంధిమహాత్ముని జీవితాదర్శము

గాంధిమహాత్ముని తెలియనివా గండకు. వారిజీవితచరిత్రము బాలరకెంతయు నాదర్శపాఠ్యమైయున్నది. వారు విప్లవయజున దుష్టపహవానముచే ఎట్లు రహస్యహింసభక్తుకులైనదియు, తలిదండ్రులయెదుట అన్యతమాడవలయునను భీతితో ఆచరభ్యాసము నెట్లువదిలివేటివదియు వారిజీవితచరిత్రతో వ్రాసియుండిరి. బాల్యముదిగా వారిట్టి నూన్యతాకర్మపాలనా దీక్ష, అహింసాసాస్తేయాది ధర్మపార్మముల నలంబించుచుండినందున నీ నేటిని సత్యాన్వేషణులై వివిధాన్వతరంపరలకు లోనుగా వెలిసివచ్చుచున్నది. ప్రత్యతిమండు పాఠశాలల ప్రభుత్వసహాయమును బొందుచున్నందున ప్రభుత్వమువారు వియమించిన తీరున విద్యార్థు లభ్యింపవలయునేగాని, బాలర కనువరు రీతిని ఉచితమున విద్యల గలపుటకు ఉపాధ్యాయుల కట్టి స్వాతంత్ర్యమును లేకనున్నది. అందుచే నీ విద్యావిధానము నిరుపయోగము; నష్టదాయకము.

మాతృభాషాప్రాధాన్యము

ఇంతకు ముందు ఆంగ్లవిద్య నభ్యసించు బాలరు మాతృభాషను నిరసించుచు ఆంగ్ల భాషోపన్యాసములయందే శ్రద్ధ వహించుచుండిరి. కొలదికాలమునండి బాలర దృష్టి మార్పుజెంది మాతృభాషాభిమానము వ్యాప్తించుచున్నది. విద్యార్థులు ఆత్మగౌరవమును ప్రధానముగ నెంచి మాతృభాషాసేవజేయునకిందు తెంతయు ముదానరాము. ఆత్మగౌరవమును, స్యభాషాభిమాన ముండినగాని మన మున్నసితికి రాజాలము. ఇవి లేనిచో బానిసల మయ్యెదము. బాలరుగూడ తమ యాత్మగౌరవమును సంరక్షించుకొనవలెను.

బాల భాగవతరు

ఈమె హిందూస్త్రీల లక్ష్మీవిలాస. పథవారి యాదరణమున నీ మధ్యనే గక్కిలో కల్యాణము అను పారికభాకాలక్షేపమును గావించిన యేడేండ్లబాలికయగు వైదేహి. ఈ ప్రథమ శ్రీ భాగవతరస, హిందూస్త్రీల లక్ష్మీవిలాస సభాధ్యక్షురాలనగు శ్రీమతి యమ్. లక్ష్మీఅమ్మభుయొక్క మనుమరాలు. ఈ చెన్నపురి యాంధ్రసభవారి దసరా యుత్సవముల సందర్భమున చెన్నపురి కార్పొరేషను మొదటి అధ్యక్షులగు శ్రీ శ్రీ సర్ పిట్టి త్యాగరాజుచెట్టియారూ రీమె మూడవయేట నాట్టుమునకు మెచ్చి యామె కొకరజరీపాత్రమును, ఒక ఫిడేలును యిచ్చియుండిరి. ఈమె నాల్గవయేట పెసభ కుపాధ్యక్షులు ప్రథమ మద్రాసు మంత్రియునైన పానగల్లు రాజాగారి మేకొక పెండిగిన్నె నిచ్చియుండిరి. తన యెడవయేట నీ బాలిక విల్లింగ్టన్ ప్రభిక్తి గౌరవార్థమై చేయబడిన విరుసమయమున నాట్టుమాడినది. టాడ్ హంటర్ సతి యామెకు ‘బాలఃటి’ యను నామమిది యొన్నె విరామముల పంపెను. ఆమెయేట నీమెకు మైనూరు మూడవ యువరాజ్ఞియొక వీణకు ఇహమతిగా నొసంగెను. ఇప్పు డీమెకు తన యెడవయేట మాత్రు శ్రీ తాతాపుల్లమ్మగారి కొకబంగారగొంతును, పరికమున కట్టుచుచ్చిరి. ఈమెకు భగవంతుడు దీర్ఘాయువు, శీలము, గౌరవమును ప్రాప్తించజేయు నుగాక

వికమత్యావశ్యకత

ఆత్మగౌరవ మున గర్వితుల గారారు. తామె యుత్కృష్టులమనియు, తక్కుంగలవారలు తమకంటె కొలదివార నెడు భేదభావ ముండరాదు. మానవులందఱును పరస్పర సహకార విధ్యాసమైత్రితో చెలంగవలెను. వికమత్తము లేనిచో మన మభివృద్ధికి రాజాలము. నేటిబాలరే యికమీదట పౌరులు గాబోయిపోవారు. అందుచే ఇచ్చటినుండియే ధర్మసమభావమును సమహితత్వమును ఆలవరచుకొనవలసియున్నాడు. మహా మనకు గలిగిన వైమమ్యములే ప్రక్షత్తము మన పరాధీనతకు పాతవులైనవి. అంతర్వైమనస్యములు పెచ్చుపెరిగి, పరస్పర స్పర్ధలు విస్తరింపబడతేసి, వికమత్తములేక చిలిచోయి పరరాజులబానిసలమైతిమి. మన దౌర్బల్యములననే మరచుకొనియుండును, ఆంగ్లేయులను మన రాజ్యము నాక్రమించుకొనజాలిరి.

కుల ద్వేషములను వీడవలెను

అందులన మనము బ్రాహ్మణాబ్రాహ్మణాది కుల వైమమ్యములకు సమయజేసికొనవలెను. ఉన్నతి జాతులు అంత్యజా లను భేదములను పోగొట్టుకొనవలెను. బ్రాహ్మణులని సంకమాత్రమున వారిని ద్వేషింపజనదు. పంచమలనింత వారిని దిగ నాడరాదు. నిన్ను జాతులవారి యభివృద్ధికై సర్వవిధముల తోడ్పడి వారికి సేవజేయువలెను.

విద్యార్థులు-దేశ సేవ

ఏదేశమునందైనను విద్యార్థులే దేశక్షేమమునకు పాటుబడువాడై యున్నాడు. విద్యార్థులు బ్రహ్మచారులు. వారి కెట్టి బాధ్యతలుగాని, జీవితభారముగాని లేదు. వారియంతరాత్మ కెయ్యది సత్యమున తోచునో ఆ ద్వానిని ని క్షే పంకముగ జేయుటకు అవకాశము గలవారు. విప్లవము, తుస్కీ, ఈజిప్టు, చీనా మొదలగు దేశములందు విద్యార్థులే దేశమోక్షమునకు పాటుబడిరి. మన దేశమునందు విద్యార్థులట్లు దేశ సేవయందు పాల్గొనకుండుటకు ముఖ్యకారణము ప్రభుత్వము వారు విధేయత. పరప్రభుత్వ మైనందున వారనేక కట్టుదిట్టము లొనర్చి, విద్యార్థులను శిక్షలపాల్పేయుదురు. అట్లుండినను మొనమొన్న నై మునకమిదను బహిష్కరణవిషయములో

విద్యార్థులు జూపిన విశేషక్షి, ధైర్యసాహసములు ప్రశంసనీయుములు బాల్గోలి సత్యాగ్రహమును విద్యార్థులు గావించిన సేవ సంస్థనీయును అందుచే విద్యార్థులు విద్య నభ్యసించుటయేగాన దేశాభిమానమై, దేశసేవ యొనరించుటయు నావశ్యకము.

భూతదయ - దైవభక్తి

స్వలాభమును వీడి ఆపారముగు భూతదయ, పశ్చాత్తాపములను, గాఢముగు దైవభక్తిని కలిగియుండవలెను. ప్రేమను త్రికరణమిదిగ విశ్వేషించి ఏవని జేయబూనినను ఎన్ని యంతరాములు వాటిల్లినను తలపెట్టిన కార్యము సఫలముగాగలదు. పర్యమకొరకు, ధర్మతత్పరమకొరకు ప్రాణమును త్యజింపవలసి వచ్చినను వెనుకాడరాదు. ఏనుక్రీస్తుయొక్క జీవితచరిత్ర ఈ నీతినే బోధించుచున్నది. గాంధీమహాత్ముడు సత్యాగ్రహమొనరించి జైలునకరిగి, వివిధ బాధలనందినది కారణముననే. బుద్ధుడు, గాంధీమహాత్ముడు మున్నగు మహనీయులు దేవునిపై భారముంచి, తమ పంకల్పసిద్ధికై పాటుబడినవారు. శ్రద్ధానంద స్వామి దైవమునే నమ్మి తా పంకల్పించిన యుద్యమమునై తన ప్రాణమును నైతము ధారపోసెను. కావున బాలరు విద్యతో పాటు దేశాభిమానమును, సద్గుణములను, ఆత్మగౌరవమును మాతృభాషాభిమానమును, దైవభక్తిని వీన్న నాటనుండియే ఆలవరచుకొనవలెను” అనిరి.

వికర అధ్యక్షులు పథకు ముగించుచు ఉపన్యాసకులు నడిచిన ఆత్మగౌరవము, స్యభాషాభిమానము, దేశాభిమానము, వికమత్తము, దైవభక్తి యను నీ నుగుణములకు సర్వదా యెడ బాహుక బాహుక సద్విర్తనలై మెలంగవలెననియు, మాతృభాషలకు ప్రస్తుత విశ్వ కలాపరివత్తులందు ప్రధానస్థాన మొసంగబడుటలేదనియు, విద్యార్థులు ఆంగ్ల భాషతోపాటు స్యభాషయగు ఆంధ్రమునందు ఉత్తమగ్రంథములజదివి వాక్పాటవమును అభివృద్ధిజేసికొన దగుననియు, మాటలయందేగాక అక్షరములందు తమ పత్వనిరతిని, ధర్మానురక్తిని జల్పింపవలెననియు జ్ఞానమునకు జారిమతి భేదముగాని శ్రీపురుషవ్యత్యాసములుగాని లేవుగాన సర్వజనులు విశ్వసభ్యులై, జ్ఞానమంతలై, అభేదభావమునకులై వికమత్తముతో మెలంగవలెననియు, కేవల సారస్వతజ్ఞానము గడించుటేగాక జీవితమునం దుపకరించెడి లోకజ్ఞానమును సేకరించుటావశ్యకమనియు, లేనిచో కేవల వాచ్చుజ్ఞానము మాత్రమేగాదు దీపములెట్టివట్లగుననియు, జారిమతి భేదముల పాటింపక యుక్తాయుక్తపరిజ్ఞానము కల్గి దేశసేవజేయువలెనని యుద్బోధించిరి.

శ్రీదోహ వెంటనామిగుప్తగారు విద్యార్థులకు సత్య, దయా, శౌచ, ధైర్య, శ్రమ, దీ సద్గుణములయొక్క మరత్యమును బోధించిరి.

పాఠశాలయందలి ఆంధ్రపండితు లగు శ్రీ సరసింహ్యరావువారు గారు ఉపన్యాసకులకు, అధ్యక్షులకు వందనము లర్పించినపిమ్మట సభ ముగింపబడెను.

ఆరోగ్యము ధనభాగ్యము మానవునకు కావలసిన ముఖ్యవిషయమైన యీరెండు సంపదలు. కామశాస్త్రము అను 140 పుటల పుస్తకమును చదివిననే పొందగలదు! పోస్టుఖర్చులు యివ్వవక్కర లేకనే ఉచితముగా పంపబడును. ఆతంకనిగ్రహ ఛార్మకీ, 26, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

NOTICE.

Applications are invited from Secondary Grade and Higher Grade Trained, Telugu knowing, Lady teachers for Girls' Schools in Bezwada Municipality. They should reach the Chairman before 20—9—28 stating age, caste, experience and pay required. Bezwada, } A. KALESWARA ROW, D 25-8-28. } Chairman.

Best Plants & Fresh Seeds !! Salem Mango Grafts Rs.30 per 100 Guava and Pomegranates Rs.6 per dozen. Pomaleo Orange and Lime Rs. 9 per dozen, Roses & best coloured Crotons Rs.6 per doz. English Vegetable & Flower Seeds, 20 sample pkts. Rs. 2 each per 10 sample pkts. Rs. 1-4 each INDIAN VEGETABLE SEEDS BIG PKTS. 20 Rs. 2. Apply for 1928 English & Telugu Catalogue to:— S. K. I. ABDUL RAHIMAN, Nursery, Salem.

శ్రీ గాంధీ ఖద్దరునిలయము, పశాన

ఈ సంవత్సరములో ఖద్దరు బట్టల విక్రయము. ఈ 2500వంతు పశానలో ఖద్దరు ప్రచారకలగు శ్రీ జనార్దనసాహు కూరిపల్లి అమ్మబడినవి (పశాన ఫిర్యాదాంగ్రెసు కార్యదర్శి)

శ్రీ నాగేశ్వరరాయ గ్రంథాలయసంఘము, నరసన్నపేట

తే 24-8-1928 వ సాయంకాలము 5 1/2 గంటలకు శ్రీ శేంకేశ్వరస్వామివారి ఆలయములో శ్రీ నాగేశ్వరరాయ గ్రంథాలయసంఘము యజమాన్యమున బ్రహ్మశ్రీ కావ్యశీర్ష బంకు వల్లి మల్లయ్యశాస్త్రిగారి పురాణపారికథాకాలక్షేపము జరప జడెను. భాగవతముందలి గోక్షరనోదారకథ వివరింపబడెను. పారికథాంతరమందు శ్రీకాన్తులువారు సభ్యులు కోరినపైన త్యాగవివాహ నిషేధకానను తాముగీకరించుటకుగల ప్రమాణములు సభలో చక్కగా వివరించిరి. ఈ కానను విషయమై బ్రహ్మచర్యముచేయుటకై శ్రీశాస్త్రిగారు విజయనగరం మొదలైన స్థలములకు వెళ్లుచున్నారు.

[ఒకవిలేఖరి]

ఆంధ్ర బాలవిలేఖరిశరణాలయము—కాకినాడ

ఆంధ్ర బాలవిలేఖరిశరణాలయమునకు వచ్చిన బాలవిలేఖరి తువుల పోషణాదులు వగైరాలకు తగు ఫండులేనందున కార్యదర్శిగారు దయార్థిహృదయాలను వేడగా యీ క్రిందవివరించిన పెద్దమనుష్యులు సహాయముచేసిన వివరము.

- మ. రా. శ్రీ. దుర్గిరాల సూర్యప్రకాశరావుగారు, కాకినాడ 20
- జంగారు సత్యనారాయణగారు కాకినాడ 50
- రావుబహదూరు వైండా వెంకటాచలపతిగారు ప్రతివిలేఖరి వివాహమునకు 25
- వి. వెంకటాచలగారు, వక్కలూ, పార్వతీపురం 5
- పెద్దాడ నుండర శివరావుగారు బి. ఏ. బి. యల్. రాజు మహేంద్రవరం 5
- సి. సీతారామయ్యగారు, బ్యాంకట్లగూడ, రాజమహేంద్రవరం 1
- కె. శాగేశ్వరరావుగారు, ఆంధ్రపత్రిక ప్రాంతీకుడు 25

కళావంతుల వైవాహికవర్ధనసంఘము

సావీరిము 1925 సం॥ రం, భీమవరం

ఆంధ్రదేశమున ఈ సంఘములో యుక్తవయస్కువచ్చిన వీరబాలికలను నీతిబాహ్యమున వ్యభిచార పుడుదుర్వృత్తిలో దింపకుండ మాన్పి యీ సంఘమువ్యాపారాధనసహాయము చేసి వివాహములు జేయుచుంటున్న సీ సంఘాధ్యక్షమైనను, ఇంత వరకు నట్టి పదుపాదులు పూర్తిగా కల్పింపలేదున్నారు. యీ సంఘమునకు వచ్చు విరాళములపై వచ్చు వడ్డీయే ఖర్చుపెట్టి వజరము నను నియమము యిందులకు కారణము. ఇప్పటివరకు నిత్యయున్న స్వల్పమైన మూలధనముపై వచ్చు వడ్డీ ఆదాయము జహు వర్తనము. ఐనను ఆంధ్రదేశమునందీ వీరబాలికల తల్లి తండ్రులనుండి వచ్చు దరఖాస్తులన్నిటికి వీ స్వల్పముగనోసహాయము చేయుచున్నారు. యీనెల 18 వ తేదీనీ భీమవరం తాలూకా ఆకిపేట గ్రామ కాపరస్తులు చిత్రజల్లు చిన్న నుబ్బయ్యగారు కడువీరవాస్తవము తన పోదరిని హేయమున వ్యభిచార రూపమున బడవేయక వివాహము గావించెననియు తనసహాయము చేయవలసినదనియు కోరుచు యీ సంఘమువారికి దరఖాస్తు పంపుటచే యీ సంఘసభ్యులు 12-9-28 తేదీ శనివారం 4 గంటలకు సమావేశమై యీ వీర వివాహమునకు రూ 40-0-0 నలుబదిరూప్యము మంజూరుచేసి తమయూదార్యముజూపి సహాయ మొసంగినందులకు యీ సంఘమువారికి శా వందనములు చెల్లుచున్నాను. యింతవరకు యీ గ్రామ స్వతులజాల విరాళములపైనే ఆధారపడినట్లే తెలియుచున్నది. కావున స్వసాంఘీయములు, సంఘ సంస్కరణాభిమానులును దేశాభిమానులును, ఈ ఉద్యమమునకు సర్వవిధముల సహాయ మొనర్చుననెని మిక్కిలి ప్రార్థించు చున్నాడను. ఈ సంఘముయొక్క పురోభివృద్ధికి భగవంతు డాకీర్యంతుగాక. మద్దెల సత్యనారాయణమూర్తి

మిక్కిలి మేలైన సీమకమలములను

నేరుగా ఉత్పత్తి స్థానము నుండి తెప్పించుటవలన ధరలుసరసము.

ముఖ్యముగా ఆంధ్రులు సీమకమలములకై వుద్రాడు, బొంబాయి కలకత్తా మున్నగు మాన్యప్రదేశములకు పోవుచున్నారు. మేము ఆనేకల కోరిక ననుసరించి మాకార్యస్థానమున రాజమహేంద్రవరమునందు స్థాపించిరిది. సీమకమలములు మాత్రమే గాక సతాన, బర్మాదేశములనుండి మేలైన కేంపులు, పచ్చలు, నీలములు, కెడూర్యములు మొదలగు నవరత్నములనుకూడ తెప్పించి, వ్యాపారము చేయుచున్నాము. ప్రాతనగలలో నాండు వజ్రములు, తవ్వలు, సుంచియత్నములు, కేంపులు మొదలగు వాటిని కొనెదము. సీమకమలములందు తక్కువ ధరకై ములందు యేనగకావలసినను ఆర్జరిచ్చిన సకాలములో తయారుచేసిపంపెదము. ఒకడభా నేరులోవచ్చిన అన్నియు విశేషమగును.

V.M.S. SHAIK MOHAMED & Co.
Diamond & Precious Stones
Merchants & Jewellers.
RAJAHMUNDY.

వి. ఎమ్. ఎస్. షేక్ మహమ్మదు అందు కో, సీమకమలములు నగలవర్తకులు, రాజమండ్రి.

నవరత్న

నంద్యాల:—ఈ గ్రామమునందు కలరా వ్యాధిచే బాధితులగు, క్రజల పోకర్యమునకై పలువురిచే నియమింపబడిన డాక్టర్లు పనిచేయుటలో, వాణిజ్యసంఘమువారు ఎల్ యం ఆండ్ యన్. అను డాక్టరు పి. వెంకటాచార్యులగారిని, వేతనముపై నియమించినది వాస్తవమే కాని, శీనువాత్రము, ఎల్. ఎం. పి. యగు డాక్టరు రంగాచార్యులవారిని వేతనముపై నియమించియుండలేదు

ఒక విలేఖరి డాక్టరు రంగాచార్యులవారిని శీను నియమించినట్లు యీనెల 25 తేదీన ఆంధ్రపత్రికకు వార్తనవీయున్నాడు. శ్రీచిత రంగాచార్యులవారు శామిత్రులగుటచేత తాను వ్యాధిపీడితులను వారి యిండ్లకడకుపోయి వారికి చికిత్సలు చేయుచుండిరే కాని శానిలన వేతనముపుచ్చుకొని పనిచేసి యుండలేదు. యీ శా ప్రయత్నమునకు తోడుగ తాలూకా బోర్డు ప్రెజిడెంటుగారగు శ్రీయూత రామసుబ్బరెడ్డిగారు, తమ స్వంతమోటాగను డాక్టరుగారు రోగులయిండ్లకు వాపు పోకర్యమునకై యొసంగిరి.

నెగరకంటి గురప్ప శైట్టి,
నంద్యాల మునిసిపల కాన్సిలర్

శ్రీలఖండభజన అను తారక మహా

మన్తముగు భగవన్నామ జపయజ్ఞము శ్రీమచ్చెన్నపురం యేకగగనవిభియందు నెలకొని యుండు శ్రీమదంతరంగ వెంకేశ్వర పేరమాళ్లు సన్నధియందు ఈ 1928-వ సంవత్సరం ఆగష్టునెల 26-వ తేదీ ఆదివారము వుదయం 5 1/2 గంటలకు అఖిలభక్తకోటజలన శ్రీరామచర బ్రహ్మశామ జపయజ్ఞము అనగా రఘుపతిరాఘవ రాజారాం పతికపావనసీతారామ అను భారత మహామన్త్రమును లఖండ భజనా రూపముగా జపయజ్ఞమువారంభించి ఐదు అహారాత్రములు జరిపించి సదరు ఆషానెల 15-వ తేదీ శుక్రవారం వుదయం పరిపూర్ణముగావించి వెంటనే సాధు సమారాధనము జరిపించుటకై సకలమైన భగవద్భక్త శిరోమణులందరను పరమానందముతో విజయముజేసి పై జెప్పిన ఐదు దినములును దివారాత్రములు నడతెగక జపయజ్ఞమును సాంగముగాజరిపించి “యజ్ఞానాం జపయజ్ఞోస్థి” యను శ్రీభగవద్గీతా వాక్యప్రకారము సకల యజ్ఞములలో భగవత్ స్వరూపమైన ఈభవన్నామజపయజ్ఞమును పరిపూర్తిగావించి శ్రీశాసక్తీకాంతుని సంపూర్ణభక్తు పాత్రులగుదురని మిగుల విషయముతో ప్రార్థించుచున్నాము.

పాండురంగ భక్తవత్సల భక్తజననభవారు

గృహము మార్పుట

శ్రీమాన్ పండిత స్వామి శ్రీనివాసఅయ్యంగారువారు తమనివాసస్థలమును 226, వాల్టాక్కు రోడ్డునుండి ఎగ్గోరు లెవల్ క్రాసింగుకు దగ్గర గంగురెడ్డి రోడ్డునందు గల నెం 51 రు “రెడ్డివింగు” బంగళాకు 1-9-28 తేదీనుండి మార్చెదరని యందుమూలముగా తెలియజేయడమైనది.

నిర్దంతీయమునందు తెలుగుప్రాముఖ్యత

భారతదేశము మన స్వప్రయత్నములమున నై తేజోవి, అద్భుతములైన తేజోవి, ఆర్షవిషయములందున అధికృతతేజోవిచేయుచున్నది. శాగరికత ప్రబలి నలుముఖములనుండి నూతన పరిసిక్తులు బుట్టివచ్చుచున్నవి. తి. తి. మూలమున సహచారములు తెలుసుకొనుట మొదలు మనకంతో ఆర్జర్యముగ నుండెడిది. అట్టితరి తి. తి. పరచాయము తేకనే ఎన్ని నెలలపై దూరమునందలి సంతతులనైనను, అతిశయలోన, నకుపుగాను, స్పష్టముగాను తెలుసుకొనుటకు తయారుచేయబడిన యానూతన నిర్దంతీయము (Radio or wireless) కనిపెట్టిన పురుషపుంగవుని విజ్ఞానము నే నేనోళ్ల కొనియాడక తగ్గదు

ఇటీవలే ఇండియాలో బ్రాడ్ కాస్టింగ్ కంపెనీవారు బొంబాయియందును, కల త్రాయందును రెండు కార్యాలయములను నెలకొలిపి విజ్ఞానమును నలుముఖములా వెంజల్లుచున్నట్లు మనకందరకూ తెలిసినవిషయమే. ఈ కార్యాలయములు రెండురకములు. 1 వినిపించు కార్యాలయములు (Despatching Institutions) 2. వినిపించు కార్యాలయములు (Receiving Institutions) ఈ యిరుకార్యాలయములవారను మొదలు గవన్న మెంటుకు వారిమునుపు చెల్లించినది అది నెలకొల్పి అధికారములేదు. యేది యెటులున్నను యిప్పటికన్న కార్యాలయములలో దీనిపాచింగ్ కంటే రిసీవింగ్ తక్కువ మిక్కిలి తక్కువగాయున్నది. కారణము మన వుదాసినతయే అని చెప్పక తప్పదు. యేమాత్రపు వుత్సాహముతో పనిచేసినప్పటికి యీసరికి యిండియాలో రిసీవింగ్, దీనిపాచింగ్, కార్యాలయములు సమాన సంఖ్యతో నెలకొల్పబడియుండెడిన. ఇదియు నొకవిధముగు భారతాభివృద్ధికి మాగ్గ మేకదా

ప్రస్తుతము ఖరగపురం ఆంధ్రజనసంఘమువారు యీవిషయమై కలకత్తాలోనున్న ఇండియన్ బ్రాడ్ కాస్టింగ్ కంపెనీవారితో సంప్రతించుచున్నాడు. యింగ్లీషు, ఉర్దూ, బెంగాలీ, గుజరాతీ, హిందీ మొదలగు భాషలలోనే పుస్తకాధనములు, పాటలు, శాటకములు, వినిపించుచుండిరిగాని ఒక్క శాస్త్రసను తెలుగులో వినిపించుట లేదని చెప్పటకు సిగ్గుగా యున్నది. కారణము ప్రయత్నలోపమున ప్రతివారికి తెలియకపోదు. అందుచే తెలుగునకు సహితము ప్రాముఖ్యత యిచ్చుచు క్రతిదినము మీ ప్రోగ్రామ్లో కొంతకాలము దీనికి నిర్ణయించుమని కోరగా మాకన్ని భావలవారను నొకపేయనియు, అన్ని భాషలలోను వినిపించి అభివృద్ధికొందుటయే మావున్న తాదర్యమునియు వారు తెలియజేసిరి. ఇంకను యేయేవరకులపై వాదవచ్చి వినిపించుదురో గూడ తెలియజేయమని కోరిరి.

గాన యందులో యుత్సాహమున్న ప్రతివారును కలకత్తా బొంబాయిలలో నన్ను బ్రాడ్ కాస్టింగ్ కంపెనీవారలకు ప్రత్యేకముగ వ్రాసిగాని తేకభర్తపూర్ లోనున్న ఆంధ్రజనసంఘపు కార్యదర్శిగారికి వ్రాసిగాని తెలుగుకొని ఆంధ్రులలో యింతటి మహనీయులగులరా యని సంశయించుచున్న సంశయ మనస్సుల నిస్సంశయమొనర్చి యీనూతన రేడియో కార్యాలయమువ్యాపార తమ విజ్ఞానమును కల్పింపరచుచు ఆంధ్రులకు తమ నిజవ్యక్తిత్వమును స్థిరత్వ మొనరించుకొనుటకు ప్రయత్నింతురుగాక!

కాంచనపల్లి వెంకటరంగారావు,
ఆంధ్రజనసంఘ సభ్యుడు, ఖరగపూర్.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fane Certificate on 2 annas stamp. Apply to: Imperial Telegraph College, Nai Sarak, Delhi. 3108

ఆంధ్రజనసంఘము - ఖరగపురము

ప్రథమ రాష్ట్రేతరాంధ్రమహాసభ

సాంఘిక సంస్కరణ విజ్ఞాపనము

ఎంక విహార ఉత్సాహ ఆస్వాదన సంయుక్త మధ్యరాష్ట్ర వా సాంఘిక సంస్కరణ సమావేశము చేయబడినది యీ వత్సరము దేశం బరు మాసములో ఖరగపురమున రాష్ట్రేతరాంధ్రమహాసభను మహాసభను నిర్వహించునందు గావించ నుద్దేశించుట మీకు నూతన విషయముకాదు.

తదివయము 18-5-28 వ తేదీన ఆంధ్ర కృత్రికలోను 24-5-28 వ తేదీన తెలంగాణ కృత్రికలోను ఆంధ్ర మహాసభలు కలసి తెలియబడు గాను ప్రకటించబడినది. మారదేశమున్న జెవారము, బరీదా, సిద్ధులకలత్రా, జమీన్దార్లు, శాసనసభ, రంగూను మొదలగు ప్రాంతములనుండి సానుభూతిగల ఉత్తరములు వచ్చుచున్న యిప్పటికి మూడుమాసము లతిక్రమించి పక్ష సాంఘిక సాహసీ సంస్థలవద్దనుంచి వివిధమైన జవాబు లేక పోయినందులకు విక్రీణి చింతించుచు సాంఘిక సంస్థలైన శ్రీ ఆంధ్ర యువజనసంఘము, తెలంగాణసంఘము, తెలు ఆఫ్ తెంగా లు, మెరీటోమలకు ప్రత్యేక విజ్ఞాపనము గావించుచున్నాము.

“సాధరణారా!” భారతదేశ స్వాతంత్ర్యము భారతీయుల చేతిలోనేయున్నది. అది ఒకరు మనకిచ్చినదిగాదు మన మొకరివద్దనుంచి పుచ్చుకొనేదికాదు” అని గాంధీమహాత్ముడు తెలిపినట్లు మనముభివృద్ధి అర్జిముగ నైననీమి నైతికముగ నైననీమి సాంఘికముగ నైననీమి పరస్పర సహకారము వలన ను వికమత్వములననే పొందగలము. రైల్వే ఆధికారుల వలనను మిల్లు ఆధికారులవలనను, ‘తెలిగిచోడు’ అని పిలువబడి అతిసీదముగ చూడబడుచున్న మన అత్యగౌరవమును కాపాడు కొనుటకు మత కలహములకు లోనైన ఖరగపురమున అంతఃకల హములను బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర భేదములకు నిర్దిష్టించింది మనమందరము వికమత్వముతో మొలగుట మంచిది.

సంఘభావనలు, విపీలికాది బ్రహ్మచర్యంతము సంఘీభావముతో వారివారి పనులను గావించుట భగవద్దేశ్యము కార్మికుల మగు మనకు దీని యాదర్శము దినదినాంతోక మైయున్నది. బండికి గట్టిని రెండెట్లు పరిగాబోవక ఒకటిలో గాడికి వచ్చినప్పుడు బండి యెటులు నడచునో మనకు విశదమే. కావున ఆస్యోన్య మైత్రిని బొందుటయే మానవలక్షణము. భగవంతుని సృష్టియందగ్రగణ్యులై జ్ఞానసంపాదితులై నిర్ధిలుమన్న మానవజాతియందీ లక్షణము ముఖ్యం యిందెవలయును. ప్రపంచమునందంతటను వివిధసంఘము లేర్పడుచున్నవి. అట్టి సంఘములు దేశోద్ధరణమునను గావచ్చును. కార్మికోద్ధరణమునైనను గావచ్చును. మతోద్ధరణమునైనను గావచ్చును. లేదా, స్వజాత్యుద్ధరణమునైనను గావచ్చును. సర్వకార్యములు సంఘీభావములను సానుకూలమగుచున్నవి. కావున సంఘమున కసాధ్యమేదియుం గానబడదు. తృణానేకము లొకటిగా జేర్చబడినపు డది మదగజమును బంధించుటలేదా!

వీటిని గుర్తించియున్న పై సంఘములు వెంటనే తోడ్పడి ఆహ్వానసంఘమున జేరటకు వెనుదీయరాని నమ్మచున్నాము మిరందర తోడ్పడినవో వైసభిలోపాటు,

రాష్ట్రేతర ఆదిమాంధ్ర మహాసభ

ను కూడా జనన నుద్దేశించి యున్నాము. ఇప్పటివరకు యాదిగన పేర్కొనినవారు ఆధ్యక్షపదవికి నూచించబడినారు. 1 శ్రీయుతులు ప్రాధేపతి సి. వి. రామకృష్ణ (కలకత్తా) 2 శంకరశాస్త్రి పర్రాగారు (బొంబాయి, తెలంగాణ సమాచార సంసాహకులు) 3. వి. వి. గిరిగారు (బరంపురము) 4. కొండా నేంకటప్పయ్య పంతులుగారు (గుంటూరు) 5. కాశీశాస్త్రిని శాశ్వతరావు పంతులుగారు (ఆంధ్రపత్రికాధిపతులు)

ఈసభలలో పాటు ఖరగపుర తెలంగాణ జనసంఘము తెలంగాణ సహసభ గావించ నుద్దేశించిన చాలావారుండెడిది. అనేక సభలను ఒక్కమారు గావించుటవలన ఖర్చులు కూడినప్పుడు, అన్యప్రదేశుల వారికి రాకపోకలపడుపాటును చేపూరగలదు

ఆంధ్రపత్రికా సంపాదకులు తెలిపినట్లు ఈసభలను కలకత్తా కాలగ్రహునకు 2, 3 దినములు ముందుగనో తర్వాతనో జరుపుట జరుగును.

వివిధ సంఘములుగా ఏర్పడినను మనమందరము ఆంధ్రులమని మరునక మీమీ యభిప్రాయములను ఉత్తరములముగ గాని పత్రికామఖయనగాని వెల్లడిచేసి ఆంధ్రాభివృద్ధికి వలయు కృషి జేసెదరుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాము.

ఎ. లక్ష్మణరాజునాయుడు.

నిర్వాహకార్యదర్శి.

రాజమహేంద్రవరము మునిసిపాలిటీ

6వ వార్డులోని ఎన్నికదారులకు

నాశము కృష్ణారావు చేయువిజ్ఞాపనము

మహాశయులారా! మనపురమునందలి 6వ వార్డు కాన్సిలరువడవి కొలదివనములలో ఖాళీకానున్నది. ఆపదవికి నేనొక అభ్యర్థిని మీ సాయ వశేషించి నిలువదలచివాడను.

బాల్యమునందీయు నేను ప్రజాసౌకర్యములయందు పాల్గొనుచు దేశభక్తియనునకు శాశ్వతకాలది పాటుపడుచున్నాను.

నుమారు 80 వత్సరములక్రింద మనపురమున నేను ‘శ్రీ గౌరీమా గ్రంథాలయము’ స్థాపించి దానియభివృద్ధికి శాస్త్రాధ్యయనములకు ధారవోయుచున్నాను. ఆ గ్రంథాలయ మిప్పుడు మనరాజధానియందలి ఆంధ్రగ్రంథాలయము లన్నిటిలో అగ్రగణ్యమై అలరారుచున్నది.

చిరకాలముక్రింద ఈపురమున నేను అన్నదాన సమాజమును స్థాపించి, కొన్నివత్సరములు నడపి, దీనజనపోషణమునకు తోడ్పడి యున్నాను.

కొన్నివత్సరములక్రింద ఈపురమున నేను ‘మానవసేవ’ అను పబ్లికేషన్ మాసపత్రికను నెలకొలిపి, 6 వత్సరములు నిర్వహించి భాషాసేవ గావించివాను.

శ్రీలబహుమాన పరీక్షలు అనుపేర కొన్నివత్సరములు పరీక్షలుబరిపి శ్రీవిద్య ప్రోత్సహించివాను.

మనదేశమున అసహాయోద్యమము వ్యాపించి ప్రబలి యున్న దినములలో ఈ పట్టణమునందలి కాంగ్రెసు సంఘమునకు ఒకవత్సరము నేను ప్రధాన కార్యదర్శిని వాయొపిన కొలది దేశసేవ గావించియున్నాను.

శాశ్వత్యమునకు మెచ్చి నీకందరాబాదునందలి నైక్య ప్రముఖులు నన్ను అచ్చటికి ఆహ్వానించి, ఒకమహాసభ గావించి వాకు ‘మధురకవి’ అనుపిరుదు నోపంగి సమాన్వించివారు.

కడచినవత్సరము ఏలూరుపురమున జరిగిన ఆంధ్రరాష్ట్ర మహాసభలో గ్రంథాలయమహాసభకు నన్ను అధ్యక్షునిగ నియమించి గౌరవించియున్నారు.

మిత్రులు ఈపురమునందలి ప్రార్థనసమాజము సంఘసంస్కరణసమాజము మన్నగు అనేక సంస్థలకు కొంతకాలము నేను అధ్యక్షుడుగనో కార్యదర్శిగనో యుండి, యథాశక్తిని తోడ్కొల్పినందున పాటు పడియున్నాను.

కావున వాయొగ్యతాయొగ్యతలను తాము బాగుగ వాలోచించి, నే నీవదవికి అర్హుడనని మీ నిర్మలాంతఃకరణమునకు తోచినవో, నన్ను పరిచి నియమించి నాసేవల స్వీకరించెదరు గాక యని వినయపూర్వకముగ వేడుకొనుచున్నాడను.

ఈసందర్భమున తమకు ఈక్రిందివిషయముల నివేదించు కొనుటకు అనన్య గౌరవున్నాను.

ప్రస్తుతము మన పురపాలక సంఘమును కలవరకలదుచున్న వివిధపక్షములలో నేను ఏపక్షమునకు చెందినవాడను కాననియు, ఇకముందు గూడ ఏపక్షమునను చేరక, పురజనల ప్రేమలభ్యములనై లక్ష్యమునం దుంచి, ఈకృత్యము వాయంత రాత్రియుక్త మని తోచించినవిషయమన వర్తించువాడననియు మనవి చేయుచున్నాను.

ఈకృత్యగ్రహణమున మీ సహాయముచేతను ఈ పదవిని బదులు భాగ్యము వాకు లభించినయెడల, నేను కాన్సిలరుగ నున్నంతకాలమును మనపట్టాపారిశుద్ధ్యమునకును పురజనల శ్రేయమునకును నిరంతరము శాశ్వతకాలమున లేకండి పాటుబడుచు, మీయందలి యాదరమునకు పాత్రుడన నగువాడనని మనవి చేయుచున్నాడను.

ట్లు విన్నవించు ప్రజాసేవకుడు, నాశము కృష్ణారావు.

రీసెటిల్ మెంటు

కృష్ణా, కడమర గోదావరి, తూర్పుగోదావరి జిల్లాల రీసెటిల్ మెంటునుగూర్చి పెన్వల్ రీసెటిల్ మెంటు ఆఫీసరు వ్రాసిన రిపోర్టుమీద ఇంతవరకు వ్రాయబడిన విషయన వ్యాసములన్నిటిని ఒకపాత్రముగా బ్రయోగించి పెన్మాడు జిల్లాలలోని ప్రతిగ్రామ వాస్తవ్యులకు ఉచితముగానో లేక వెలతో అందునట్లు ఏర్పాటు చేయించవలయునని ఆంధ్రకేసరి శ్రీయంత టంగుటూరి ప్రకాశంపంతులువారిని గౌరవున్నాడు.

* * *

నైహూకమిటీ రిపోర్టు

“నైహూ కమిటీ రిపోర్టును ఇంగ్లీషు, తెలుగుభాషలలో బుచ్చక రూపముగా బ్రయోగించి ఆంధ్రదేశములోని ఇంగ్లీషు తెలుగు భాషావరిచయు లందరికిని ఉచితముగానో లేక వెలతో దొరకునట్లు చేయవలయునని ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారిని గౌరవున్నాడు.

(దేశసేవకుడు.)

ది గ్రేట్ ఈస్టర్న్ లైఫ్ అమ్యూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్

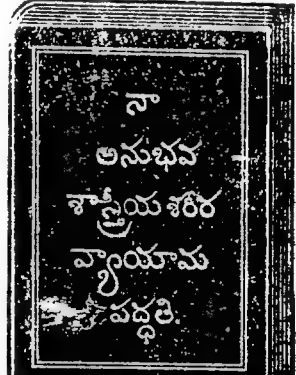
(ప్లేట్ నెటిల్ మెంటులో యిన్ కార్పొరేటు కాబడినది)

పొంబాయి బ్రాంచి నెం. 50-52 చర్చి గేట్ స్ట్రీట్ మూలధనము. ఒకకోటిరూపాయలుకు విం దినది. ధనమంతయు ఇండియాలోనే యిన్ వెస్ట్ చేయడమైనది. (4617)

యం. యం. నాదన్, ఆర్. వెంకటాచారి, ఆంధ్రజిల్లాలకు ఫీఫ్ ఏజెంటు. ఫీఫ్ ఏజెంటు. వెవేరి, మదరాసు.

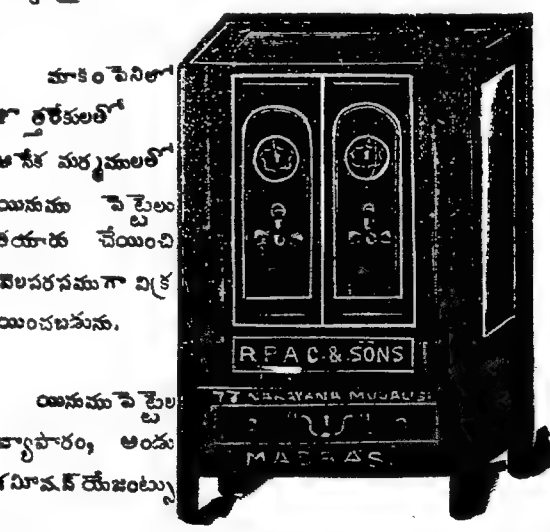
ఉచితము. ఉచితము. అండజుకు గుదిరముగా జంపబడును 3298

ఈ గ్రంథమునందు కీరవ్యాసము విషయములు పూర్తిగాచర్చింపబడినవి. ఇందువాయొక్కము, శాశ్వత్యములయొక్కము, పెక్కువదలలను కూచించుచున్నావలయునుకలవు. దీనిని పుస్తకముగ పరిచితిరని కావ్యామృతపదధి మీ తదానుగ వోధవడ గల

ఈ ప్రతిభారతీయునకును దీని జరిగిన మూర్తిమన నూతనోత్సాహమున కీర వ్యాసమున క్రియ కలిగి తీరను. తదాఖ్యుకు మాత్రము రు 0.20 రెండవాయి కంపిరిరని యా గ్రంథము వెంటనే కంపించును. దీని మీదను యాత్రయందు ని ప్సర్యేయముగ మార్కులిగి తీరును. ఈసమయము పోగొట్టుకొనకుడి. ఈవిషయము మీచిత్తమునందుండగనే లేఖన వ్రాయును. దీనిజదిది ఆయురారోగ్య జాముల సమర్థినితురు గాక ప్రాధేపతి యం. వి. కృష్ణారావు అధిశ భారతీయ కేసి వ్యాసముమార్కదర్శి చాక్కు అవకాశం. వెంకటాచారి. (విడి)

నమ్మకమైనవి 8928 భద్రమయినది

చదువుగు పెద్ద అవ్యయ్య కెట్టి అందు నన్ను 77, వారాయలమొదలి కిడి, చుక్కానా

నువర్ణ నుందరరసము సమావేశమునకు 30 ది. 11 11 నెలూరి నుందరకాష్ట్రారిచే కనిపెట్టబడినది. ఎటువంటి సమావేశమునైనను గుడుర్చును. ఇకాక్షిక్తు అనవసరము. 50 మాత్రము రు. 5/ వాడువిధము ముందుతో కంపించును. 2126 కి అర్చరసాయనశాల, ముక్కానా, కృష్ణా.

కృష్ణాపార్వతి-బెజవాడ ఇందు దాక్తు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి కాష్ట్రారిచే సమస్తాయోగ్య దావధములు తయారుచేయబడుచున్నవి. అతి చాళ. కోరినవో కి. పి. గ కంపించును. కేటలాగు ఉచితము. 2046 (క. నెం కి

“పాలిన్స్ నెగరేగ ద్రావకము”

సెగరోగమునకు, లుకోరియాకు శాస్త్రోక్త మైనట్టి, అమోఘమైన నివారిణి. 5 దినములలో భయంకరమైన ఈ వ్యాధికి గల చిక్కులన్నిటిని శాశ్వతముగా కుదుర్చును. గొప్పగా శిఘ్రస్పచేయ బడి, వైద్యులచే అమితముగా ఉపయోగించబడుచున్నది.

1. ఒకేమోతాదువలన తక్షణమే గుణము గలుగును.
2. 12 గంటలలోగా స్రావము నిలుచును.
3. 5 దినములలో శాశ్వతముగాను అద్భుతముగాను కుదురును.

ఒకదళా వాడిన దానియందు గల ఇంద్రజాలమునంటి గుణమువలన మీకు తృప్తిగలుగును.

16 మోతాదులు గల బుడ్డి 1 కి ధర రు 3/- తపాలాఖర్చు రు 0-7-0 ప్రత్యేకముగా ఇచ్చించవలెను. 5078

ముఖ్యగమనింపు:—ఈ త్రావకము అంగ భాషలోనే వ్రాయవలెను.

D. POLINES & Co.,
Manufacturing Chemists,
5, Harimohan Roy Lane,
Beliaghata, CALCUTTA.

ది సేషనల్ యిండియన్ లైఫ్ యిన్ సూరెస్సు కంపెని మానేజింగు ఏజెంట్లువారికి

మీ కంపెనిలో శాఖ గ్రహారి పాలసీ నెం 16719 కు మీద శాఖ గల పాత్రను పూర్తిపరిష్కారమునకుగానె బెజ వాచి ఫీస్ ఏజెంట్లు, టి. వి. రాఘవయ్యపంతులుగారిద్వారా, బెజవాడ యిండియన్ లైఫ్ బాంకు నెం. సి. 008896 కు గల రు 1000 ల చెక్కును శాఖ యిప్పించిశాఖ గనుక సంతోష పూర్వకముగా తీసుకొంటిని. శాఖాత్కర పరిష్కారములో నే నెట్టికట్టమను పొందలేదు. మరియు యీ కంపెని అందరికి సహాయకారి యని చెప్పటలో నా కెట్టిపంజేహమున లేదు.

నా సోదరులు, తమ భర్తలకు ఒత్తిడిచేసి, క్లిష్ట కాలములో దెబ్బయిచ్చు యీ కంపెని యిష్కారము చే యిందుకొనబడు నేను వారలను ప్రోత్సహింపచుచున్నాను. శాఖ గ్రహారి పాలసీమీద గల పాత్రను స్వీలో పరిష్కరించి నందులకు కంపెనివారికి ఆశీర్వాదములైన పందనము లభించుచున్నాడు.

శ్రీలు కంబంపాటి లక్ష్మీనారాయణగారి భార్య కంబం పాటి భ్రమరాంబ, వారు ఆసి పున్నది.

28-7-28

గార్లం టి

నచ్చని యెడల సొమ్ము వాషసుయివ్వబడును

చేతి కెమెరా

అతాత్తుగా అనుకొనవలెనే ఫోటోలు తీయట కనుకూలమైనది. చంటిబిడ్డమైనను 1/4 పైజాలో చక్కని ఫోటోలు తీయగలుగును. వెల 1 కి రు 3/- పోస్టుఖర్చు రు 0-12-0.

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయుము.

P. Malukchand Misra,
Madar Gate,
Aligarh.

నైమను సంఘ ప్రశ్న

మద్యాను కౌన్సిలులో పునఃస్థరణ
అధ్యక్షుని నిర్ణయము దెలియలేదు

సయమున సంఘమునకు తోడ్పడుచున్న మద్రాసు శాసనసభలోని తిరిగి ఉపపరిపాలనాభివృద్ధి తీర్మానమును గురించి ఎన్. పత్తయ్యగారు పంపిన ప్రశ్నలకు యీ క్రిందివిధముగా శాసనసభా కార్యదర్శిగారు ఈ నెల 25 తేదీన జవాబు నొసంగుచు నొక జాబును పంపి.

ప్రశ్నోత్తరములు

1. ఉపపాదనలు (తవేత పెట్టబడకముందు పట్టణముల తెలియజేసిరా? ఉ॥ అవును. అనేకసార్లు తెలియ జేయబడినది.
2. ఈ ఉపపాదనలను ప్రవేశ పెట్టుటకు అధ్యక్షుడు అంగీకరించెనా? లేక అధ్యక్షుని యంగీకారమున అడిగి దానిని బదిలీరా? ఉ॥ ఈ ఉపపాదనలను విషయమున అధ్యక్షుడికి ఎట్టి యుత్తరములను గావింపలేదు.
3. 1 రు ఉపపాదన గురించి అధ్యక్షుని యంగీకారము జారబడినది. గాని ఇంకాను బదియింటలేదు. 2 రు ఉపపాదన గురించి దీని కి పంపుంధింపిన ప్రభుత్వ ద్వారా యొక్కయు, శాసనసభాధ్యక్షుని యొక్కయు సమ్మతి యీ ఆఫీసున కిప్పటికి చేరలేదు.
3. ఈ ఉపపాదనలను నోటిసును మీరే యిచ్చిరా? ఉ॥ మద్రాసు శాసనసభా పదతి 24 ఎ. ప్రకారము యీ దిగువ ఉపపాదనల విషయమున నోటిసు యివ్వబడినది అని నోటిసునందే గలను.

నైమను సంఘ వివోధానంఘము

- 1 గౌ. సర్ శార్మక మాట్టోరి బ్యాంకుగారు ఈ క్రింది యుపపాదనను గావించినది.
“నైమను సంఘములో కలసి యొచ్చుటకు నైమను గారు తమ యంత్రమును గావించిన నిర్ణయముల ప్రకారము యీ సభవారు 7 నుక పట్టణము గల తమ ప్రతినిధి సంఘము నెన్నుకొనుచున్నారు.”
- ఎన్. ఎస్. దొరైరాజుగారి క్రింది యుపపాదనను గావించినది.
“ఈ రాష్ట్రమున వివిధస్థలములయొక్కయు వివిధ ప్రజలయొక్కయు ప్రతినిధులగు యీ క్రింది ఏడుగురుగల యొక సంఘమును పంజాబు సంఘసభ్యత్వముతో నైమను సంఘమునకు సహాయమును గావించుటకు యీ శాసనసభవారు ఎన్నుకొనుచున్నారు.”

సభ్యులు. 1 మహమ్మద్ స్కామ్మర్ గారు 2 ఎన్. ఆర్. పాపామి ఉడయార్ గారు, 3 స్వామిసహజానందంగారు, 4 కే. గారు, 5 సర్ ఎ. పి. పాల్ గారు, 6 డి॥ బి॥ ఎన్. కుమారస్వామిరెడ్డిగారు, 7 ఎన్. ఎల్. దొరైరాజుగారు, (ప్రతిపాదకుడు.)

న వ ర ణ

రావుసాహెబ్ ఆర్. శ్రీనివాసగారి సవరణ మీది యుపపాదనమును స్వామి సహజానందంగారి పేరునకు మార్చి క్రిందివారి పేరులలో నెమరదైన నుండవలెను.
రా. బ. ఆర్. శ్రీనివాసగారు, ఎన్. శివరాజుగారు, వి. వి. మునిస్వామి పిల్లగారు, రా. పా. ఎల్. సి. గురుస్వామి.
తిరస్కరింపబడిన ప్రశ్నలు
ఎన్. పత్తయ్యగారి ఈదిగువ ప్రశ్నలకు ఆయాపేరులతో శాసనసభాధ్యక్షునిచే తిరస్కరింపబడినది.
పట్టికు పాల్తు మంత్రిగారు నైమనుకమిషను సంఘమునకు తోడ్పడదనిగాని లేక ఆసంఘమునకు వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించదనిగాని తాను మంత్రివదలి నొందుటకు పూర్వము ప్రభుత్వమువారికి పూచీకత్తునిచ్చినా?
ఈ ప్రశ్నకు 20-8-28 తేదీన జవాబొసగబడినది.
ఎ. అభివృద్ధిశాఖ మంత్రిగారు ఆరోగ్యశాఖ మంత్రిగారు నైమనుసంఘ విషయమున తమయభిప్రాయముల నెక్కుడు మార్చుకొనినా? బి. అటి మాధునకు గల పేతువేమి? సి. ఆ మాన్య ఎంతవరకు జరిగెను?
ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వమున కొక్కటికే ముఖ్యముగా సంబంధించియుండని యటువంటి ప్రశ్నలు తిరస్కరింపబడును.
ఎ. విద్యాశాఖ, సానిక హ్యపరిపాలన మంత్రిగారు ప్రభుత్వమువారిచే సంస్కరణమును గురించి తయారు చేయబడిన మొమురాంపాన సంఘ ఎంతవరకు తోడ్పడినది?
బి. ఈ రాష్ట్రమునందు సంస్కరణోపయోగమునకు గురించి గాని భారతదేశ సంస్కరణములగురించి గాని ప్రాసన్న ఫర్మశాఖలగురించిగాని యీ మంత్రిగారు తమ అభిప్రాయములను దెలిపిరా? అట్లుదెలిపినచో అవి ఎవ్వరి? ఆ యభిప్రాయములు దెలుపబడినవిని యన్నచో నందులకు గల కారణమేమి?
పై ప్రశ్నల కేవలము క్యాబినెట్ లో చర్చనీయాంశములై యొందుటచేతను సానిక ప్రభుత్వముతో సంబంధించినవి కాకపోవుటచేతను తిరస్కరింపబడినవి.

Chemical Diamonds,
guaranteed hardness and
brightness, Equal to
genuine Diamonds.

Prices Rs. 3/- to Rs. 10/- per carat.
Apply to:—
AMERICAN CHEMICAL DIAMOND Co.,
3, General Muthia Mudali St
TEL. "THEJUS".
MADRAS.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి
కర్పూరాద్యరిష్టము
విమోచి నంజీవివటి
కలరాయన వారిభేదిని రూపుమాపును.
నెట్టు 1 కి వెల రు 1-2-0
ఆ యు ర్వే దా శ్ర మ ము,
వాడుబాక్సు 287, మదరాసు.

నెల 1-కి రు వేతనము మీద ఏజెంట్లు కారలెను.
ఆర్గనైజింగు సూపరెంటెన్ డెంట్లు
యస్. ఆర్. ఏ. గుప్తగారు, కావలి లేక
చావలి శేషయ్యగారు, కస్తూరి, విజయనగరం.

అమిత మైన సువాసన
విడువక తలూయిలెట్ సబ్బును వాడు
టచే మీచర్మమునందుగల వెర్ వెర్ వం
టి మృదుత్వము అట్లునేయుండును.
Made by GOODWIN'S Manchester
Agents: P. HOLT & Co., Ltd.
P. O. BOX 237 3433
MADRAS.

సంతాననిరోధము

(జన్మకాపని ము)
జన్మము రా మేకంగాని కీతితో బిడ్డలు పుట్టుకుండుటకు ఎట్టికీడు చేయని పెక్కుమందులతో సాధనములతో పటులు లతో శ్రీ పురమ రహస్యములతో 575 పుటల గ్రంథము. నెల 2 రు. మంచికాగితములు. గుండరమును మద్రాసు.
అడ్రెసు:—జి. వి. కృష్ణయ్య, అంగలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

భారతదేశ విద్యాభివృద్ధి

శ్రీశ్రీశ్రీ

ప్రభుత్వమువారి నివేదిక

1925-26 సంవత్సరములో భారతదేశమునందలి విద్యాభివృద్ధిని గురించి ప్రభుత్వమువారు నివేదికను ప్రచురించివారు. రాష్ట్రములలోని విద్యాభివృద్ధి కాలము చేసిన నివేదికలవిషయములను యాధారపడియున్నది. పూర్వపు నివేదికలవలెగాక నిది చాల ముక్తమైనదిగా ఉన్నది. 5 సంవత్సరముల నివేదికలను కలపి ఒక సంపుటముగా త్వలో ప్రభుత్వమువారు ప్రచురించెదరు.

మద్రాస్ రాజధానిలో నత్యధికవృద్ధి

ఈ సంవత్సరములో విద్యార్థుల సంఖ్య అవలంబితముగా హెచ్చినది. పాఠశాలలు పూర్వముకంటె 9, 862 ను, విద్యార్థులు 690, 967 ను పెరిగిరి. 1924-25 సంవత్సరమున 8 కన్న యింకా పాఠశాలలోన, 8 కన్న యింకా విద్యార్థులలోన 498 988 పెరిగినది. 1925-26 లో 700, 049 విద్యార్థులు పెరిగిరి. అన్ని రాష్ట్రములలోను విద్యార్థులను పాఠశాలలను పెరిగిన గాని మద్రాస్ రాజధానిలో సంఖ్య మిక్కిలి హెచ్చుగా ఉన్నది. 9, 862 పాఠశాలలో 8, 550 మద్రాస్ రాజధానిలో తెరువబడినవి. విద్యార్థులలో కూడ నీ రాష్ట్రము మొత్తము 156, 121 మంది విద్యార్థులు వృద్ధియైరి. తరువాత పాంచాలము లో 140, 250 విద్యార్థులు పెరిగిరి.

అభివృద్ధి నూటికి 6. 5

బాహ్య అభివృద్ధి నూటికి 6.5, ఇది చాల స్వల్పమేయైనను ముందు పది సంవత్సరములలో నూటికి 4.7 కన్న చాల హెచ్చుగా ఉన్నది. స్త్రీ విద్యలో అభివృద్ధి హెచ్చులేదు. 1918 సంవత్సరమున నది 0-9, ఇప్పుడు నూటికి 1-8 మాత్రమే.

విద్యమీద ప్రభుత్వమువారి రెండు ఖర్చుపెట్టుచున్నారు?

ఈ సంవత్సరమున 1,90,90,810 రూపాయలు విద్యపై ఖర్చుచేయబడినవి. క్రిందటి సంవత్సరము 97,11,978 మాత్రమే ఖర్చుచేయబడినది. ఈ ఖర్చులో బొంబాయి 87½ లక్షలు, బెంగాలులో 21 లక్షలు. ప్రతిరాష్ట్రములోను ప్రభుత్వమువారు విద్యమీద చేయుచున్న ఖర్చు మారుచున్నది. మధ్య పరగణాలలో ఖర్చులో నూటికి 57-1, బెంగాలులో 11-2 అయియున్నది.

మధ్యరాష్ట్రములలో బడితీరములు ఖర్చులో నూటికి 11-2 అయియున్నవి. పంజాబ్ లో నూటికి 41-2 అయియున్నది. మద్రాసులో ప్రభుత్వముల నూటికి 22-5 అయియున్నది. బొంబాయిలో నూటికి 11-6 అయియున్నది. బీహార్, ఒరిస్సా రాష్ట్రములలో బోర్డు ప్రవ్వము ఖర్చులో నూటికి 28-5 అయియున్నది. పంజాబ్ లో నూటికి 5-1 అయియున్నది.

ఉన్నతవిద్య

వివిధ రాష్ట్రములలో నెందరు విద్యార్థులు విద్య నభ్యసించుచున్నారో. పరిగా చెప్పటకు వీలులేదని ఇంగ్లీషింగు కాబోలె 200 ను, వైద్యములో 100 మందియు, 147 ప్రభుత్వ పరీక్షలను బడసిన విద్యార్థులు ఉన్నారు. (వీరిలో స్త్రీలు 21 మంది)

మాధ్యమికవిద్య

నెకండరీ విద్యకు బెంగాల్ ప్రభుత్వమువారు 8 లక్షల డిగ్రీ. ఈ ప్రవ్వము ఆ పాఠ్యాయలశీరములు వృద్ధిచేయుట, బడితీరములు వృద్ధిచేయుట, ఆ పాఠ్యాయలకు ప్రావిడెంట్లును వృద్ధిచేసిన నీ యిచ్చెదమనుటచే, జీతములు కూడ హెచ్చుగా ఉన్నవి, బెంగాలీ భాషను, పశ్చిమోత్తర పరిసరములలో నెకండరీ విద్య పర్యవేక్షాసమితి మనుచుండుట సంతోష ప్రదము.

దేశభాషామూలకవిద్య

పూర్వభాషలలోను చరిత్రలోను విద్యార్థులు ప్రత్యక్షములను దేశీయభాషలలో (వాయవ్యపునది నిబంధనచేయబడినవి. పూర్వభాషలబయలు (కాసికలుభాష) దేశీయభాష నభ్యసించవచ్చుననికూడ నిబంధన చేయబడినది. ఈ మార్పులను 2000 విద్యార్థులు సంస్కృతమును విద్యకముగా తీసికొనిరి. సంయుక్త రాష్ట్రములలో నైరండుకర గతులలో దేశభాషామూలక విద్య అంత జయప్రదము కాలేదని చాలమంది విద్యార్థులు తెలియ జేసిరి.

ప్రాథమికవిద్య

ప్రాథమిక విద్యను నిర్బంధించిన స్థలములు మద్రాసులో 20 మునిసిపాలిటీల, 2 గ్రామములు, బొంబాయిలో 7 మునిసిపాలిటీలు, బెంగాలు రేవుయూలేవు. సంయుక్త పరగణాలు 28 మునిసిపాలిటీలు, పాంచాలము 42 మునిసిపాలిటీలు, 451 గ్రామములు బర్మా ఏమియు లేవు. ఒరిస్సా ఒక మునిసిపాలిటీ, 8 గ్రామములు. మధ్యపరగణాలు 8 మునిసిపాలిటీలు 21

చంటిబిడ్డల అక్ష్య
వ్యాధులకు నిరపాయ
కరమును మందు.

"FIFTEEN POINTS
FOR
MOTHERS."

That is the name of the invaluable looklet given free with every bottle Wood - ward's "Gripe Water." the one safe remedy for all digestive ailments in babies and young children.

Here is one of the points "Never put baby to sleep using so called remedies which contain narcotics". Wood - ward's "Gripe Water" is free from all dangerous drugs.

W. WOODWARD
(1920)
Manufacturing
Chemist.

97-87, Fortoss Road,
London, N. W. 5.

దీనితో కూడ తల్లులు పిల్లలను పెంచవలసిన విధములన్నియు (వాయవ్యదేశ ప్రత్యేకము ఉచితముగా పంపబడును. 9484

WOODWARD'S
"Gripe Water"
KEEPS BABY WELL

శ్రీరాధ నరసింహం
(బడల్సు కాకినాడ
వారి వద్ద బోజ
కును.

W. WOODWARD (1920) Manufacturing Chemist,

79 87, Fortoss Road, London N. W. 5.

విషాచి నివారిణి అమోఘమైన

కలరా మందు

గత యంతరము సంవత్సరములనుండియు ఆశీక ప్రాంతముల కాచాడి భూతివహించినది. దీనిని ప్రత్యక్షములయి యుండు పంజాబ్ మంటనుమహిమలను అవసరము - వీరిల పర్యాయము ప్రస్తుతము వెల తగ్గించినాము.

వెల ముడి 1 కి రు 1-2-0. పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

ఆయుర్వేద భాషా నోరి రామశాస్త్రి, ఆయుర్వేదవిలయము, బెజవాడ,

గ్రామములు. ఆసామ్ ఏమియు లేవు. దిల్లీ 1 మునిసిపాలిటీ. ఈ సంవత్సరము నిర్బంధ విద్య ప్రవేశపెట్టినవారిలో 82 మునిసిపాలిటీలలోను 175 గ్రామములలోను అభివృద్ధి కనబడినది. బెంగాలు ఆసామ్ బర్మాలలో నిర్బంధమునకై ప్రయత్నములేయి జరుగలేదు.

పెద్దవారికి బోధ

చదువురాని పెద్దవారికి బోధించుటలో పాంచాలము ప్రభుత్వము ముఖ్యముగా శ్రమించుచున్నది. జిల్లా కాలాకా బోర్డు గ్రంథాలయములవలనను క్రమగమనములవలనను ఆపాద్యముల విలసనను, కరకప్రములవలనను విద్యాబోధ చేయుచున్నది. ఈ సంవత్సరమున మధ్యమ పాఠశాలలో 1881 గ్రంథాలయములు తెరువబడినవి.

స్త్రీ విద్య

ఈ సంవత్సరము స్త్రీవిద్యలో కూడా చాల అభివృద్ధి కలిగినది. వైద్యకళాశాలలో 182 స్త్రీలు, బోధకాళాశాలలో 184 మంది, వ్యాయకాస్త్ర కళాశాలలో 8 విద్య పభ్యసించుచుండిరి. వైద్యవిద్యనభ్యసించు స్త్రీలు బొంబాయి, మద్రాసు, ఢిల్లీలో హెచ్చుగానుండిరి. వ్యాయకాస్త్రములో మద్రాస్, బొంబాయి, సంయుక్త ప్రాంతములలోనుండిరి.

బోధనాపద్ధతులు మారుట

పాంచాలదేశమునందు బోధనాభ్యసన పాఠశాలలో విద్యా పద్ధతులు మారినివి. పరీక్షలకు పరిపాపు విద్య మాత్రమేగాక గ్రామజీవితముతో సమన్వయముజేయుపద్ధతులు కొన్ని పాఠశాలలో నేర్పరచబడినవి. మోగాలో మిషన్ వారి పాఠశాలలోన, గిర్గావ్ పాఠశాలలోను గాకర్ పాఠశాలలోను గరపువిద్య భారతదేశీయుల కందరకును అదర్శప్రాయముగా నుండగలవు.

అ. ప్రెస్.

వాజ్కరణ వటి

రతి మన్యులవలె కాంపత్య సౌఖ్య మిచ్చును. ధాతు వృద్ధికి ప్రభావితమైనది. ఒక మోతాదునకే గురి మిచ్చును. ఆశీకులు పరీక్షించిరి. ఎంత పలుచని వీర్యమునైనను గట్టిపర్చి స్వస్థమందును, మాత్రములోనుపోయెడి శుక్రనష్టమును హెచ్చును. ముసలితనము, నపుంసకత్వము బాపి నూతన యౌవనము, చక్కని సంసార సౌఖ్యము సంతృప్తభాగ్యము ఇచ్చును. రెండు సీసాలనుండు శతవృద్ధులైన నను యౌవనులుగ జేయును యౌవనులకు స్త్రీలలోలకచే గలుగు నీరసము, కాళ్ళు లాగుట బోనడచి మిక్కిలి ఖాతువువైచును. 40 మాత్రలు సీసా రు 2-0-0, పోస్టేజీ వేరు. 8548

ఆయుర్వేదరత్న డాక్టరు ఆచార్యులు,
ఆయుర్వేద రసాయనశాల నెం 1 ఏలూరు. పశ్చిమగోదావరిజిల్లా

క్షయారిష్ట తేజ్యము

దగ్ధ, ఉబ్బినము, కఫము, అల్స, మొదలగు క్వాస కోశ సంబంధమును వ్యాధులను హరించి గుండెకు బలము నిచ్చును. 15 కులీ డబ్బి రూ. 1-0-0

సి. పి. ఖర్చులు, ప్రత్యేకము.

పూర్ణ చంద్రోదయం

బంగారుతో చేయబడినది, బలహీనుల పాలిటి సంతోష, మేనాము, కుయ, పొండు, శుక్లనష్టము, పురాణజ్వరము, నిక్కాక, నిస్సక్తువ మొదలగువాటిని హరించి బలమును వీర్య వృద్ధిని, కాంతిని గలిగించు కొవధరత్నము, రులం రు1 రు 12-0-0. 20 మాత్రల సీసా రు 2-0-0. సి. పి. ఖర్చులు ఆరే సి. పి. పండుకో, ఆయుర్వేదసమాఖ్య, పెరిదేవ, నెల్లూరుజిల్లా.

శారదానికేతనము-గుంటూరు

గుంటూరు శారదా నికేతనమును గురించి పదుదశాబ్దములుగా ఆంధ్ర పత్రికలోను వ్రాయబడిన చెండు పత్రములు చదివినవి.

పంతులుగారికి బ్రాహ్మణ బాలికలందు అభిమానము ఎక్కువగా నున్నదనిగాని, బ్రాహ్మణేతరులందు తక్కువగా నున్నదనిగాని తెలుసుట పొరబాటు. వారికి వాస్తవముగా బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర భావములే లేవు.

అన్ని కలముల బాలికలను నికేతనములో చేర్చుకొని, విద్యావికేతములేని కలములెల్లలను విద్యావంతులుగా చేయవలెనని కఠోరమౌనముచేయుదురు. కులవివక్షతలేక వికేతనములను పవనములో చేర్చుకొనవలెననియు వారిని దేశసేవాపరాయణులుగా చేయవలెనని పర్రా ఎక్కువగానున్నది.

నిమ్మబారికిలలను ముఖ్యముగా మాలమాదిగ పిల్లలను చేర్చుకొనటకు పంతులుగారికి ఎంతమాత్రము ఆశ్చర్యలేదు. చేర్చుకొన్న శారదానులను పిల్లల తల్లిదండ్రులు తమ పిల్లలను తీసుకెళ్తున్నారని తెలుసుకొన్నప్పుడు ప్రజాభిప్రాయము ఎప్పుడు మారనా ఎప్పుడు మాలపిల్లలను చేర్చుకొందువాయనియు తన జీవితకాలములో జట్టికార్యము నెరవేర్చినయెడల గర్వగణనాలననియు ఒకప్పుడు విచారముతో ప్రస్తావించియుండిరి.

1921 వ సంవత్సరమున అడియారు శేషనాథ్ కాలేజీ సంబంధమైన అప్పలనందు ప్రభుధమున బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరులు యిద్దరును వారు మాత్రము కలిసి భోజనముచేయుటకు ఒక హాలు యేర్పాటు చేయబడియుండెను. పూర్వచారకరాయణులు ప్రత్యేకముగా భోజనము చేయుచుండిరి. కొంతకాలమునకు అందరను కలిసి భోజనముచేయుట వాడుకలోనికి వచ్చెను.

సంఘదాస్యనిధి కారకు లీవ్రముగ ప్రయత్నములు సలుపు ఈ కాలముందు పూర్వచారకరాయణత్వమే బ్రాహ్మణులు చేసెను. కాని బ్రాహ్మణకులములో జన్మించినమాత్రాన ఒకరిని చేసెనుట శ్వాసముకాదు. కులభిమానమున నశించిపోయిన జాతీయభావముగలిగి దేశసేవను పాటుచు బ్రాహ్మణులను పూజించుట అవసరము. అటునను తెలియనివారు ఎయన జేషమున బట్టి కలాభిమానియని సారవణమును.

బ్రాహ్మణుడు, బ్రాహ్మణుడుగా నుండునానట, బ్రాహ్మణేతరుడు కాకుండటం. వారు ఏమి గా యుండవలెనో తెలియదు బ్రాహ్మణేతరుల మతముగా గలవారికి, పంతులుగారి యందును, వారుచేసిన సాతీయ కార్యములందును, జనసామాన్య వనతు గా నుండును ఆకాపింతులలో విప్లవము లేదు పంతులుగారిలోని వారి-సాననమోను బాగుగా తెలియము గల బ్రాహ్మణేతరులలోపములకు ఆకాపింతుడు వ్రాయబాటడు.

తరుణముమించి పోవకమునుపే మీరల వెల్గులుకల గురించి తగుతద్ర వహింపుడు.

నెల ఎకల దువ్వనతో చూడివచ్చునంతవరకు ఆలసింపకము నెల్లకలు నడిపిపుటకు అనితంత్వదో యనిగ్రహింపుడు

కామినియాఆయిల్

న శేటి నుడియే వాడుటారంభించుడు.

తలవెల్గుకల బాధలన్నింటికి

దివ్యామృతము

నెల్లకలు కాంతిపానముగాను, చిట్టిపావులు తిరుగుగానుండుచుండి రక్షించి వట్టుకుచ్చునలె, తుమ్మన రక్క-అంత నిగనిగలాడింపను.

దశాబాహులందరినంద, వరిమళ్లద్రవ్యము లమ్మవారిలందరినంద బోలుతును. మీపూరి ఎత్తకలెమ్మద్ర బోలునంద.

సీసా 1-కి నెల రు 1-0-0 పోస్తే 0-6-0 క్రత్యేకం, సీసా 3 కి రు 2-12-0 పోస్తే 0-12-0

ఓటాదిల్ బహారు (రిజిష్టరు)

కొనుట మరువకుడు.

మీదునుపుమీదగాని, జేబు దునులమీదగాని రెండునూడు చుక్కలు ఆటోధో-హారు వల్లిన వెంటనే మిక్కిలి మనోహరమైనట్టి మల్లె, డైజిఫ్లవ్వల వరిమళ్లములను, పెదజల్లినట్టినట్లును.

Table with 2 columns: Quantity (e.g., 1/2, 1/4, 1) and Price (e.g., 2-0-0, 1-4-0, 0-12-0)

నమూనా సీసారెండణల పోస్టు స్టాంపులు పంపిన పంపబడును. నువానన కార్డు 1-కి అణా 1

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ.

285, బామ్మమనేడు మార్కెటు, బొంబాయి. నెం 2

126

శారదానికేతనము-గుంటూరు

ఉద్యోగాలు

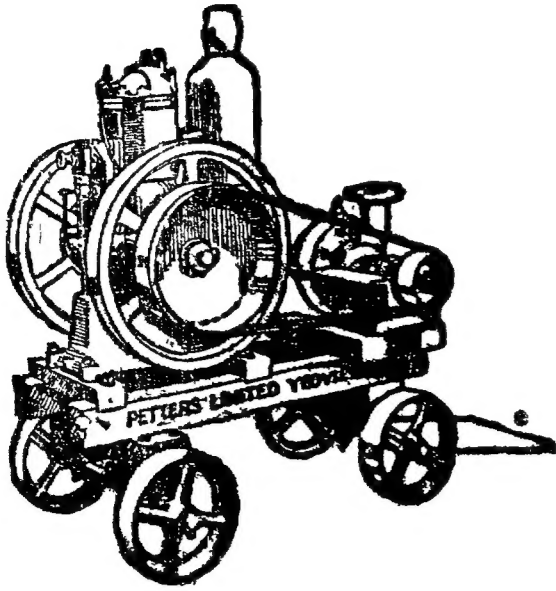
(1) బ్రిటిషు పరిపాలనాచక్రమున వెనుకనుండి త్రోయుట

అంకు కొన్ని నాకరీలుగలవు. నెలవీతములు, పెన్షన్ పగయిగాగా చుట్టుకున్న ఆలనెనులనియో ఫీజుయో, లేక గౌరవమాత్రా ప్రతిఫలముగా ముట్టు ఉద్యోగములు కొన్నిగలవు. అద్యక్షముజనరల్, మేజిస్ట్రేట్, గవర్నరుమెంటు ప్రిడక్ట, పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు, జిల్లాబోర్డు కాలాకాబోర్డు సామినేటును ప్రెసిడింట్లు, పదవబోర్డు సామినేటును పభ్యులు, కాపనసభల సామినేటును పభ్యులు, ఆయాకమిషనరుల పభ్యులు, ఆనరే మేజిస్ట్రేటులు యంతుక్రింద జేడరు. అద్యక్షము జనరల్ మేజిస్ట్రేటును హైకోర్టుల చెందిన లా ఉద్యోగములు యూజియసులను, హైందవులకును మాదా యుచ్చుటకును. వీటికిదోకొంక నెలవీతములన్నవి. తక్కిన జిల్లా ముఖ్యస్థానముల యియాభురానా ఉద్యోగములు సాధారణముగా హైందవులే యనువనించుచున్నారు. ఫీరందగు సాధారణముగా ప్రభుగ్యువాచి క్షము వహించి యుండకపత్తురు. ఏపార్టీవారు పభ్యులమువాచి దృష్టిలో యుంటాలో ఆపార్టీవారి కివీ కట్టకపైదరు. దృఢమనీ ఉద్యోగాలకు పెనగలాడుతూ యుంటే చుప్పడు ప్రైవేటుదా యంటా పడుచున్నాడు. ప్రైవేటుగాలలో టిందర్ థనపైర్చుగా ప్రైవేటు వచ్చుచున్నాడుగా! అంకు మిడికల్ కాలిబ్రేషన్ పోస్టు లెట్రెగ్రాఫ్ కాలిబ్రేషన్ మి ప్రైవేటుగా ఉద్యోగాలు సంపాదించు చున్నాడు. అద్యక్షమున్నాడు. వీరి పోటీ యొకటి సాగినది. అక్కక్కాళు ఒక్కొక్కతెగవారికి నియోగించివారాయచుట్టు రైల్వేకాలిబ్రేషన్ గార్డు, డ్రైవర్, స్టేషన్ నూపర్కెంట్ డెంటుమున్నగు పిదపిదముల ఉద్యోగములు చాలాభాగము యూరేషియన్ లేక ఈస్టిండియన్ పరమెయన్నవి. అల్లశిషానుమెంటులోని అసిస్టెంట్ ఇన్ స్పెక్టరు ప్రైవేటీన ఉద్యోగములను కొంతవరకు ఈస్టిండియన్ లేక యూరేషియన్ల పాస్యాయన్నవి. వీటికి పరిక్షలపంకలు పంకగా లేనందున వీరికి వచ్చుచున్నవని లోకములో భావనయొకటికలను. ప్రార్యమ బ్రాహ్మణులు పోషకు సాల్వడిపాట్లమెంటు లంబి.

నెల 29-వ తేది బుధవారము

శారదానికేతనము-గుంటూరు

విజయ | టైమ్స్, బాపట్ల.

వెట్టర్స్ సకలవిధముల జలయంత్రములు

మావద్ద యింజనులు, జలయంత్రములు, వివిధ స్టాక్లోనుంచి, తేలికైనవి, చులకనగా తీసుకొనబోదగినవి, స్థిరముగా ఏర్పాటు చేయబడవలసిన యంత్రములను అన్ని తగుపరికరములచే అమర్చబడి, పోటీను తిరస్కరించదగిన తగ్గు ధరలకు వెంటనే సరఫరా చేయుదుము.

వెట్టర్ ఎంజినుల మొదలగువాటికి సంబంధించి పూర్తివివరములు కాకినాడలో గల మా బ్రాంచి ఆఫీసునందుకూడ తెలుపబడును అచ్చట ఒక పంపింగు సెల్లుపనిచేయుటను కూడ చూడవచ్చును.

బెట్టె అండు కంపెనీ లిమిటెడ్.,

3579

(యింజనీరింగు డిపార్టుమెంటు)

పోస్టుబాక్సు 63,

మదరాసు.

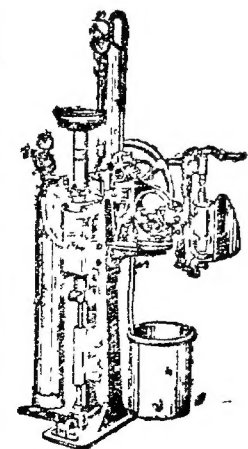
అశ్వక ఔషధ్యతాపత్రములను బంగాళదేశములను పొందిన
ఆయుర్వేదభూషణనోరి రామశాస్త్రి ఎ. కె. వ. సి. వారి

క్షీరవర్ధని

తల్లులకు స్తన్యమును వృద్ధిచేయు దివ్యమృతము. పథ్యము లేని తియ్యవరసాయనము. దీనిని తల్లులు నేవించుటచే పిల్లలకు తృప్తిగా పాలు లభించుటయేగాక తల్లుల ఆరోగ్యము నహా వృద్ధియగును. దీనిఫలము అత్యద్భుతము. వెల రూ. 1-8-0

క్షీరవర్ధని లాబరేటరీ అండు

ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ

ఇండియాలో కెల్ల స్వల్పధరలకు పొందదగిన వ్యాపారస్తులము
పోడావాటరు మెషీనులు, బెల్ట్ డ్రైవ్, క్రాస్ కాక్కు పోడావాటరు సీసాలు, మంచి యెసెన్సులు, కెమికల్స్ పోడావాటరు ఫాక్టరీకి వలయు సామగ్రి వగైరాలు కలవు.

1845 సం॥ లో స్థాపితము

ఈ వ్యాపారములో ననాదినుండి పని చేయు చున్న దిదియే. గొప్పపేరు గాంచిన బ్లూ యస్ అండ్ హెచ్. డక్లర్ వగైరా వారివద్దనుండి నేరుగా తెచ్చించి స్వల్పలాభములకే సప్లయిచేయువారలు, వివిధ శరిమాణములకు సరిపోవు పోడావాటరు మెషీనులు.

పూర్తివివరములకు వ్రాయుడు.

లిక్విడ్ రంగులు, పోడర్లు కొరినవారలకు పంపబడును.

ESOOFALY MAHOMEDALY & Co.,

102/104 Bhusari MOHOLLA, BOMBAY. 3.

తుపాకులు, మందుగుండు సామానులు, పేటపరికరముల వ్యాపారస్తులు, కేటలాకు ఉచితముగా పంపబడును. ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

AMRUTANJAN
The
Only
Pain Killer

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT.
BOMBAY & MADRAS.

మాన సోల్గా సి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వలకులభము! (పోడుబుద్ధుల ప్రత్యేకము) గుణముధికము!

శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి పైత్యకాకల కీమాత్రలు దివ్యమృతము. అత్యధము, అరచి, అపులింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలతయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, ప్రేళ్లు, ఆకులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పులను బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవారినొప్పులను వెంటనేమాన్యును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పతమహాంధ్రుడైన యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:-

(1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా,

ఇంద్రజాలమ హేంద్రజాలము

ఈగ్రంథములో జర్మనీగారడి, హస్తలాభము, ఆంగ్ల ఇంద్రజాలము, మంత్రకాస్త్రము, ధూతపైద్యము, యంత్రములు, పీల్చి శీత రమాషాలు, నివోదవిద్యలు, మనుష్యుని మాయముచేయుట గూఢిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీనముతో పమాధి యగలు, శరీరములేని తలచేత మాట్లాడించుట, గాలిలో మనుష్యుని నిలుపుట మొదలగువిచిత్రములన్ని విధించే మేజిక్ చేయగలరు. వెల రూ. 2113

చమత్కార గణితము:—(టెక్నీక్ కమిటీ వారిచే అప్రూవు కాబడినది.) ఇందులో విచిత్రనివోద, మనో గణితములు, పనుష్యులు, చిత్తుప్రశ్న, యాక్ర, రమాషా లెక్కలు, గణితావధానము గలవు. వెల రూ. 1.12 కి రూ. 5. ఆర్. జార్జన్ సం. నాయుడు, హైదరాబాద్.

బరంపురం తెల్లసిల్కు

నాణ్యమునందు యితర సిల్కులన్నిటిని మించ గలదు. నిత్యము వాడిన 10 సంవత్సరములు మున్నును. చూచుటకు సాంపుగానుండును. కనీసము శాంపిల్ ముక్క 1 కి పొడుగు 2 గజములు, వెడల్పు 48 అం. ముక్కధర 1-కి రు 13. కోట్ల కు గాని వర్తనకుగాని సరిపోవును. మద్రాసు కార్పొరేషన్ ఎగ్జిబిషన్ వారిచే మార్కెట్టునందున్నవాటిలో శ్రేష్టమైనదిగ సర్టిఫై చేయబడినది. న్యూజ్యూవాదు లందరిచే ధరింపదగినది. నచ్చనియెడల పూర్తివైకం వాపసుయివ్వబడును. చిత్రవిచిత్రమైన అంచులతో వీరెలు, పంచెలు, చాపులు, కండువాలు కొరినరం గులలో గ్యారంటీప్రని ఆర్డర్లకు సంప్లెయి చేయ గలము.

బి. కె. గుప్త అండు కో.

బరంపురం సిటీ, గంజాంజిల్లా.